

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2504

ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนฐานะ

วารสารข้าราชการ

เลขที่ ๔๑๑๙
เลขที่ ๕๐๐๙

เลขที่ ๕๐๐๙
เลขที่ ๕๐๐๙

คณะกรรมการดำเนินงาน

เลขาธิการ ก.พ. เป็ชประธมา 5องเลขาธิการ ก.พ. เป็ชธองประธมา
ผู้อำนวยการกอง และ หัวหน้ากอง ไซ้สำนักงาน ก.พ. เป็ชกรมการ

บรรณาธิการ และผู้จัดการ

นายประวิณ ณ นคร

กองบรรณาธิการ

นายโสรัจ สุจริตกุล
นายสายบัว พุ่มแดง
นายชูชาติ ประมุขผล

ระเบียบการรับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งมีละ ๓๒ บาท นอกนี้พร้อมกันส่งเงินค่าบำรุงล่วงหน้า ไปยัง “ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร” จ่ายเงินที่ ทำการไปรษณีย์หน้าพระลาน (ถ้ารับตามกระทรวงทบวงกรมในพระนคร) ตั้งทางโทรศัทพ์ ๒๒๘๐๓ ก็ได้

พิมพ์ที่โรงพิมพ์จำลองศิลป์ ๕๐ ถนนบำรุงเมือง พระนคร นายสุตใจ เชื้อวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๔

ปกนี้

การสวนสนามของสามกองทัพถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในวันที่ “พระบารมีปกเกล้าฯ” เมื่อ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๐๔ ในภาพนี้ทั้ง ๒ พระองค์ ประทับรับการสวนสนาม ณ พระที่นั่งชุมสาย (สร้างชั่วคราว ณ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย)

สารสารข้าราชการ

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2504

สารบัญ

<u>ข่าว</u>	หน้า
อะไรใหม่ในเดือนนี้	3
ข่าวต่อมข้าราชการ	9
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	10
<u>วิชาการ</u>	
การเขียนหนังสือราชการ	ด.ป.ช. 11
คำบรรยายบริหารบุคคล	ดงดี ศรีวณิช 19
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน... .. .	ประวิณ ณ นคร 33
ระเบียบคลัง	วิเชียร ไม่เรียง 45
<u>บทเรียนภาษาอังกฤษ</u>	
ศัพท์ราชการ	สมศักดิ์ ชูโต 52
Government Organization	 54
คำภาษาอังกฤษที่ใช้เสมอ	สมพร เทพสิทธิ์า 59
Conversation... .. .	สมศักดิ์ ชูโต 61
News Summary (สรุปข่าว)	ห.ส.ป 62
<u>ความรู้ในการสอบ</u>	
เฉลยปัญหาภูมิศาสตร์	โชค สุคันธวิช และ อาสา ศุภระมงคล 64
เฉลยข้อต่อมข้าราชการพลเรือน	 67
<u>กฎหมาย ระเบียบ</u>	
พ.ร.ฎ. บรรจุเหตุพิเศษ	... .. . (๑)
กฎ ก.พ.	... .. . (๓)
น.ว. ต่าง ๆ	... .. . (๑๔)
<u>ปกิณกะ</u>	
มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา	อมร รักษาสัตย์ 24
เฉลยต่อมเขาวนและความรู้รอบตัวจากฉบับก่อน	... .. . ปกหลังด้านใน
ต่อมเขาวนและความรู้รอบตัว	... .. . หลังปก

ตัวอย่าง

วารสารข้าราชการฉบับเดือนมกราคม ถึงมกราคมถัดมาเพราะขลุกขดักในด้านการส่งทางไปรษณีย์ที่คงปรกติกับ ค.ศ.ศ. ฉบับเดือนกุมภาพันธ์คงล่าช้าอีกเพราะกระดาษพิมพ์ขาดตลาด เราจึงต้องขอภัยมา ณ ที่นี้

ถึงเดือนนี้ มีความเห็นสมาชิกในการปรับปรุงวารสารข้าราชการส่งมาถึงเรามากพอสมควรที่จะพิจารณาปรับปรุงวารสารข้าราชการให้สัมพันธ์ของสมาชิกส่วนมากได้แล้ว ซึ่งเราได้รับไว้พิจารณาเพื่อปรับปรุงต่อไป

ส่วนความเห็นของสมาชิกส่วนน้อย เราก็ขอรับไว้พิจารณาและจะพยายามอนุโลมตามเท่าที่สามารถทำได้ ส่วนที่ไม่สามารถทำตามได้หรือยังไม่พร้อมที่จะทำตามได้ขณะนี้ ก็จะแถลงให้ทราบต่อไป เป็นชัยเด่นของสมาชิกส่วนน้อย และคำสนองตอบของเรา

๑. เสนอ หน้ากลางเกี่ยวข้องกับกฎหมายและระเบียบ ควรพิมพ์ตัวใหญ่ เพราะเป็นวิชาสำคัญมาก
สนอง จะพยายามจัดเมื่อมีกำลังเงินมากกว่านี้ แต่ขณะนี้ยังไม่มีกำลังเงินพอ เพราะถ้าพิมพ์ด้วยตัวใหญ่ จะเปลืองหน้าหนังสือขึ้นอีกมาก จึงต้องบรรจุสาระให้มากที่สุดลงในเนื้อที่ที่น้อยที่สุดไปก่อน

๒. เสนอ เรื่องต่างๆ ควรพิมพ์รวมเป็นพวกไว้ต่างหาก เพื่อให้แยกเก็บได้ ไม่ควรให้กระดาษในเรื่องหนึ่งไปติดต่อกับเรื่องอื่น

สนอง เป็นการยากที่จะทำอย่างนั้น เพราะหน้าหนังสือบังคับจำกัด แต่เราจะสนองโดยรวบรวมจัดพิมพ์เป็นเล่มเฉพาะเรื่องจำหน่ายในราคาถูกแก่ผู้ต้องการในภายหลัง

๓. เสนอ ควรให้ผู้ตอบปัญหาคนเค็ดวรับตอบปัญหาทุกอย่าง เพื่อสงวนหน้ากระดาษ

สนอง ยังหาผู้ที่รอบรู้สาระพดไม่ได้อ จึงต้องแยกตอบเป็นเรื่อง ๆ ตามความถนัดของแต่ละคน

๔. เสนอ ลงแนวเรื่องความแล้ว ขอให้หลังตัวอย่างเรื่องความเต็ม ๆ เรื่องที่เด่น ๆ ให้ด้วย

สนอง จะพยายามจัดให้เมื่อมีหน้ากระดาษพอ

๕. เสนอ สมาชิกส่วนมากไม่รู้จักหน้าบรรณาธิการและผู้จัดการ ซึ่งเป็นผู้จะบันดลให้วารสารข้าราชการเอนไปในรูปแบบใดก็ได้ ควรลงรูปบรรณาธิการไว้ในวารสารข้าราชการด้วย

สนอง วารสารข้าราชการดำเนินตามระบอบประชาธิปไตย คือพึ่งเสียงสมาชิกส่วนมาก และถือว่าวารสารข้าราชการเป็นของสมาชิก, จัดเพื่อสมาชิก, และสมาชิกมีส่วนร่วมจัดทำด้วย ไม่ใช่บรรณาธิการและผู้จัดการเป็นผู้บันดลไปตามลำพัง จึงเป็นการไม่เป็นธรรมที่จะลงรูปบรรณาธิการและผู้จัดการแต่เพียงคนเดียว ถ้าจะลงรูปก็ต้องลงรูปสมาชิกทุกคนด้วย แต่เกรงว่าจะกลายเป็นการประกวดความงามหรือความซื่อเห่กันไป จึงขอระงับความคิดนี้ไว้ก่อน

(ยังมีต่อ)

อะไรใหม่ ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้ :-

๑. พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ แยกข้าราชการซึ่งรับราชการในกรมอัยการออกต่างหากจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป เรียกว่า "ข้าราชการฝ่ายอัยการ" ทำนองเดียวกับ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งจัดให้ข้าราชการตุลาการแยกต่างหากจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป ข้าราชการฝ่ายอัยการแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ข้าราชการอัยการและข้าราชการธุรการ

(๑) ข้าราชการอัยการ คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งมีบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ ข้าราชการอัยการมีเครื่องแบบเป็นพิเศษซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนด มีคณะกรรมการอัยการ (ก.อ.) ควบคุม (ไม่อยู่ในความควบคุมของ ก.พ.) ส่วนเงินเดือนจะได้รับตามตำแหน่ง (ไม่มีขั้นตรี-โท-เอก-พิเศษ เหมือนแต่ก่อน) ทั้งนี้สูงกว่าอัตราที่เคยได้รับอยู่เมื่อครั้งเป็นข้าราชการพลเรือน คือ

อธิบดี รับเงินเดือนชั้น ๖ (๘,๐๐๐-๘,๖๐๐)

รองอธิบดี รับเงินเดือนชั้น ๕ (๗,๒๐๐-๘,๐๐๐)

อัยการพิเศษฝ่ายปรึกษา อัยการพิเศษฝ่ายคดี อัยการพิเศษฝ่ายวิชาการ อัยการพิเศษประจำเขต รับเงินเดือนชั้น ๔ (๕,๒๐๐-๖,๒๐๐)

อัยการประจำกรม รับเงินเดือนชั้น ๓ (๔,๓๐๐-๕,๒๐๐)

อัยการประจำกอง อัยการจังหวัด รับเงินเดือนชั้น ๒ (๒,๘๐๐-๔,๓๐๐)

อัยการผู้ช่วย รับเงินเดือนชั้น ๑ (๑,๘๐๐-๒,๘๐๐)

(๒) ข้าราชการธุรการในกรมอัยการ เป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและให้ใช้ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนบังคับแก่ข้าราชการธุรการในกรมอัยการทุกประการ ตลอดจนอัตราเงินเดือนก็รับอย่างข้าราชการพลเรือน และคงอยู่ในความควบคุมของ ก.พ. (ไม่อยู่ในความควบคุมของ ก.อ.) ข้าราชการธุรการในกรมอัยการ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(ก) ข้าราชการธุรการสามัญ คือ ข้าราชการผู้ทำหน้าที่ในทางธุรการ โดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ

(ข) ข้าราชการธุรการวิสามัญ คือ ข้าราชการผู้ทำหน้าที่ในทางธุรการ โดยได้รับเงินเดือนในอัตราวิสามัญ

ข้าราชการอัยการ การบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ให้รัฐมนตรีบรรจุ โดยวิธีการสอบคัดเลือก เว้นแต่บางกรณีบรรจุโดยการคัดเลือก

ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย คุณสมบัติส่วนใหญ่เหมือนกับข้าราชการพลเรือน แต่อายุต้องไม่ต่ำกว่า ๒๓ ปี และต้องเป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตสภา ส่วนพื้นความรู้ต้องเป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต หรือนิติศาสตร์บัณฑิต หรืออย่างอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และต้องสอบไล่ได้วิชากฎหมายจากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภา

ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ และพินความรู้อย่างเดียวกับผู้สมัครสอบคัดเลือก และต้อง

(๑) ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่ง ก.อ. เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และเป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต หรือนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้ทางสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภา

(๒) เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต หรือนิติศาสตร์บัณฑิต หรืออย่างอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และสอบไล่ได้ชั้นเกียรตินิยมทางสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภา หรือได้ปริญญาโททางกฎหมายไทย แล้วได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายตามที่ ก.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๒ ปี หรือ

(๓) ได้ปริญญาเอกทางกฎหมายไทย

ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราส่วนของจำนวนผู้สอบคัดเลือกได้ ซึ่ง ก.อ. จะได้กำหนด

คณะกรรมการอัยการ หรือเรียกโดยย่อว่า "ก.อ." ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน อธิบดีกรมอัยการเป็นรองประธาน รองอธิบดี อัยการพิเศษฝ่ายปรึกษา อัยการพิเศษฝ่ายคดีและอัยการพิเศษฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๓ คน ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก.อ. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการให้ทำการใด ๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.อ. เพื่อเสนอ ก.อ. ได้

พระราชบัญญัตินี้ ยังได้กำหนดวินัยและการลงโทษข้าราชการอัยการไว้ด้วย วินัยและโทษส่วนใหญ่นี้เหมือนกับที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนกับกำหนดว่าข้าราชการอัยการจะเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองไม่ได้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๖ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๐๓)

๒. พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ประกาศใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔ เป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๘ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๓)

๓. พระราชกฤษฎีกาที่กำหนดคุณสมบัติ พินความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมตุลาการ สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ พ.ศ. ๒๕๐๓ (ตำแหน่งพนักงานตุลาการและพนักงานตุลาการ) (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗)

๔. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๔๘ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนในชั้นหนึ่ง ๆ มีสาระสำคัญแตกต่างกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ที่ถูกยกเลิกคือ

(๑) กฎ ก.พ. ฉบับนี้ได้เปลี่ยนคำว่า "ปี" ในการเลื่อนเงินเดือน ซึ่งเดิมเคยถือตามปีปฏิทินคือเริ่มแต่ ๑ มกราคมนั้น เปลี่ยนใหม่เป็นถือตามปีงบประมาณ คือ งบประมาณปี ๒๕๐๔ จะหมดเพียงสิ้นเดือนกันยายน และงบประมาณปี ๒๕๐๕ จะเริ่มแต่ ๑ ตุลาคม

(๒) ผู้ถูกลงโทษ "ภาคทัณฑ์" ไม่ต้องห้ามเลื่อนอันดับเงินเดือน (เดิมแม้โทษภาคทัณฑ์ก็ต้องห้ามด้วย) (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗)

๕. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๔๘ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนในอันดับหนึ่ง ๆ มีสาระสำคัญแตกต่างกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘๑ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ที่ถูกยกเลิกทำนองเดียวกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๔๘ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือน (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗)

๖. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมโยธาเทศบาล (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗)

๗. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งข้าราชการตุลาการสามัญ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกระทรวงยุติธรรม (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗)

๘. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมศิลปากร (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗)

ระเบียบ

มีระเบียบที่นำสนใจประกาศใช้ ดังนี้

๑. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ขอให้หน่วยงานทุกแห่งให้ความร่วมมือ ในการตรวจราชการของ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๒. ก.พ. ได้วางหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนสูงขึ้น ในปี ๒๕๐๔ สำหรับ ตำแหน่งตั้งแต่ชั้นเอกลงมา ไว้ดังนี้

(๑) ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่จะขอกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนสูงขึ้น ส่งเรื่องไปยังสำนัก งาน ก.พ. ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๐๔

(๒) ก.พ. จะพิจารณากำหนดอันดับเงินเดือนของตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นเอก และชั้นโทเท่านั้น ส่วนตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวา ถ้ากระทรวงทบวงกรมและจังหวัด มีเงินงบประมาณสำหรับเดือนเงินเดือนภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ที่จะนำมากำหนดอันดับเงินเดือนสูงขึ้นได้ ก็ให้ ผู้บังคับบัญชา พิจารณาได้เองโดยไม่ต้องเสนอให้ ก.พ. พิจารณา โดยถือว่า ก.พ. ได้พิจารณาแล้วโดยอนุโลม

(๓) การกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น ก.พ. จะพิจารณาทุกชั้น ทุกตำแหน่ง โดยไม่มี ข้อยกเว้น

(๔) การพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนวิสามัญ เพื่อเทียบชั้น หรือเทียบ อันดับเงินเดือนสูงขึ้น นั้น ก.พ. และกระทรวงการคลังจะได้พิจารณาโดยอนุโลมตามระเบียบและหลักการเช่นเดียวกับ ข้าราชการพลเรือนสามัญ (รายละเอียดอยู่ในหน้าพิเศษกลางเล่ม)

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

เดียน นายสงัด รุทธกาญจน์ ข้าราชการชั้นเอกขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในวิชาเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๓

ออก นายคงศักดิ์ คำศิริ หัวหน้าแผนกบันเทิง กองวิทยุกระจายเสียงในประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ ออกจากราชการเหตุสูงอายุ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

กระทรวงมหาดไทย

แต่งตั้ง

นายศิริภักดิ์ โสภณดิษฐ์ นายอำเภอเมืองชลบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายประมวญ รังสิคุต นายอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองชลบุรี ตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๔

นายจาง ยงเทียน ประจำจังหวัดชลบุรี ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกตำราและห้องสมุด กองวิชาภาษา
กรมมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๔

นายทองคำ บานชื่น ประจำจังหวัดหนองคาย ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท อำเภอเมืองขอนแก่น
ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๔

เดียน นายพร้อม เสนารัตน์ ตำแหน่งนายอำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา ขึ้นเป็นชั้นเอก ตั้งแต่วันที่
๑ มกราคม ๒๕๐๔

ออก นายรัตน์ หม่อมมาก หัวหน้าแผนกสารบรรณ สำนักงานเลขานุการ กรมโยธาเทศบาล ลาออก
รับบำเหน็จบำนาญ เหตุรับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

กระทรวงเศรษฐกิจ

เดียน นายจุมพล ธรรมจริย์ หัวหน้าแผนกสืบการค้า กองตลาดการค้า กรมการค้าภายใน ขึ้นเป็น
ชั้นเอก ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมการค้าภายใน ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๔

ไอน นายพุด โหตระภวานนท์ เลขานุการกรมการค้าภายใน ไปดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง นายประสิทธิ์ กาญจนกุล ผู้ช่วยทูตการพาณิชย์ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ ไป
ประจำกระทรวง

นายบุญชัย นิจदार ประจำกระทรวง ไปดำรงตำแหน่งผู้ช่วยทูตการพาณิชย์ประจำสถานเอกอัครราช
ทูต ณ เวียงจันทน์

นายถวัลย์ สุภัทรพาหิรผล เศรษฐกรจังหวัดพิษณุโลก ไปดำรงตำแหน่งเศรษฐกรจังหวัดหนองคาย
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

ออก หลวงฉลิเศรษฐพิชชการ ปลัดกระทรวงเศรษฐกิจการออกกรมราชการ เหตุสูงอายุ ตั้งแต่วันที่
๑ มกราคม ๒๕๐๔

กระทรวงคมนาคม

ออก

นาวาอากาศโทจรัส ทับทิมพรรณ ประจำสำนักงานการบินพลเรือน กรมการขนส่ง ลาออกรับบำเหน็จ
บำนาญ เหตุรับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

หลวงสิงหราชวิศักดิ์ รองอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข

นายนวล ชำนาญกิจ นายช่างเอก (ส่วนโทรศัพท์หัวเมือง)

ม.ล. ถวิล ศิริวงศ์ นายช่างเอก (ส่วนซ่อมสร้างเสาสาย)

นายชำนาญ อินทุโสภณ ปลัดกระทรวงคมนาคม

ออกจากราชการเหตุสูงอายุ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

แต่งตั้ง นายวิธี ไรจนะ ข้าราชการในตำแหน่งหัวหน้ากองพัสดุ กรมทางหลวง
แผ่นดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

กระทรวงสาธารณสุข

ออก

หลวงพิณพาศย์พิทยาภท ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
นายแพทย์ชอง ชูติมา ประจำกระทรวงสาธารณสุข
ออกจากราชการเหตุอายุ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

กระทรวงเกษตร

แต่งตั้ง

นายศรีรัตน์ นาคะประทีป นักกลสิกรรมโท กองการคั้นคว่ำและทดลอง ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานี
กลสิกรรมบ้านใหม่สำโรง จังหวัดนครราชสีมา

นายวิชาญ ศิริมล หัวหน้าแผนกโรควิตยา กองพืชพันธ์ ดำรงตำแหน่งนักกลสิกรรมโท สถานีกลสิกรรม
บางกอกน้อย
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

เลื่อน นายจำลอง อัดนโถ ข้าราชการในตำแหน่งหัวหน้าโครงการชลประทานตะวันออกเฉียงเหนือ กองก่อสร้าง
ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๓

โอน ม.ร.ว.จักรทอง ทองใหญ่ อธิบดีกรมกลสิกรรม ไปเป็นปลัดกระทรวงเกษตร ตั้งแต่วันที่ ๑
มกราคม ๒๕๐๔

ออก นายเล็ก ไชยวสุ นายสัตวแพทย์เอกประจำกรม กรมปศุสัตว์ ลาออกรับบำเหน็จบำนาญ เหตุ
รับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

กระทรวงการคลัง

เลื่อน

นางสมสุข ศรีมหาจจา หัวหน้าแผนกเงิน กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวง ขึ้นเป็นชั้นเอกดำรง
ตำแหน่งหัวหน้ากองคลัง ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๓

นายถวิล วิสุทธ์จินดา สารวัตรชั้น ๒ กองสารวัตรกรมศุลกากร ขึ้นเป็นชั้นเอกดำรงตำแหน่งสารวัตร
ชั้น ๑ กองตรวจสินค้าขาออก ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

แต่งตั้ง นายเชวง สมสาร สารวัตรชั้น ๑ กองตรวจสินค้าขาออก ดำรงตำแหน่งศุลกากรเขต ๔
จังหวัดหนองคาย ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

นายจินดา หิรัญสาข ผู้ช่วยนายด่านชั้น ๑ ด้านศุลกากรภูเก็ต ให้ประจำกรม ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม
๒๕๐๔

นายสาย กลัษณมิตร หัวหน้าแผนกบัญชี กองคลัง ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเงิน กองคลัง สำนัก
งานปลัดกระทรวง

นายเชอ พันธุ์เสวี สรรพากรเขต ๕ ดำรงตำแหน่งสรรพากรเขต ๓

นายแสวง สุขภักดิ์ สรรพากรจังหวัดเอก จังหวัดปัตตานี ดำรงตำแหน่งสรรพากรจังหวัดเอก จังหวัด
นครสวรรค์

นายพัฒน์ เจริญพจน์ สรรพากรจังหวัดเอก จังหวัดปราจีนบุรี ดำรงตำแหน่งสรรพากรจังหวัดเอก
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ออก นายหนุ่ม เหมะรัต หัวหน้ากองควบคุมราชการและการออมสิน ลาออกรับบำเหน็จบำนาญ เหตุ
รับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

นายบุญ จุฑามนต์ หัวหน้าแผนกสำรวจพิธีการขาเข้า กองศุลกาธิการ กรมศุลกากร ลาออกรับบำเหน็จ
บำนาญ เหตุรับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๔

กระทรวงการต่างประเทศ

แต่งตั้ง

นายกลศ วิเศษสุรการ ข้าราชการชั้นเอกดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองแปล กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๐๓

นายกลิ่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา หัวหน้ากองยุโรปและอเมริกา กรมการเมือง ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง
การกงสุล สำนักงานปลัดกระทรวง

ม.ล. ชัง สนิทวงศ์ หัวหน้ากองราชการในต่างประเทศ ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองเลขแพร์นโอบาส
ข้าว และสารคดี กรมสารนิเทศ

นายชวช เมฆะจำรูญ หัวหน้ากองแบบพิธี กรมพิธีการทูต ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองบรรณสาร สำนัก
งานปลัดกระทรวง

นายสุพจน์ เพ็ชรสุนทร หัวหน้ากองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองยุโรปและอเมริกา
กรมการเมือง

นายสนธิ ชนะสุนทร หัวหน้ากองรับรอง ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองแบบพิธี กรมพิธีการทูต

นายผดุง บัณฑิตสังข์ ดำรงตำแหน่งเลขานุการเอก ประจำสำนักงานปลัดกระทรวง

ม.ล. ทวีสันต์ ลดาวัลย์ ดำรงตำแหน่งเลขานุการเอก ประจำกอง สปอ. กรมองค์การระหว่างประเทศ

นายวรวิจิตร นิตินันท์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองราชการในต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง

นายเดช ตะละภักดิ์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองรับรองกรมพิธีการทูต

ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๓

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบแข่งขัน

ทราบว่าสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ จะเปิดสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีในไม่ช้านี้

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า กรมต่อไปนี้ จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

- ๑. กรมโลหกิจ ปริญญาวิทยาศาสตร์ ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๔ อัตรา
- ๒. กรมอู่ทหาร ปริญญาบัญชีบัณฑิตกับปริญญาพาณิชยศาสตร์บัณฑิต ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรา
- ๓. กรมตำรวจ ปริญญาวิทยาศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๑ อัตรา
- ๔. กรมประชาสัมพันธ์ ปริญญาธรรมศาสตร์, นิติศาสตร์, เศรษฐศาสตร์, อักษรศาสตร์, สังคมสงเคราะห์ศาสตร์, ทางวารสารศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๑ อัตรา
- ๕. สำนักงาน ก.ค.ก. ปริญญาธรรมศาสตร์, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, พาณิชยศาสตร์, เศรษฐศาสตร์, บัญชีบัณฑิต ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๕ อัตรา
- ๖. สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ ปริญญาวิทยาศาสตร์, ทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, เศรษฐศาสตร์, นิติศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๑ อัตรา
- ๗. กระทรวงการต่างประเทศ ปริญญาโททางการทูต ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๓ อัตรา
- ๘. กรมประชาสัมพันธ์ ๑. ปริญญาพาณิชยศาสตร์และประกาศนียบัตรการบัญชีชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรา
  - ๒. ปริญญาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๒ อัตรา
  - ๓. ปริญญาสถิติกรรมและสัตว์บาล ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๒ อัตรา
  - ๔. ปริญญารัฐศาสตร์ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๓ อัตรา
  - ๕. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และ ป.ม. จากวิทยาลัยเทคนิค ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๑ อัตรา

รายชื่อผู้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้

กรมวิทยาศาสตร์
(ประกาศผลเมื่อวันที่ ๒๒ ธ.ค. ๑๓)

- ๑. นายสัมฤทธิ์ เจริญมงคล

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
(ประกาศผลเมื่อวันที่ ๓๐ ธ.ค. ๑๓)

๑. นายเจือ จรุงรัตน์	๒. น.ส. มาลี อารยะโกศล
๓. น.ส. ประไพพิมพ์ เด็บบลลาด	๔. นายพนพฎ สุนทรวิธานนท์
๕. นายพัชกร มนัสรังษี	๖. นายอิสระ อิศรานุฤต

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย.....ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์

- ๒๕ ธ.ค. - พระเจ้าชาอุค กษัตริย์แห่งชาอูคิอะเรเบือ ประเทศอาหรับย่านตะวันออกกลาง ทรงเข้ายึดอำนาจรัฐบาลจากเจ้าชาอไฟซัด มกุฎราชกุมารและนายกรัฐมนตรีของชาอูคิอะเรเบือ
- ๒๖ ธ.ค. - กษัตริย์มเหษตราแห่งเนปาล ทรงตั้งคณะรัฐบาลชุดใหม่ โดยพระองค์เองเป็นนายกรัฐมนตรี
- ๔ ม.ค. - ประธานาธิบดีไอเซนฮาว์ ประกาศตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศคิวบา ภายหลังจากคิวบาขึ้นคำขาดให้สหรัฐลดจำนวนเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตอเมริกันในกรุงฮาวานา จากจำนวน ๑๒ คน ให้เหลือ ๑๑ คน
- คณะรัฐมนตรีตุรกีลาออกเพื่อให้เสรีภาพในการปฏิบัติแก่ พลเอกเชมลิเกอร์เซล นายกรัฐมนตรีตุรกีในขณะโลกจะถึงกำหนดจัดตั้งสภาว่างรัฐธรรมนูญของตุรกี
- ๕ ม.ค. - รัฐบาลไนจีเรียและอัฟริกาตะวันตกประกาศตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับฝรั่งเศส เป็นการประท้วงกรณีที่ฝรั่งเศสทดลองระเบิดปรมาณูเป็นครั้งที่สามในทะเลทรายซาฮารา
- ๘ ม.ค. - ผลการออกเสียงลงประชามติในอัลจีเรียและในดินแดนฝรั่งเศส ที่จะให้การปกครองตนเองแก่อัลจีเรียเป็นขั้น ๆ ไป ตามโครงการของนายพลเคอไกลประธานาธิบดี ได้รับเสียงสนับสนุนเป็นส่วนมากทั้งในอัลจีเรียและฝรั่งเศส
- ๑๔ ม.ค. - กองทหารแห่งราชอาณาจักรลาวได้เข้ายึดที่มั่นสำคัญของพวกกบฏคอมมิวนิสต์ ๓ บ้านหินเห็บไว้ได้ และได้บรรจบกับกองทหารอีกส่วนหนึ่งที่รุดลงไปจากหลวงพระบาง
- ๑๖ ม.ค. - คณะรัฐมนตรีกัมพูชา ซึ่งมีนายโพเป็องเป็นนายกรัฐมนตรี ลาออก ด้วยเกิดกรณีคลังจังหวัดผู้หนึ่งชักยอกเงินหลวง ๘๐ ล้านเรียล คิดเป็นเงินไทย ๔๕ ล้านบาท
- ๑๗ ม.ค. - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จนิวัติถึงพระมหานคร
- ๑๘ ม.ค. - รัฐบาลคิวบาของ นายฟีเดลกัสโตร สั่งประหารชีวิตสมาชิกสหภาพแรงงานไฟฟ้าคิวบา ๓ คน ข้อหาว่าก่อวินาศกรรม นับแต่นายฟีเดลกัสโตรขึ้นครองอำนาจในคิวบา ได้มีผู้ถูกยิงเป้าไปแล้วเป็นจำนวน ๕๗๔ คน
- ๒๐ ม.ค. - นายจอห์น เคนเนดี เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาอย่างเป็นทางการ นับเป็นประธานาธิบดีอันดับที่ ๓๕ ของสหรัฐ

การเขียนหนังสือราชการ

โดย . . . ส.ป.ช.

**   **   **

(ต่อจากฉบับก่อน)

๑. แบบ

ก. แบบหนังสือ

แบบหนังสือในราชการนั้น จำเป็นต้องถือตามระเบียบงานสารบรรณที่ทางการกำหนดไว้ ซึ่งมีระเบียบ ดังนี้

บรรดาหนังสือที่ใช้อยู่ทั่วไปในราชการนั้น แบ่งออกได้เป็น ๒ อย่าง คือ

๑. หนังสือราชการ

๒. หนังสือกองราชการ

๑. หนังสือราชการ หมายถึงหนังสือที่ส่งไปมาเป็นทางราชการ จากตำแหน่งหนึ่ง ถึงอีกตำแหน่งหนึ่ง ไม่ใช่จากและถึงตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งโดยเฉพาะ หนังสือราชการ เช่นนี้ ย่อมผูกมัดต่อราชการนั้นเป็นการถาวร ไม่ใช่ผูกมัดเฉพาะตัวบุคคลผู้ลงนาม หนังสือราชการดังกล่าวนี้ จะต้องทำตามแบบที่ทางราชการกำหนดไว้ ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

๒. หนังสือกองราชการ หมายถึงหนังสือที่ส่งไปมาในเรื่องราชการ แต่เป็นการติดต่อระหว่าง ตัวบุคคล ที่ดำรงตำแหน่ง ไม่ใช่ระหว่างตำแหน่ง เป็นหนังสือที่ส่งไปมาเพื่อปรึกษาหารือ หรือทำความตกลงกันระหว่างตัวบุคคลทั้ง ๒ นั้น หนังสือกองราชการ เช่นนี้ จะใช้แบบหนังสือราชการดังกล่าวใน ๑. หรือใช้แบบของตัวเองอย่างไรก็ได้

หนังสือราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

(๑) หนังสือราชการภายนอก ได้แก่หนังสือที่มีไปมาระหว่างกระทรวงหรือส่วนราชการต่างกระทรวง หรือหนังสือติดต่อระหว่างราชการส่วนกลางกับราชการส่วนภูมิภาคหรือกับราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) หนังสือราชการภายใน ได้แก่หนังสือที่มีไปมาระหว่างส่วนราชการในกระทรวงเดียวกัน

หนังสือราชการภายนอก

หนังสือราชการภายนอกมีแบบกำหนดไว้ดังนี้

แบบหนังสือราชการภายนอกที่ต้องลงชื่อ

ที่...../.....

(ชื่อส่วนราชการที่มีหนังสือไป)

(วันที่ เดือน พ.ศ.)

เรื่อง.....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการที่มีหนังสือถึง)

อ้างถึง (หนังสือที่เคยติดต่อไปมาระหว่างกัน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย.....

(ข้อความ).....

.....
.....

(คำลงท้าย)

(ลงชื่อหัวหน้าส่วนราชการที่มีหนังสือไป)

(ตำแหน่ง)

(ชื่อกรมหรือกองเจ้าของเรื่อง)

สำหรับเลขที่หนังสือนี้ ถ้ามีไปถึงส่วนราชการที่กำหนดอักษรย่อไว้ ก็ให้ตั้งอักษรย่อของส่วนราชการที่มีไปถึงนั้นไว้หน้าเลขลำดับหนังสือด้วย อักษรย่อชื่อส่วนราชการมีกำหนดไว้ดังนี้

๑. ดำเนินการรัฐมนตรี	ดร.	๒. กระทรวงกลาโหม	กท.
๓. กระทรวงการคลัง	กค.	๔. กระทรวงการต่างประเทศ	กต.
๕. กระทรวงเกษตร	กษ.	๖. กระทรวงคมนาคม	กค.
๗. กระทรวงมหาดไทย	มท.	๘. กระทรวงยุติธรรม	ยช.
๘. กระทรวงศึกษาธิการ	ศช.	๙. กระทรวงเศรษฐการ	ศก.
๑๐. กระทรวงสหกรณ์	ดก.	๑๑. กระทรวงสาธารณสุข	ตส.
๑๑. กระทรวงอุตสาหกรรม	อก.	๑๒. ราชบัณฑิตยสถาน	รบ.
๑๓. ดำเนินงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	ตม.	๑๓. ดำเนินการพระราชวัง	พว.
๑๔. ดำเนินการเลขาธิการ	รด.		

ส่วนหนังสือที่เวียนถึงทุกกระทรวง ใช้อักษรย่อ "น.จ." เหมือนกันหมด

อนึ่ง ถ้าหนังสือที่มีไปนั้น เป็นหนังสือที่มีลักษณะดับ หรือดับ—เฉพาะ หรือ ค่อนข้าง หรือ ค่อนข้างมาก ก็ได้คำว่า "ดับ" หรือ "ดับ—เฉพาะ" หรือ "ค่อนข้าง" หรือ "ค่อนข้างมาก" ไว้เหนือคำว่า "ที่" ด้วย

สำหรับคำขึ้นต้น (คือคำว่า "เรียน") และคำลงท้ายนี้ ใช้แตกต่างกันตามลักษณะบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง ดังนี้

ตารางการใช้คำขณัตน และคำลึงท่าย

ผู้รับหนังสือ	คำขณัตน	คำลึงท่าย
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินี สมเด็จพระบรมราชินี นริรัชกาลก่อน สมเด็จพระอัยพรราช พระบรมวงศัชนสมเด็จพระเจ้าฟ้า ทรงสถาปนาพระราชอิสริยยศ เป็นพิเศษ สมเด็จพระราชชนนี	ขอพระราชทานกราบบังคมทูล ปกเกล้าปฎิการะหม่อม	การจะควรประการใดสุดแล้วแต่จะทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมขอเดชะ
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ } สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ } สมเด็จพระเจ้าฟ้าเธอ } สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ } สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ } สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ }	ขอพระราชทานกราบทูล ทรงทราบฝ่าพระบาท	การจะควรประการใดสุดแล้วแต่จะทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ (ชมเจ้าฟ้า) พระนางเจ้า สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ	ขอพระราชทานกราบทูล ทรงทราบฝ่าพระบาท	ควรมิควรสุดแล้วแต่จะโปรดเกล้า ฯ
พระนางเธอ } พระเจ้าลูกยาเธอ } พระเจ้าลูกเธอ } (ทรงกรม)	ขอประทานกราบทูล ทรงทราบฝ่าพระบาท	ควรมิควรสุดแล้วแต่จะโปรดเกล้า ฯ
พระเจ้าลูกยาเธอ } พระเจ้าลูกเธอ } (ยังไม่ทรงกรม)	กราบทูล	ควรมิควรสุดแล้วแต่จะโปรดเกล้า ฯ

ตารางการใช้คำขณัตน และคำถงทำย

ผู้รับหนังสือ	คำขณัตน	คำถงทำย
พระเจ้าฟ้าเธอ พระเจ้าฟ้างเอก พระเจ้าน้องยาเธอ พระเจ้าน้องนางเธอ พระเจ้าวรวงศ์เธอ (ทงทรงกรมและไมทงกรม) พระราชวรวงศ์เธอ พระวรวงศ์เธอ หม่อมเจ้า	(ทรงกรม) ขอประทานกราบทูล (ยังไม่ทรงกรม) กราบทูล กราบทูล ทูล ทูล	ความมิดวรสุดแล้วแต่จะไปรคเกล้า ๆ ความมิดวรแล้วแต่จะไปรค ความมิดวรแล้วแต่จะไปรค
ประธานองคมนตรี นายกรัฐมนตรี, ประธานสภาผู้แทนราษฎร องคมนตรี, รองนายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ปลัดกระทรวง, อธิบดีหรือค้ำแหน่งที่เทียบเท่า และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บุคคลนอกจากนี้หรือทั่วไป	<u>บุคคลธรรมดา</u> กราบเรียน เรือน เรือน เรือน, แจงความมายัง พระภิกษ ขอประทานกราบทูล กราบทูล นมัสการ นมัสการ นมัสการ	ขอแสดงความนับถืออย่างยิง ขอแสดงความนับถืออย่างยิง ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ขอแสดงความนับถือ
สมเด็จพระสังฆราชเจ้า สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ, สังฆมนตรี พระราชาคณะ นอกจากนี้	ขอประทานกราบทูล กราบทูล นมัสการ นมัสการ นมัสการ	ความมิดวรแล้วแต่จะไปรคเกล้า ๆ ความมิดวรแล้วแต่จะไปรค ขอหมัดการด้วยความเคารพอย่างยิง ขอหมัดการด้วยความเคารพอย่างสูง ขอหมัดการด้วยความเคารพ

ตัวอย่างหนังสือที่ต้องลงชื่อ คุ้ได้จากหนังสือต่าง ๆ ในหมวดระเบียบ ซึ่งพิมพ์ไว้กั้ต่าง
เล่มวารสารข้าราชการ

แบบหนังสือราชการภายนอกที่มีต้องลงชื่อ

ที่...../.....

ถึง (ส่วนราชการที่มีหนังสือถึง)

ข้อความ.....

(ชื่อส่วนราชการที่มีหนังสือไป)

(วันที่ เดือน พ.ศ.)

(ประทับตราส่วนราชการที่มีหนังสือไปแล้วลงชื่อขอหัวหน้ากองเจ้าของเรื่อง)

ชื่อกรมหรือกองเจ้าของเรื่อง

หนังสือที่มีต้องลงชื่อนั้น กำหนดขึ้นเพื่อแบ่งเบาภาระของปลัดกระทรวงหรืออธิบดีในการลง
ชื่อในหนังสือ ใช้ในกรณีตอบรับ หรือตอบรับทราบเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้ราชการที่มี
ความสำคัญเป็นพิเศษ หรือกรณีแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบถึงผลงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
หรือเตือนเรื่องค้าง หนังสือที่มีต้องลงชื่อนั้น มีลักษณะแตกต่างกับหนังสือที่ต้องลงชื่อ คือหนังสือที่
ต้องลงชื่อนั้น มีจาก ตำแหน่ง ถึง ตำแหน่ง ต้องมีคำขึ้นต้นและคำลงท้ายตามลักษณะบุคคล ส่วน
หนังสือที่มีต้องลงชื่อนั้น มีจาก ส่วนราชการ ถึง ส่วนราชการ คือ จากกระทรวงถึงกระทรวง คำขึ้น
ต้นใช้คำว่า "ถึง" เหมือนกันหมด ไม่ต้องมีคำลงท้าย ส่วนผู้ที่ลงชื่อกับตราประทับ ก็เพียง
ให้หัวหน้ากองเจ้าของเรื่องลงชื่อย่อ (คือลงเฉพาะชื่อ ไม่จำเป็นต้องลงนามสกุล) ไม่ต้องให้หัวหน้า
ส่วนราชการที่มีหนังสือไปลงชื่อ

ตัวอย่างหนังสือราชการภายนอกที่มีต้องลงชื่อ

ที่ ๓๗๒๓๕/๒๕๐๓

ถึง กระทรวงมหาดไทย

หนังสือที่ ๓๕๓๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๐๓ รายงานการตั้งตงโทษ นาย.....พนักงานมหาดไทยที่ตง ตั้งกักตงมหาดไทยที่ตง โดยตัดเงินเดือน ๒๐% มีกำหนด ๕ เดือน ในกรณีความผิดฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ นั้น

ก.พ. ได้รับทราบแล้ว.

กองวินัยและเรื่องราว

หนังสือราชการภายใน

หนังสือราชการภายใน คือหนังสือที่มีติดต่อระหว่างส่วนราชการในกระทรวงเดียวกัน นั้น โดยปกติใช้พิมพ์หรือเขียนลงในกระดาษแบบบันทึกข้อความ ส่วนแบบหนังสือจะใช้อย่างไรก็ได้ แต่กระทรวงนั้น ๆ จะกำหนดขึ้น เว้นแต่เป็นหนังสือราชการสำคัญจึงจะใช้กระดาษครุฑ และอนุมัติม ใช้แบบหนังสือราชการภายนอก

แบบการเขียนหนังสือราชการภายใน กระทรวงทบวงกรมหลายแห่งนิยมใช้คำขึ้นต้น
 อนุโลมตามแบบหนังสือราชการภายนอก เพียงแต่เอาชื่อส่วนราชการ เดชที่หนังสือและวันที่ไปลง
 ในแบบบันทึกข้อความ ส่วนข้อความที่จะเขียน ได้แบบบันทึกข้อความ ก็เริ่มด้วยคำขึ้นต้น แต่วก
 ย่อหน้าคำเนินข้อความเลย แล้วลงชื่อและตำแหน่งของผู้ที่หนังสือไป ส่วนคำลงท้ายมักไม่ใช่ แต่
 ถ้าจะใช้โดยอนุโลมตามแบบหนังสือราชการภายนอก ก็ได้

ตัวอย่างหนังสือราชการภายใน

บันทึกข้อความ

แผนก (หนังสือ) ..... เรื่อง ขอเชิญข้าราชการมาประชุม ฉบับที่ ๒๕๐๔/๒๕๐๓
 ในราชการแผนก, กอง, กรม ดำเนินการของนายกรัฐมนตรื
 วันที่ ๖ / กรกฎาคม / ๒๕๐๓

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

ด้วย ๑พณฯ นายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาเห็นชอบตามข้อเสนอของประธานคณะกรรมการ
 ประสานการปฏิบัติ ให้มีการประชุมชี้แจงแก่ข้าราชการชั้นปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง อธิบดี
 และรองอธิบดี ในวันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ ตึกสันติไมตรี ในทำ
 เนียบรัฐบาล

สำหรับข้าราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่มีตำแหน่งเทียบเท่าปลัดกระทรวง รอง
 ปลัดกระทรวง อธิบดี และรองอธิบดี ขอให้ไปร่วมการประชุมตามกำหนดนี้ด้วย.

(ลงชื่อ) พลตรี อัมพร จินตกานนท์

เลขาธิการบริหารของนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ รายละเอียดเกี่ยวกับแบบหนังสือราชการนี้ คุ้ได้จากระเบียบงานสารบรรณ ตอนที่ ๒

(ต่อฉบับหน้า)

คำบรรยาย

การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)

โดย.....สงัด ศรีวัฒน์

(บรรยายในการฝึกอบรมข้าราชการชั้นหัวหน้า ในสำนักงาน ก.พ.)

*****

(ต่อจากฉบับก่อน)

๑๕. องค์การบริหารงานเกี่ยวกับข้าราชการ

กล่าวโดยทั่วไป การบริหารงานบุคคลหรือนัยหนึ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับคนของรัฐบาลคือ ข้าราชการนั้น ย่อมมีความเกี่ยวพันกันอยู่ในวงการต่าง ๆ & ประการด้วยกัน วงการทั้งนี้ได้แก่ สถานนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร องค์การกลางเกี่ยวกับการบริหารระเบียบข้าราชการและส่วนราชการ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการอื่น ๆ

สถานิติบัญญัติ เป็นผู้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับข้าราชการ ได้แก่การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ การงดโทษเกี่ยวกับวินัย อัตราเงินเดือน เป็นต้น

ฝ่ายบริหาร เป็นผู้มีส่วนในการตั้งนโยบายเกี่ยวกับข้าราชการ เช่นเสนอให้มีกฎหมายหรือแก้ไขบทกฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน การวางระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานในเรื่องข้าราชการ เป็นต้น

องค์การกลางเกี่ยวกับการบริหารระเบียบข้าราชการ เพราะเหตุที่ข้าราชการมีเป็นจำนวนมาก และเป็นที่ยอมรับกันว่าข้าราชการซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานของรัฐและมีความสำคัญเป็นอันมาก ก็จำเป็นต้องมีองค์การกลางสำหรับบริหารงานในเรื่องนี้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ก็เพื่อรักษาระเบียบแบบแผน รักษามาตรฐานการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปในระดับเดียวกันให้เกิดความยุติธรรมในระหว่างบรรดาข้าราชการทั่วไป เสนอหรือแนะนำการปฏิบัติ หรือนโยบายแก่ฝ่ายบริหาร ช่วยเหลือแนะนำเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ หรือส่วนราชการอื่น ๆ

ส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการอื่น ๆ นอกจากองค์การกลางแล้ว ส่วนราชการต่าง ๆ ก็จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ในเรื่องที่เกี่ยวกับข้าราชการของส่วนราชการนั้น ๆ โดยเฉพาะด้วย จะเห็นได้ว่าการบริหารระเบียบข้าราชการที่มึบตบตาสำคัญเพราะต้องดำเนินการปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำก็ได้แก่องค์การกลางกับส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการอื่น ๆ เท่านั้น ดังนั้นที่ผมจะกล่าวต่อไปจึงเป็นเรื่องของวงการทั้งสองดังกล่าว

ก่อนที่จะกล่าวต่อไป ผมใคร่กล่าวถึงลักษณะหรือแบบขององค์การบริหารงานระเบียบข้าราชการเสียก่อน องค์การดังกล่าวอาจแบ่งได้เป็น ๓ แบบด้วยกัน คือแบบคณะกรรมการ (Commission Type) แบบผู้อำนวยการ (Director Type) และแบบผสม (Director-Commission Type)

แบบคณะกรรมการ (Commission Type) ก็ได้แก่คณะบุคคลร่วมเป็นคณะกรรมการ โดยมีหัวหน้าหรือประธานคนหนึ่งและกรรมการอื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่ง โดยปกติคณะกรรมการมักจะประกอบด้วยบุคคลจำนวน ๓ หรือ ๕ นาย แต่งตั้งโดยฝ่ายบริหาร โดยความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติ และมีกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งจำกัดซึ่งอาจเป็นระหว่าง ๒ ถึง ๕ ปี โดยเฉพาะคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (Civil Service Commission) ของสหรัฐจะต้องประกอบด้วยสมาชิกของพรรคการเมืองใหญ่ทั้งสอง คือ Republican และ Democrat

โดยปกติ การแต่งตั้งคณะกรรมการมักจะให้มีเวลาอยู่ในตำแหน่งเหลื่อมตักกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ที่จะให้ได้มีผู้รู้งานได้มีโอกาสร่วมเป็นคณะกรรมการอยู่ด้วย นอกจากนั้นแล้วแบบคณะกรรมการยังมีส่วนดีในอันที่จะให้ผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการอยู่ด้วย แต่อย่างไรก็ตามแบบคณะกรรมการก็มีผลเสียอยู่ที่ว่า การดำเนินงานอาจจะล่าช้า เพราะจะต้องมีการประชุมปรึกษาและวินิจฉัยเรื่องราวต่าง ๆ นอกจากนั้นก็อาจมีการขัดความรับผิดชอบกันได้ เพราะการประกอบเป็นคณะกรรมการย่อมหาผู้รับผิดชอบโดยตรงไม่ได้

แบบผู้อำนวยการ (Director-Type) ได้แก่การให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในส่วนราชการเกี่ยวกับข้าราชการโดยเฉพาะ (ส่วนชื่อของ Director นั้นอาจจะเรียกอะไรก็ได้) แต่เพียงผู้เดียว และโดยปกติฝ่ายบริหารเป็นผู้แต่งตั้งและอาจไม่มีกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งอย่างแบบคณะกรรมการแบบนี้อาจมีผลดีที่งานอาจลุล่วงไปได้โดยรวดเร็วและมีผู้รับผิดชอบในกิจการเรื่องนี้โดยแน่นอน แต่

ก็มีผลแต่ที่ว่าอาจมีอำนาจและความรับผิดชอบมากเกินไป นอกจากนั้นการที่ปล่อยให้บุคคลคนเดียวมีอำนาจในกิจการใดก็อาจถูกอิทธิพลภายนอกบีบบังคับได้ง่าย

แบบผสมระหว่างแบบ Commission และ Director ได้แก่การจัดให้มีผู้บริหารงานข้าราชการทั้งที่เป็นคณะกรรมการและผู้ชำนาญการ โดยแบ่งอำนาจและความรับผิดชอบในระหว่างกัน โดยปกติคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดระเบียบแบบแผนและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ส่วนผู้ชำนาญการเป็นผู้รับผิดชอบในทาง Technique

แบบที่มีประโยชน์ที่ทำงานใดที่เป็นเรื่องใหญ่ หรือ มีปัญหา ยุ่งยากก็ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาและวินิจฉัย ส่วนงานประจำปกติหรือเป็นเรื่อง Technique ก็ให้ผู้ชำนาญการเป็นผู้ดำเนินการ เป็นการประสานงานและแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน

เนื่องจากแต่ละประเทศมีคนทำงานของรัฐหรือข้าราชการอยู่เป็นจำนวนมากมาย และอาจกล่าวได้ว่าไม่มีกิจการเอกชนของประเทศใดที่มี จำนวน คนงาน มากมาย เท่าผู้ทำงานให้แก่รัฐหรือข้าราชการของประเทศนั้น ดังนั้นการบริหารงานเกี่ยวกับผู้ทำงานของรัฐหรือข้าราชการจึงจำเป็นต้องมีหน่วยงาน (ส่วนราชการ) เป็นพิเศษ โดยเฉพาะเช่นเดียวกับกิจการอื่นๆ เพราะการบริหารงานเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการมีอยู่มากมายหลายประการ ดังที่ผมได้กล่าวมาแล้วแต่ต้น เป็นต้นว่าการบรรจุการแต่งตั้ง การโอน การย้ายและการออกจากราชการ และยังถ้าการบริหารงานส่วนนั้นเป็นไปโดยเต็มภาคภูมิ เช่นมีการฝึกอบรม การสวัสดิการและบริการต่างๆ การบำเหน็จบำนาญ การบริหารงานเหล่านี้ยังมีมากมายยิ่งขึ้น โดยปกติประเทศต่างๆ ก็มีกจัดวางระเบียบ (Organize) เกี่ยวกับการบริหารงานส่วนนี้ออกเป็น ๓ ระดับ คือองค์การส่วนกลาง องค์การระดับกระทรวงหรือกรมและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน

๑. องค์การส่วนกลาง (Central Personnel Agency) องค์การเช่นว่านี้ประเทศต่างๆ ที่มีความเจริญก้าวหน้าเกี่ยวกับการบริหารงานข้าราชการมักจะจัดตั้งให้มีขึ้นทุกประเทศ แต่ชื่อขององค์การเช่นว่านี้อาจจะเรียกแตกต่างกัน ในสหรัฐอเมริกาเรียกว่า Civil Service Commission บางประเทศก็เรียกว่า Civil Service Authority หรือ Public Service Commission แต่ลักษณะของอำนาจหน้าที่ก็คงเป็นหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารงานข้าราชการพลเรือนเช่นเดียวกัน สำหรับ

ประเทศไทยเราก็มองว่าการกลางที่เรียกว่า คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ. อันเป็นที่ทราบกันอยู่แล้ว อันหนึ่งโดยเหตุที่งานเกี่ยวกับการบริหารข้าราชการมีอยู่หลายอย่างหลายประการดังได้กล่าวมาแล้วแต่ต้น ฉะนั้น นอกจากองค์การกลางที่เรียกคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนแล้วก็อาจมีหน่วยงานอื่น ๆ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารข้าราชการด้วยเช่นเดียวกัน อาทิ เช่นงานที่เกี่ยวข้องกับบำเหน็จบำนาญซึ่งในประเทศไทยเป็นหน้าที่ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง การฝึกอบรมซึ่งรัฐบาลได้มอบหมายให้คณะรัฐประศาสน์ศาสตร์มหาวิทยาดัชธรรมศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการ เป็นต้น

ประโยชน์ของการจัดให้มีองค์การส่วนกลางขึ้นก็เพื่อดำเนินงานในตำแหน่ง ซึ่งเป็นที่รับกันแล้วว่ามีความสำคัญยิ่งแก่การบริหารประเทศ เพื่อที่จะให้ได้คนดีไว้ใช้ในราชการ และให้คนดีเหล่านั้นรับใช้ราชการเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศต่อไป และความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือเป็นองค์การสำหรับกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับข้าราชการได้เป็นไปโดยเป็นธรรมและไม่เกิดการถกเถียงกันในวงข้าราชการด้วยกัน เฉพาะอย่างยิ่งการที่จะดำรงไว้ซึ่งระบบคุณภาพ หรือ merit System

โดยที่องค์การส่วนกลางนี้เป็นคณะบุคคลตามนัยแห่งระบบคณะกรรมการ (Commission System) ก็จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานของคณะกรรมการ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีสถานที่และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เพื่อบริหารงานของคณะกรรมการนั้นด้วย เจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าและรับผิดชอบ เช่นงานก็อาจเรียกแตกต่างกัน อาจเป็น Director หรือ Secretary หรือในกรณีประเทศเราก็ได้แก่เลขาธิการ ก.พ. เป็นต้น.

๒. องค์การระดับกระทรวงหรือกรม โดยที่งานของรัฐมีอยู่อย่างกว้างขวางและมากมาย ประกอบกับลักษณะของงานแตกต่างกันแล้วแต่อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีองค์การสำหรับเป็นผู้บริหารงานในด้านระเบียบข้าราชการ โดยเฉพาะสำหรับ กระทรวงหรือกรม ซึ่งเป็นส่วนราชการของรัฐด้วย เพื่อช่วยเหลือองค์การกลางให้งานในด้านนี้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย สำหรับในประเทศไทยก็มีอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนประจำกระทรวง ประจำกรม ซึ่งเรียกว่า อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรมอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังมี อ.ก.พ. ตามจังหวัดต่าง ๆ อีกด้วย.

๓. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนของแต่ละหน่วยงาน โดยทำงานเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการมีอยู่เป็นประจำ เพราะนอกจากการบรรจุ การสอบ การโอน การย้าย และการออกจากราชการแล้ว งานบริหารระเบียบข้าราชการยังมีอีกมากมายได้แก่ต่างแล้ว ฉะนั้นเพื่อที่จะให้การบริหารงานดำเนินไปด้วยดี หน่วยงานต่าง ๆ ก็จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานระเบียบข้าราชการไว้โดยเฉพาะด้วย ซึ่งในเรื่องนี้สำหรับในต่างประเทศเขามักจะจัดไว้โดยพร้อมมูล แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ในวงราชการของเรายังมิได้คำนึงถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงเห็นได้ว่าส่วนราชการต่างๆ มักจะใช้ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งอื่นๆ เป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งส่วนมากก็ได้แก่เลขานุการกรม หรือหัวหน้ากองกลาง ตำแหน่งงานปกติกระทรวงนั้นเอง.

(ยังมีต่อ)

หนังสือใช้ทดสอบชั้นจกท, ทวี, โท, เอก

๑. แนวตอบวัฒนธรรม	ราคา ๓๒ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๒. คำถาม-แนวตอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน, -พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน-พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม	ราคา ๓๐ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๓. ย่อประวัติศาสตร์ไทย	ราคา ๓๐ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๔. คำถามแนวตอบภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์สากล	ราคา ๓๐ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๕. เก่งข้อสอบชั้นตรี	ราคา ๓๕ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๖. ข้อสอบชั้นตรี พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๔๘๘-๒๕๐๐ (ทุกกรม ทุกวิชา)	ราคา ๒๕ บาท (ค่าส่งอีก ๓ บาท)
๗. ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	ราคา ๕๐ บาท (ค่าส่งอีก ๕.๕๐ บาท)
๘. วารสารข้าราชการ ปี ๒๕๐๓-ปี ๒๕๐๒	ปีละ ๓๐ บาท
- วารสารข้าราชการปี ๒๕๐๓ และ ปี ๒๕๐๒ ถ้าเย็บเล่มปกแข็ง รวมกันทั้งปี ค่าเย็บเล่มปีละ ๓๐ บาท และถ้าให้ส่งทางไปรษณีย์ต้องเพิ่มค่าส่งอีก เด่มละ ๕.๕๐ บาท)

ส่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง

พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน

มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา

โดย.....อมร รัชศาสตร์ย์ ร.บ. (เกียรตินิยม), M.A., Ph.D.

เนื่องจากมีคนไทยสนใจไปศึกษาในต่างประเทศกันมาก ก่อนไปก็มักจะต้องการเพื่อนฝูงก่อนว่าจะไปเรียนวิชาอะไรที่ไหนบ้าง บางทีผู้ปกครองที่ใคร่จะส่งบุตรหลานไปศึกษา ก็ใคร่จะทราบว่ามหาวิทยาลัยไหนค่าเล่าเรียนสูงต่ำแค่ไหน บางคนก็อยากทราบว่าเรียนวิชาอะไรที่ไหน ยากง่ายแค่ไหน เรื่องนี้จึงเป็นการบอกเล่าที่อาจใช้ประกอบการพิจารณาของผู้สนใจไปศึกษาในสหรัฐอเมริกาได้บ้าง ส่วนในประเทศอื่นก็อาจจะมีผู้อื่นเขียนบอกเล่าในโอกาสต่อไป-บ.ก.

วัตถุประสงค์ของบทความนี้เป็นเพียงการแนะนำให้ท่านผู้อ่านได้รู้จักกับมหาวิทยาลัยใหญ่ๆ และดี ๆ ของสหรัฐโดยทั่ว ๆ ไป และหวังว่าจะให้เป็นประโยชน์เป็นพิเศษแก่ผู้ปกครองที่คิดหาหาวิทยาลัยให้แก่บุตรหลาน หรือผู้ที่จะมาศึกษาเอง ส่วนผู้อ่านทั่วไปก็คงจะได้ประโยชน์ โดยทางอ้อม

เนื่องด้วยมหาวิทยาลัยในสหรัฐมีมากกว่า ๒,๐๐๐ แห่ง จึงเป็นไปได้ที่ผู้เขียนจะบอกมาจนวนัยโดยครบถ้วนในที่นี้ จึงได้เลือกมาได้ ๓๐๐ แห่ง โดยเอามหาวิทยาลัยขนาดใหญ่เกินหมื่นคนมา ค้างเรียงตามลำดับอักษร ส่วนมหาวิทยาลัยเล็ก และที่มีชื่อเสียงก็จะได้กล่าวถึงในตอนท้าย ๆ จาก

มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะ, ภาคฤดูใบไม้ผลิ ค.ศ. ๑๙๕๕

ชื่อสถานศึกษา, เมืองที่ตั้ง และ (ปีก่อตั้ง)	นักเรียน (หมื่น)	เจ้าของ
Alabama, U. of ; Tuscaloosa, Ala. (1831)	1.2	รัฐ
Arizona, U. of ; Tucson, Ariz. (1885)	1.0	"
Arizona State College ; Tempe, Ariz. (1885)	1.0	"

ชื่อสถานศึกษา, เมืองที่ตั้ง และ (ปีที่ตั้ง)	นักเรียน (หมื่น)	เจ้าของ
Boston U. ; Boston, Mass. (1839)	2.1	Methodist (ศาสนาภิทย)
Buffalo, U. of ; Buffalo, New York (1846)	1.0	เอกชน
California, U. of ; Berkley, Calif. (1868)	4.0	รัฐ
Berkley Campus	1.8	รัฐ
Los Angeles Campus (UCLA)	1.5	"
Columbia U. ; New York, N.Y. (1754)	2.0	เอกชน
Cornell U. ; Ithaca & New York, N.Y. (1865)	1.0	"
Detroit, U. of ; Detroit, Michigan (1879)	1.0	Catholic
Fairleigh Dickinson U; Rutherford, New Jersey (1941)	1.0	เอกชน
Florida, U. of ; Gainesville, Fla. (1853)	1.1	รัฐ
Harvard U. ; Cambridge, Massachusetts (1636)	1.2	เอกชน
Houston, U. of ; Houston, Texas, (1934)	1.1	ของรัฐ, เอกชนจัดการ
Illinois, U. of ; Urbana & Chicago, Ill. (1867)	2.4	รัฐ
Indiana U. ; Bloomington & Indianapolis, Ind. (1820)	2.2	"
Iowa, State U. of ; Iowa City, Iowa (1847)	1.0	"
Los Angeles St. Coll. of App. Arts & Sciences, Los Angeles, Calif. (1918)	1.2	"
Maryland, U. of ; College Park, Md. (1807)	1.8	"
Miami, U. of, Coral Gables, Florida (1925)	1.2	เอกชน
Michigan, U. of ; Ann Arbor, Mich. (1817)	2.2	รัฐ
Michigan State U. ; E. Lansing & Rochester, Mich. (1855)	2.0	"
Minnesota, U. of ; Minneapolis, Minn. (1851)	2.6	"
Missouri, U. of ; Columbia & Rolla, Mo. (1839)	1.2	"

<u>ชื่อสถานศึกษา, เมืองที่ตั้ง และ (ปีก่อตั้ง)</u>	<u>นักเรียน (หมื่น)</u>	<u>เจ้าของ</u>
New York, College of the City of : (เฉพาะที่ใหญ่)		
Brooklyn College, Brooklyn, N.Y. (1930)	1.1	เมือง
City College, New York, N.Y. (1847)	2.1	"
New York, State U. of ; Albany, N.Y. & others (1948)	3.0	รัฐ
New York U. ; New York, N.Y. (1831)	3.2	เอกชน
North Carolina, Consolidated U. of ; Chapel Hill, N.C. (1931)	1.5	รัฐ
Northeastern U. ; Boston, Massachusetts (1898)	1.7	เอกชน
Northwestern U. ; Evanston & Chicago, Illinois (1851)	1.4	"
Ohio State U. ; Columbus, Ohio. (1870)	2.1	รัฐ
Oklahoma, U. of ; Norman & Oklahoma City, Okla. (1910)	1.0	"
Pennsylvania, U. of ; Philadelphia, Penn. (1740)	1.1	เอกชน
Pennsylvania State U. ; University Park, Penn. (1855)	1.8	รัฐ
Pittsburgh, U. of ; Pittsburgh & Johnstown, Penn. (1787)	1.2	รัฐ
Puerto Rico, U. of ; Rio Piedras, P.R. (1903)	1.5	Commonwealth
Purdue U. ; Lafayette, Ind. (1869)	1.2	รัฐ
Rutgers—the State U. ; New Brunswick, New Jersey (1766)	1.4	รัฐ
San Francisco State College ; San Francisco, Calif. (1899)	1.0	"
San Jose State College ; San Jose, Calif. (1857)	1.2	"
Southern California, U. of ; Los Angeles, Calif. (1880)	1.6	เอกชน

ชื่อสถานศึกษา, เมืองที่ตั้ง และ (ปีก่อตั้ง)	นักเรียน (หมื่น)	เจ้าของ
Syracuse U. ; Syracuse & Utica, N.Y. (1870)	1.5	„
Texas, U. of ; Austin, Tex. วิทยาลัย Main U. ; Austin, Tex. (1883)	1.6	รัฐ
Washington U. ; St. Louis, Missouri (1853)	1.1	เอกชน
Wayne State U. ; Detroit, Michigan (1868)	1.9	รัฐ
Wisconsin, U. of ; Madison, Wis. (1848)	2.6	„

นี้คือมหาวิทยาลัยขนาดเกินหมื่นคนและอย่างดีศึกษาของสหรัฐอเมริกา ไปรดังเกต ยังมีมหาวิทยาลัยขนาดเล็กกว่านี้อีกมาก เฉพาะมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะก็จะมีกว่า ๓,๐๐๐ แห่ง, และที่ไม่ได้รับการรับรองจากสมาคมการศึกษาของภาคต่าง ๆ ก็มีอีกมาก

จะสังเกตเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยในอเมริกา มีทั้งของเอกชน, ของมลรัฐ ของนิคมการค้าต่าง ๆ แต่ไม่มีของรัฐบาลกลางเลย นอกจากวิทยาลัยทหาร, และวิชาพิเศษ โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยที่มาเรียงไว้ข้างบนนี้ เป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ท่านจึงไม่ได้พบว่ามีมหาวิทยาลัยส่วนมากเป็นของเอกชนและนิคมการค้า บางแห่งก็เปิดสอนเฉพาะผู้ชาย บางแห่งก็เฉพาะผู้หญิง บางแห่งถึงจะเป็นการศึกษาของทั้งสองเพศ ก็ไม่นับว่าเป็นสหศึกษา (Co-education) แต่เป็นประเภท Co-ordinate คือประกอบด้วยวิทยาลัยเฉพาะชาย และเฉพาะหญิง เช่นของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด นักศึกษาชายนั้นปริญญาตรีจะชนกับ Harvard College นักศึกษาหญิงชนกับ Radcliff College, ส่วนในบัณฑิตวิทยาลัย (Graduate Schools คือหลังจากปริญญาตรี) นั้น เป็นสหศึกษา มหาวิทยาลัยกลุ่มไอวี่ลีก (Ivy League) ซึ่งเป็นกลุ่มมีชื่อเสียงพิเศษนั้น โดยมากเป็นมหาวิทยาลัยของผู้ชายเช่น Princeton, Dartmouth; และอาจมีผู้หญิงปนอยู่บ้าง อย่าง Yale ซึ่งเรียนได้เฉพาะบางวิชา หรือไม่กี่จัดอย่าง Co-ordinate เช่น Harvard, Columbia, Brown มีมหาวิทยาลัย Pennsylvania เท่านั้นที่จัดเป็นแบบสหศึกษา

โดยเหตุที่รายการข้างบนเป็นรายการมหาวิทยาลัยใหญ่ ดังนั้น ท่านอาจจะไม่พบรายชื่อของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง จึงอยากจะได้กล่าวคร่าว ๆ เป็นภาค ๆ ไปโดยถือจากความรู้จัก

ของคนอเมริกันส่วนมาก เพราะการจะยกข้ออ้างว่ามหาวิทยาลัยไหนดีกว่ากันนั้นออกจะเป็นเรื่องไม่แน่นอนและยากที่จะตกลงกันได้

บางคนกล่าวว่ามีมหาวิทยาลัยดี ๆ ของสหรัฐจะอยู่บนอาณาเขตบริเวณของเส้นที่ลากจากทิศตะวันตกเฉียงใต้มาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ คือจากคาลิฟอร์เนียมาทางรัฐกลุ่มที่เรียกว่า New England บางคนก็อ้างมาทางตะวันออกเฉียงมีมหาวิทยาลัยดี ๆ และว่าทางภาคใต้และแถบอ่าวเม็กซิโกนั้นไม่เท่าเทียม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะมหาวิทยาลัยมีชื่อดีเยี่ยมมักจะเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ ของเอกชน และมีพวกผู้ค้ำเงินไปเรียนกันเพราะสู้ราคาไหว ไปเกาะกลุ่มกันอยู่ที่มตรัฐทาง New England เรียกกันว่ามหาวิทยาลัยต้นนิบาตเถาวัลย์ (Ivy League) คงจะเกี่ยวกับว่ามีตึกเก่า ๆ มาก และมีต้นเถาวัลย์ ไขว้ ไปเกาะพัวพันงุนงนอยู่

มหาวิทยาลัยต้นนิบาตเถาวัลย์นี้ประกอบด้วยมหาวิทยาลัย Brown, Columbia, Cornell, Dartmouth, Harvard, Pennsylvania, Princeton, และ Yale ซึ่งท่านทั้งหลายก็คงต้องรับอยู่คิดว่า มีมหาวิทยาลัยที่ท่านได้ยินได้ฟังอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจจะเป็นด้วยว่าคนมีเงินและมีตระกูลสูง นักธุรกิจที่มั่งคั่งเขานิยมมาเรียนกันทางภาคนี้และในวิทยาลัยกลุ่มนี้ หลายชั่วอายุคนเข่ากระมังทำให้วิทยาลัยเหล่านี้มีชื่อเสียงเป็นพิเศษ ก็สุดแต่จะว่าดี แต่เหตุผลง่าย ๆ ก็ดูจะมีอยู่ว่า เมื่อวิทยาลัยประเภทนี้นักเรียนที่มีเงินมีตระกูลมาอยู่มาก มหาวิทยาลัยก็เก็บเงินได้แพง และมีคนอุทิศเงินให้มาก จึงมีเงินจ้างครูดี ๆ ได้ และมีองค์การรัฐบาลและเอกชนออกทุนให้ค้นคว้าทางวิทยาการอยู่เสมอ มหาวิทยาลัยเหล่านี้จึงมีชื่อเสียงเด่นอยู่ได้ ประกอบกับความนับหน้าถือตาของคนทั่วไปในวงการสังคม และนักเรียนเก่งจริง ๆ แต่จนและทะเยอทะยาน ก็มีโอกาสดีได้รับทุนมาก จึงทำให้มหาวิทยาลัยกลุ่มนี้นักเรียนเด่น ๆ เต็มออกมา

สำหรับวิทยาลัยสตรีก็เช่นกัน ก็กล่าวกันว่ามีวิทยาลัยเด่น ๆ อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือแทบทั้งสิ้น ก็คงจะให้เป็นที่คุ้นกับวิทยาลัยกลุ่มต้นนิบาตเถาวัลย์กระมัง หรือจะเป็นเพราะเขาคือเป็นเขตอุตสาหกรรมและธุรกิจ คนมั่งคั่งจึงอยู่กันหนาแน่นหน่อย และเป็นโอกาสให้มีโรงเรียนชั้นสูง (หมายถึง หิว หรือ คอ) มาตั้งเก็บค่าเล่าเรียนแพงดิบตัวอยู่ได้ เท่าที่สังเกตก็ดูเหมือนว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนแพง ๆ เหล่านี้ ดูจะมีหน้ามีตาตามไปด้วย ถ้ายังคงค้างแครงใจอยู่

จะถือไปรดเบ็ดเตล็ดตามหน้าตั้งคัมของหนังสือพิมพ์อเมริกัน ท่านจะได้เห็นชื่อวิทยาลัยชายกลุ่มแถววิทยาลัย
นั้เดิมอ ถ้าหรับสตรี ก็จะได้เอียงถึงชื่อวิทยาลัยสตรีที่รวมกับมหาวิทยาลัยต้นนิบาคแถววิทยาลัย (ถ้าเขา
ให้ผู้หญิงเรียนได้) ถ้ามีฉะนั้นก็จะได้พบชื่อวิทยาลัย เช่น Vassar, Sweet Briar, Smith, Wellesley,
Bryn Mawr, Simmons ซึ่งเป็วิทยาลัยหญิงล้วน และ Swarthmore (มีผู้ชายปนด้วย) เป็นต้น
พวกนี้เป็นวิทยาลัยเอกชนชนแพ่งทั้งฉะ

อกที่จะออกแคะความเห็นไม่ได้ ผู้เขียนม่ความคิดอย่างง่าย ๆ ว่าถ้าท่านจะส่งลูกหลาน
หรือจะมาเองเพื่อศึกษาหาความรู้จะถือ ท่านอาจไม่ต้องจ่ายเงินมากมายเพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษา
ที่แพงที่สุดหรืออก เพียงแต่ปานกลางก็คงจะเพียงพอ เพราะอย่างไรเสียท่านก็คงเรียน (โดยเฉลี่ย)
ได้ไม่หมดเท่าที่คณาจารย์สอนหรืออก และหากกระเลื่อกระถ่นไปเรียนที่ ๆ มีครูวิเศษอีกนิดหน่อยก็
คงจะได้ความรู้มาได้ไม่มากไปกว่าเดิมเท่าใด อย่างไรเสียการศึกษาที่จะส่งบุตรนั้ หรือถึงขนาดนั้น
ก็เป็นการศึกษาที่ท่านต้องชวนชวหาเอง โดยมากก็หลังจากจบการศึกษาตามสถานศึกษาแล้ว
คณาจารย์ช่วยอะไรไม่ได้มากกว่าจะช่วยเหลือทางฉะวงให้ แล้วเราผู้เป็นศิษย์ก็เลื่อเดินเอาเอง จะช้า
เร็ว ก็แต่ฉะแต่ความสามารถของแต่ฉะคน

แต่ถ้าท่านอยากจะไปเรียนเพื่อความรู้ และเพื่อถารศมาคกับคนในตั้งคัมชั้นสูง หรือใน
วงการธุรกิจ, ตรีภูตที่ส่งเกี่ยวตรี ตรีก็อบางที่ถารไปเข้ามหาวิทยาลัยท่านอนนี้อาจจะส่งมัดคูประส่งคั
ก็ได้ สุดแต่ฉะแต่ฉะจะคิดฉะคัฉะกันเพียงใด หรือประส่งคัจะให้ลูกหลานหรือคัเองเป็นคัมชั้นไป
กะเขาบ้างก็ได้

นอกจากวิทยาลัยกลุ่มชื่อเสียงโด่งดังเป็นพิเศษแล้ว ก็คงจะมีวิทยาลัยดี ๆ ทางภาคตะวันออก
ออกแคะภาคอื่น ๆ อีกมากมาย และอยากจะขอพูดเพียงเดา ๆ เท่าที่ได้อินเดิมอ ๆ มหาวิทยาลัยอื่น ๆ
ทางภาคตะวันออกก็เห็นจะได้แก่ The John Hopkins, Syracuse, Georgetown, Rutgers, New
York U., Boston, Massachusetts Institute of Technology (ซึ่งมีผู้กล่าวว่าเป็นมหาวิทยาลัย ทาง
วิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ที่ตที่สุดแห่งหนึ่ง) ๆ ฉะ ๆ

ทางภาคตะวันตกกลาง (Midwest) มีมหาวิทยาลัยอยู่กลุ่มหนึ่งชื่อว่าสิบปีเบม (Big ten)
ซึ่งคงเบมกลุ่มเพื่อเงินกัพาคัด้วยกัน แต่ฉะแต่ฉะแห่งมีขนาดใหญ่มัชื่อ (กว่ฉะหนึ่งหม่นทงนนั้น) จึงมี
ชื่อเสียงทางการศึกษาสูงส่งไปด้วย เหตุฉะฉะก็มีอยู่ง่าย ๆ คือ มหาวิทยาลัยสิบปีเบมส่วนมากเป็นของ

มหาวิทยาลัย ๆ ให้เงินอุดหนุนมาก นักเรียนมากก็เก็บเงินได้มาก แม้ว่าจะออกคนละไม่มาก จึงมีเงินจ้างครูสอนและวิจัยได้มากเช่นกันที่เก็บแพง ๆ แต่นักเรียนน้อย มหาวิทยาลัยกลุ่มนี้ คือ Illinois, Indiana, State U. of Iowa Michigan, Michigan State, Minnesota, Northwestern, Ohio State, Purdue, และ Wisconsin นอกจากมหาวิทยาลัยในกลุ่ม Big Ten แล้วก็มีมหาวิทยาลัยอีกมากอื่น ๆ อีก เช่น Chicago, Notre Dame, Oberlin, Ohio Welleyan, ฯลฯ

ถัดไปทางตะวันตกกว่านั้นอีกนิดหนึ่งแถบรัฐทุ่งนา (Prairie States) จะมีกลุ่มกีฬาใหญ่อีกกลุ่มหนึ่ง เรียกว่ากลุ่ม แปดพี่แปด (Big Eight) ซึ่งนับได้ว่าเป็นวิทยาลัยชั้นนำคือ Colorado, Iowa State, Kansas, Kansas State, Missouri, Nebraska, Oklahoma, และ Oklahoma State

ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ (Southwest) มีมหาวิทยาลัยดี ๆ เช่น Texas, Texas Christian, Texas Tech, Arkansas, และแถบภูเขา (Mountians) มี Utah, Denver, Montana, Wyoming, New Mexico, ฯลฯ

ทางภาคตะวันตกไกล (Farwest) นั้นมีมหาวิทยาลัยดีและใหญ่ที่ระบุไปในรายการแล้ว คือ University of California (Berkley), University of California at Los Angeles (UCLA), และ U. of Southern California ที่ยังไม่ได้กล่าวถึงเพราะเด็กแต่มีชื่อเสียงคือ Stanford U., Oregon State College (เด่นทางเกษตรและวิศวกรรม) และ California Institute of Technology (กล่าวกันว่าเป็นคู่แข่งชั้นที่นำที่สุดของ MIT), ฯลฯ

ทางภาคใต้ อาจแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ได้ถ้ากลุ่มคือพวกริมฝั่งแอตแลนติก (Atlantic Coast) มีมหาวิทยาลัยเด่น ๆ เช่น Duke, North Carolina, Maryland, Virginia กลุ่มภาคใต้มี West Virginia, Virginia Tech, William & Mary, และกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงใต้มี มหาวิทยาลัย Florida, Louisiana State U., Mississippi, Georgia, Alabama และ Tulane ส่วน Tennessee, Vanderbilt, Kentucky นั้นก็นับว่าเป็นโรงเรียนดีของแถบใต้ทั่วไป

ผู้เขียนต้องขอภัยด้วยว่า โดยเหตุที่ผู้เขียนศึกษาอยู่ทางภาคตะวันตกกลาง และตะวันออกเฉียงเหนือ และได้แวะชมวิทยาลัยทางแถบทั้งสองนี้กับแถบภาคแปซิฟิกมากกว่าทางแถบอ่าวเม็กซิโก, ตะวันตกเฉียงใต้, และทางตอนกลาง ๆ ของประเทศ จึงไม่อาจจะบรรยายสภาพของมหาวิทยาลัยทาง

แถบนี้ได้มาก และอาจจะทำให้ไม่ได้เข้าถึงวิทยาลัยต่างๆ ทางแถบนี้โดยใกล้ชิดกับความนิยม อีกประการหนึ่งอยากจะขอแสดงความรังเกียจว่าบรรดาวิทยาลัยที่ได้รับรองวิทยฐานะนั้น ก็ไม่ควรจะมีอะไรดีกว่ากันมากนัก ในฐานะของนักศึกษาถ้าได้เข้าเรียนอย่างเต็มที่แล้วก็คงจะได้ความรู้ไปไม่มากกว่านั้น อีกไม่จำเป็นที่จะต้องไปศึกษาที่ไหน ส่วนที่ความรู้อันหายไปและการตีความนั้นก็เป็นเรื่องของรสนิยมมากกว่า อย่างอื่น บางคนอยากเรียนในที่พักแวงและมีชื่อเสียง, แพงและใหญ่, แพงแต่เล็ก, ถูกแต่ใหญ่ ถูกแต่เล็ก ก็มีให้เลือกสารพัด บางทีก็ชอบเรียนในเมืองใหญ่, บางทีก็ชอบเรียนที่เมืองเล็ก ๆ รุ่งเรืองว่าเป็นเรื่องตางเหนือชอบตางยาไป

ปัญหาที่ว่า จะเรียนวิชาใดที่ไหนกันนั้น ก็ดูจะเป็นเรื่องยุ่งยากและไม่ค่อยแน่นอนอนันต์ ผู้เขียนเองไม่อาจจะแนะนำชาติให้ได้ โดยทั่วไปแล้วก็เห็นว่าหากจะเรียนทางสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ทั่วไปและเพื่อการมีหน้ามีตาแล้ว โรงเรียนกลุ่ม Ivy League ก็คงสนใจ ส่วนจะเรียกทางวิศวกรรม และเทคนิคแล้วก็รู้ดีกว่าที่ MIT กับ California Tech คงจะแข็งที่สุด ถ้าอยากจะลอง อย่างไม่รู้ดี มหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ทั้งหลายที่เป็นของมตรัฐนั้นก็ให้โอกาสดีสำหรับพวกเรา เพราะมีที่ให้เรียนมาก ค่าเล่าเรียนถูก, ขอบทุนง่าย, และจะเรียนอะไรก็ได้ ถ้าไม่โชคร้ายนักก็คิดว่า มหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ตามรายการข้างบนนั้น ก็คงจะมีวิชาแขนงที่พวกเรา ๆ อยากรจะเรียน

โดยปรกติมักจะมปัญหาทำนองว่า จะมาเรียนตอนชั้นปริญญาตรีหรือจบมาจากเมืองไทยก่อนจะดี, จะอยู่เมืองใหญ่ดีหรือเล็กดี, มหาวิทยาลัยเล็กดีหรือใหญ่ดี ตามแต่ียงทั่วไปก็อาจสรุปได้ว่า ถ้ามาเรียนปริญญาตรีที่ใดก็คงจะได้ความรู้เป็นหนักเป็นฐานอย่างที่สุดตามคติการศึกษาของเขาต้องการดี แต่ก็คงเปลืองเงินเปลืองเวลามาก และในขณะที่เดียวกันก็ขาดประโยชน์จากการจะมีเพื่อนฝูงซึ่งจะไปทำงานร่วมกันในอาชีพอันเดียวกันที่มหาวิทยาลัยไทยได้ หากจบมาจากเมืองไทยแล้วก็คงไม่ต้องใช้เวลาและเงินในประเทศนี้มากนัก แต่ก็ทำให้การศึกษาความรู้ดุ่ม ๆ ตอน ๆ ไปหน่อยหนึ่ง และจะต้องเรียนให้หนักจนมาก เพราะมาเรียนในชั้นสูง ซึ่งยากเป็นธรรมดาและเวลาก็น้อยลง

เรื่องเมืองใหญ่เมืองเล็กนั้นรู้ดีว่าจะเกี่ยวกับรสนิยมเสียมากกว่าอย่างอื่น เมืองใหญ่มีทางไปมาก อาจใช้เงินเปลือง อาจอยู่ไม่คิดหากบังคับใจไม่ดี แต่อยู่เมืองเล็ก ๆ บางทีก็หงอยเหงาไปหน่อยโดยเฉพาะหากต้องไปอยู่เอกา

ปัญหามหาวิทยาลัยใหญ่เด็กจะยุ่งยากกว่าชนิดหนึ่ง บางคนว่าหากอยู่มหาวิทยาลัยเด็ก ๆ จะได้รับการสนใจจากครูดี และมีเพื่อนสนิทมาก แต่ก็จะไม่ค่อยมีโอกาสดูครูดีเยี่ยม ๆ, และการตั้งคม ความเอิกเกริก การบริการของมหาวิทยาลัยเด็กก็จะน้อยดังกว่าที่จะพึงได้รับจากมหาวิทยาลัยใหญ่

หากนำปัญหาขนาดของเมืองแถมมหาวิทยาลัยมาปนกันเข้าก็คงจะยุ่งจนมากเป็นธรรมดา และผู้เขียนไม่อยากจะคิดแทน เพียงแต่ขอแนะนำว่าต้องขอสมัครเรียนดูก่อน หากมหาวิทยาลัยใดถูกใจเรามากที่สุด (บางที่แห่งเดียวตอบรับเรา) ก็ไปที่นั่นเถอะ

ทันถึงปัญหาเรื่องที่อยู่ ผู้เขียนเองเคยอยู่มาแฉะจะแทบทุกชนิด คืออยู่หอพัก (Dormitory) ของมหาวิทยาลัย, อยู่บ้านเช่า (Apartment) กับคนไทย อยู่บ้านเช่ากับฝรั่ง, อยู่ห้อง (Room ไม่มีครัว) คนเดียว, อยู่ห้องมีครัว (Efficiency room) คนเดียว มาแล้ว ก็ไม่รู้สึกว่าต่างกันมากนัก คงแล้วแต่ความปรารถนาส่วนตัวและบุคลิกภาพของแต่ละคน ความเห็นมีอยู่ว่าถ้าจะไปเรียนใหม่มหาวิทยาลัยที่เช่าหอพักให้ก็ควรจะต้องอยู่สักเทอม เมื่อตอนไปถึงใหม่ๆ เพราะทางมหาวิทยาลัยเขาอาจองไว้ให้ได้ จะได้หมดห่วงไปเรื่องหนึ่ง เพราะมักเป็นเรื่องยุ่งสำหรับตอนไปถึงแรกๆ ข้อสำคัญคือหากจะทนอาหารหอพักอเมริกัน ซึ่งมักจะไม่น่าถูกปากคนไทยได้ แต่ความมิดชิดของสถานดูชา สถานอาบน้ำ มักไม่สู้มี ถ้างัวคือมักไม่มีประตูเขาเดี่ยวทีเดียว คนไทยเราหากต้องอายุหน่อยก็อาจจะตะขิดตะขวงใจ ถ้าจะให้แน่ใจก็ลองไปพักตาม YMCA หรือ YWCA หรือคามหอพักของโรงเรียนไทยดู ถ้าว่านของเหล่านั้นมาแล้วก็คงอยู่หอพักฝรั่งได้ เพราะโดยทั่วไปของเขาสะอาดอยู่แล้ว หากอยู่ไปแล้วสักเทอมหรือมีหนึ่งหากไม่พอใจก็คงมีที่ขยับขยายไปได้ เพียงแต่อย่ารีบเซ็นสัญญาจะอยู่กะเขาไปนานนักก็แล้วกัน เพราะบางที่มันอาจไม่เหมือนกับเวลาถูกเซ็นสัญญาเล่นหนังนัก

เรื่องค่าใช้จ่ายนั้นก็เป็นเรื่องไม่แน่นอน โดยเฉลี่ยแล้วค่าใช้จ่ายส่วนตัวก็คงจะอยู่ในระหว่างเดือนละ ๑๕๐ ถึง ๓๐๐ เหรียญ ตามแต่กำลังทุน สถานที่พัก, เมืองที่อยู่, ตั้งคม, และมีอหนักมือเบา ค่าหนังสือเรียนก็คงจะต่างกันตามลักษณะวิชา แต่เทอมละ ๕๐ เหรียญ ก็คงจะพอใช้ ถ้าจะใช้น้อยกว่านั้นอีกก็ได้ โดยต้องขยันไปห้องสมุดบ่อยขึ้น ซึ่งก็เป็นนิสัยที่ควรหัด ส่วนค่าเทอมมันต่างกันมาก แต่พอเข้าไปแล้ว ก็มักจะเป็นค่าที่คงตัวไม่วอกแวกเหมือนค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าเดินทาง

(ต่อฉบับหน้า)

ปัญหา: เบี้ยบหักภรรยาพลเรือน

โดย... ประวิณ ๗ นคร หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาพิเศษ

๔๔๗. ถาม กรณีข้าราชการได้รับเงินผลประโยชน์ไว้แล้วไม่ได้นำส่งบัญชีในวันที่รับเงิน และให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนรับว่าเป็นความจริง แต่อ้างว่าเพราะความพลั้งเผลอหลงลืม ดังนี้ จะถือว่าเป็นการให้อภัยคำรับสารภาพว่าทุจริตต่อหน้าที่ราชการอันเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ข้อ ๒ (๓) หรือไม่

ตอบ การที่ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับว่า ได้รับเงินไว้แล้วไม่ได้นำส่งบัญชีในวันที่รับเงิน เพราะความพลั้งเผลอหลงลืมนี้ ไม่ใช่ให้อภัยคำรับสารภาพว่าทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ไม่เข้ากรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ข้อ ๒ (๓) (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของกรมสรรพากรตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ๒๔๐๐๘/๒๕๐๓ ต.ว. ๒๐ ก.ย. ๒๕๐๓)

๔๔๘. ถาม นาย ก. เสมียนแผนกศึกษาธิการจังหวัด รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่ง กระทำผิดวินัย ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจึงได้ส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ดังนี้ มีปัญหาว่า

- ๑) การรายงานการลงโทษรายนี้ จะต้องรายงานต่อ ก.พ. หรือครูสภา
- ๒) เสมียนผู้กระทำผิดวินัยในขณะไปรักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่ง ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งจะมีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ได้หรือไม่

ตอบ ๑) ปัญหาว่าการรายงานการลงโทษรายนี้ จะต้องรายงานไปยัง ก.พ. หรือครูสภา ก.พ. เห็นว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานะความเป็นข้าราชการว่าจะเป็นการครูหรือไม่ การที่เสมียนไปรักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอนั้น คงมีแต่อำนาจหน้าที่ใน

ตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอเท่านั้น หาได้ทำให้ มีฐานะ เป็นศึกษานิเทศก์อำเภอไม่ ผู้หนึ่งไม่มีฐานะ เป็นข้าราชการครู การลงโทษรายนี้จึงต้องรายงานไปยัง ก.พ.

๒) ปัญหาที่ว่าปลดอำเภอ ซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งจะมีอำนาจลงโทษเสมือนแผนกศึกษาธิการจังหวัดซึ่งไปรักษาการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอประจำกิ่งหรือไม่นั้น ก.พ. เห็นว่า เป็นปัญหาเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ ของผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้รักษาการในตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งที่รักษาการนั้นทุกประการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งลงโทษผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาและหน้าที่รับโทษจากผู้บังคับบัญชาของตำแหน่งที่รักษาการนั้นด้วย โดยที่ปลดอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของศึกษานิเทศก์อำเภอประจำกิ่ง ปลดอำเภอประจำกิ่งจึงมีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ผู้รักษาการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอประจำกิ่งนั้นได้ (มติ ก.พ. คอบข้อหารือของกระทรวงศึกษาธิการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ศษ. ๒๘๖๒๓/๒๕๐๓ ด.ว. ๘ พ.ย. ๒๕๐๓)

ปัญหาสมาชิก

ตอบคุณพิศิษฐ์ นิลัมภชาติ โรงพยาบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ถาม ตามหนังสือกรมตำรวจ น.ว. ๕๕/๒๕๐๓ ด.ว. ๓ เม.ย. ๒๕๐๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดอนุญาตการตาแทนได้นั้น ขอทราบว่ามีผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งมอบอำนาจแล้ว หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดจะมีอำนาจอนุญาตเกี่ยวกับกำหนดวันตาเท่าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไม่ เช่นเสมือนพนักงานตาป่วย ๖๐ วัน หัวหน้าส่วนราชการจะอนุญาตให้ตาได้โดยได้หรือไม่ (ถ้าได้ก็สงสัยว่าจะขัดกับระเบียบการตา ฯ ข้อ ๘)

ตอบ แลแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจให้อนุญาตการตาได้เท่าใด ถ้ามอบให้เต็มตามอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการนั้นก็อนุญาตให้ตาได้เท่าอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ไม่ขัดกับระเบียบการตา เพราะเป็นเรื่องมอบอำนาจให้ทำแทน

ตอบคุณกระแสด ศาสตราสังข์ โรงพยาบาลระยอง

ถาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๔๘๗ มาตรา ๔๘ ระบุว่า "ผู้สอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูง มีสิทธิที่จะได้ เข้ารับราชการก่อน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ" นั้น

เหตุใดการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นจตวาเป็นชั้นตรี จึงจะต้องบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับคะแนนที่สอบได้ เพราะมาตรฐานระบุแค่เพียงว่า "มีสิทธิที่จะได้เข้ารับราชการก่อน" เท่านั้น มิได้ระบุว่า "มีสิทธิที่จะได้รับการบรรจุก่อน" ผู้ที่สอบได้ก็เป็นข้าราชการอยู่แล้ว ไม่ต้องเข้ารับราชการอีกใหม่ เป็นแค่เพียงเลื่อนชั้นสูงขึ้นโดยได้รับการบรรจุและแต่งตั้งใหม่เท่านั้น

อย่างไรก็ดี หากจะให้รัดกุมไม่มีทางแย้ง ก็ควรจะเสนอแก้ไขมาตรฐานเสียใหม่ จากคำว่า "มีสิทธิที่จะได้เข้ารับราชการก่อน" เป็น "มีสิทธิที่จะได้รับการบรรจุก่อน" จึงจะเป็นการถูกต้อง

หนึ่ง สำหรับการสอบที่มีบุคคลภายนอกที่ยังมิได้เป็นข้าราชการสอบได้ การที่เขาจะได้รับการบรรจุก่อนก็ย่อมไม่มีปัญหา สำหรับปัญหาที่ผมนถกชน ว่ากันเฉพาะผู้ที่รับราชการอยู่ด้วยกันเท่านั้น เพราะถ้ามองกันตามตัวอักษรแล้ว ผู้สอบได้ย่อมร้องไม่ชนะตนเอง แต่เท่าที่กรมต่างๆปฏิบัติกันอยู่ทุกวันนี้ ใครจะเรียกผู้สอบได้ที่ดีกว่ามาส่งละสิทธิ ปัญหาผมนถกผ่านมาโดยไม่ได้พิจารณา มาคราวนี้ลองเอามาลกกันในด้านกฎหมายดูบ้างเท่านั้น

ตอบ) ข้อเสนองานของคุณน่าฟังทีเดียว ควรจะได้พิจารณาเมื่อจะมีการแก้ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนใหม่

ตอบคุณสนิท ณ พัทลุง สำนักงานป่าไม้จังหวัดนครราชสีมา

ถาม ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตวา อันดับพิเศษ เงินเดือน ๘๐๐ บาท ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาครบ ๕ ปี บริบูรณ์และผู้บังคับบัญชารับรองความประพฤติ ความรู้ความสามารรถแล้ว แต่ข้าราชการผู้นั้นมีคุณสมบัติต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่ ๖ เช่นนี้ จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ตามความในมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

ตอบ ถ้ารับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี รับเงินเดือน ๘๐๐ บาทมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ดำรงตำแหน่งประจำแผนกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี และผู้บังคับบัญชารับรองว่ามี ความประพฤติ ความรู้ ความสามารรถสมควรจะเป็นข้าราชการชั้นตรีได้ ก็พิจารณาคัดเลือกเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๗ ได้ ทั้งนี้มาตรา ๕๗ มิได้กำหนดคุณสมบัติพิเศษความรู้ไว้แต่อย่างใด เพียงแต่ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณารับรองความรู้อันเท่านั้น

คอบสมาชิกเลขที่ ๒๕๐/๒๕๐๓

ถาม ถ่มมุติวำจ้งหวัดไ้รับอนุมัติจากกรมเจ้าตั้งกักแ้งจำนวนเงินดำหรับเดือนเงินเดือนข้าราชการได้ตั้งน

- เป็นเงินดำหรับเดือนชนเงินเดือน ๆ ละ ๑๐๐ บาท
- เป็นเงินเดือนอันดับเงินเดือน ๆ ละ ๕๐ บาท

กรณีตั้งน นาย ก. ข้าราชการพลเรือนตามญชนจควอนดับ ๒ ชั้น ๖๐๐ บาท เมอมเงินตามจำนวนตั้งกักดำหรับตั้งนจะตั้งเดเ นเงินเดือนให้ตั้งนเป็นอันดับ ๓ เป็น ๖๕๐ บาท ได้หรือไม่? โดยไรวิธีตั้งน

- (๑) ไรเงินเดือนชนให้นาย ก. ๕๐ บาท
- (๒) ไรเงินเดือนชน ๒๕ บาท และไรเงินเดือนอันดับ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๕๐ บาท ให้ นาย ก.

ซึ่งตั้งนกรณีเป็นเงิน ๕๐ บาท อยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่ไ้รับอนุมัติ ถ้าทำไม่ได้มีคำตั้งนแ้งหรือไม่? เพราะเหตุใด? มีช้อยกเว้นหรือไม่?

ตอบ ทำตามช้อย (๑) ได้ แต่ทำตามช้อย (๒) ไม่ได้เพราะตามหลักเกณฑ์การขอตั้งงบประมาณเงินปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการประจำมีตามหนังสือเดชาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓ กำหนดไว้ในข้อ ๖ ว่า "เงินตั้งนเพื่อเดือนอันดับน ให้ถือว่าตั้งนให้เฉพาะอัตรานั้น ๆ ถ้า ก.พ. ไม่อนุมัติให้เดือนอันดับ หรือได้เดือนอันดับโดยทางอื่น ให้ตั้งเงินที่ตั้งนไว้คนคตั้ง จะนำไปไรเพื่อเดือนชนหรือเดือนอันดับให้อัตราอื่นไม่ได้" หลักเกณฑ์นี้ไม่มีช้อยกเว้นอย่างใด เงินเดือนอันดับ ๒๕ บาท ที่ไ้รับงบประมาณมาคตั้งนนำไปเพิ่มเดือนอันดับให้อัตรา ๖๒๕ บาท ที่ตั้งมา จะนำไปเพิ่มอัตรา ๖๐๐ บาท หาได้ไม่

คอบสมาชิกเลขที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ แผนกสรรพากรจังหวัดสงขลา

ถาม ข้าราชการพลเรือนตามญชนจควอนดับ ซึ่งไ้รับการบรรจุครั้งแรกให้ไ้รับเงินเดือน ๆ ละ ๔๕๐ บาท แต่เป็นบุคคลตั้งนคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ซึ่งมีหลักสูตร ๓ ปี มีทางที่จะปรับให้ไ้รับเงินเดือนให้ตรงตามคุณวุฒิ ตั้งนที่กำหนดไว้ในกฎ

กฎหมาย

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดคุณสมบัติ พันความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือก
เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมศุลกากร สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๐๓

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สัลงวาลย์

ผู้ดำเร้จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดคุณสมบัติ พันความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและ
แต่งตั้งข้าราชการในกรมศุลกากร สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

พระมหากษัตริย์อ้าสัจอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติ พันความรู้ วิธีคัดเลือก
และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมศุลกากร สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ พ.ศ.
๒๕๐๓”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ผู้ซึ่งจะเข้ารับการคัดเลือก หรือเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานการเงินจ้ตัว หรือพนักงานการเงินตรี ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดกรม
ศุลกากรในขณะที่ทำการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก และเป็นผู้ซึ่งขอขบติกรมศุลกากรได้รับรองเป็นหนังสือว่า มีความ
ชัดเจนในการตรวจพิจารณาเงินตรา มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความประพฤติเรียบร้อย

มาตรา ๔ ผู้ซึ่งจะเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจ้ตัว และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งพนักงานการเงินจ้ตัว ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจ้ตัว ตั้งแต่อันดับ ๑ ขึ้น ๕๐๐ บาท
ขึ้นไป ซึ่งรับหรือเคยรับราชการสังกัดกรมศุลกากรมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี และโดยปกติให้บรรจุได้ไม่สูงกว่า
ชั้นจ้ตัว อันดับ ๒ ขึ้น ๕๕๐ บาท แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับ ๒ ขึ้น ๕๕๐ บาท ก็ให้ได้รับเงินเดือน
เท่ากับที่ได้รับอยู่

มาตรา ๕ ผู้ซึ่งจะเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งพนักงานการเงินตรี ต้องมีพันควมรู้ดังนี้

(๑) เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งพนักงานคูเงินจัตวา สังกัดกรมศุลกากรมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือ

(๒) เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๒ ชั้น ๖๒๕ บาทขึ้นไป ซึ่งรับหรือเคยรับราชการสังกัดกรมศุลกากรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

โดยปกติให้บรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นต่ำ แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นต่ำ ก็ให้ได้รับเงินเดือนเท่ากับที่ได้รับอยู่

มาตรา ๖ การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก ให้ อ.ก.พ. กรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการ

มาตรา ๗ การคัดเลือก ให้ อ.ก.พ. กรมศุลกากรเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ผู้ใดมีคุณสมบัติและความสามารถสูงกว่าผู้อื่นให้บรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นก่อน

มาตรา ๘ การสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการที่ อ.ก.พ. กรมศุลกากรกำหนด โดยอนุมัติของ ก.พ.

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถ. ชนวรวิชัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๔ วันที่ ๒๐ ธ.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๔๗ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนในชั้นหนึ่ง ๆ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ข้อ ๒ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๔ ในกฎ ก.พ. นี้ คำว่า "ปี" หมายความว่าปีงบประมาณ

ข้อ ๕ การพิจารณาเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการต้องอยู่ในหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งจะได้เลื่อนอันดับเงินเดือนต้องเป็นผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) เป็นผู้ซึ่งมีวัฒนธรรม

(ข) เป็นผู้ซึ่งปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนตามที่ทางราชการได้กำหนดไว้ และรักษาวินัยโดยเคร่งครัด

(ค) เป็นผู้ซึ่งมีความรู้และความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และมีความอุตสาหะบากบั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน หน้าที่ที่ได้กระทำไปนั้น เรียบร้อยเป็นผลดีแก่ทางราชการ

(ง) เป็นผู้ซึ่งได้รับบรรจุเข้าราชการมาครบรอบปี หรือเลื่อนชั้นเลื่อนอันดับเงินเดือนหรือเลื่อนชั้นเงินเดือนมาครบรอบปี โดยนับตั้งแต่เดือนแรกของปีเป็นต้นไป

(จ) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่มีวันลาพัก โดยถือเกณฑ์วันลารวมทั้งลากิจและลาป่วยถึงสี่สิบห้าวัน เป็นแต่

(๑) ลาอุปสมบทโดยได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ

(๒) ลาคลอดบุตรไม่เกินหกสิบวัน

(๓) ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานคราวเดียว หรือหลายคราวรวมกัน ไม่เกินหนึ่งร้อยสี่สิบวัน หรือ

(๔) ลาป่วยเพราะประสมอันตรายในขณะปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือในขณะเดินทางไปหรือกลับจากปฏิบัติราชการตามหน้าที่

(ฉ) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่ลาบ่อยครั้ง หรือมารับราชการสาขาที่เวลาที่ทางราชการกำหนดเนื่อง ๆ

- (ข) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่ช.ดราชการ เว้นแต่เพราะเหตุสุดวิสัย
- (ข) ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนอันดับเงินเดือนต้องไม่เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย เว้นแต่โทษภาคทัณฑ์

ในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดได้ถูกดลเลื่อนอันดับเงินเดือน หรือขึ้นเงินเดือน เพราะเป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ในระหว่างสอบสวน หรือถูกฟ้องในคดีอาญาในกรณีนั้นมาแล้ว ถ้าเป็นผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์จะได้เลื่อนอันดับเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาจะเลื่อนอันดับเงินเดือนให้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นผู้ซึ่งถูกลงโทษตัดเงินเดือนจะเลื่อนอันดับเงินเดือนได้ต่อเมื่อพ้นโทษตัดเงินเดือนแล้ว หรือถ้าเป็นผู้ซึ่งถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือน จะเลื่อนอันดับเงินเดือนได้ต่อเมื่อได้ถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน

- (ค) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่ถูกสั่งพักราชการเกินกว่าหกเดือน
- (๒) การพิจารณาคัดเลือกจากผู้ซึ่งอยู่ในอันดับถัดลงไปนั้นให้พิจารณาผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนขั้นสูงก่อน ถ้าผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนขั้นสูงยังไม่สมควรได้เลื่อนอันดับเงินเดือนก็ให้พิจารณาผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนในขั้นที่ถัดลงไปตามลำดับ
- (๓) ถ้าผลของการพิจารณาปรากฏว่า มีผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนอันดับเงินเดือนมากกว่าจำนวนแห่งอันดับที่จะเลื่อนได้ ให้พิจารณาถึงเวลาราชการและเวลาที่อยู่ในอันดับและขั้นนั้น หากเป็นการสมควรจะให้มีการสอบถามผู้บังคับบัญชา หรือสัมภาษณ์ประกอบคำชี้แจงได้
- (๔) การเลื่อนอันดับเงินเดือนให้เลื่อนได้หนึ่งอันดับ แต่จะเลื่อนอันดับเช่นนั้นได้จำนวนเงินที่ได้เลื่อนต้องไม่เกินสองขั้น

ข้อ ๖ การส่งเลื่อนอันดับเงินเดือนให้เลื่อนได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ของเดือนแรกของปีที่ได้เลื่อน และในวันออกคำสั่งเลื่อนอันดับเงินเดือน ผู้ซึ่งจะได้เลื่อนอันดับเงินเดือน ต้องรับราชการอยู่ในบังคับบัญชาของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนอันดับเงินเดือน

ข้อ ๗ การเลื่อนอันดับเงินเดือนนอกจากตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวในข้อ ๕ และข้อ ๖ ให้นำเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งเลื่อนเป็นพิเศษเฉพาะราย

ข้อ ๘ การพิจารณาเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการผู้ใดให้ได้รับเงินเดือนเกินกว่า ขั้นต่ำ ของอันดับที่ได้เลื่อนขึ้น ให้เจ้ากระทรวงที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ขออนุมัติ ก.พ. เป็นกรณีไป

ข้อ ๙ การพิจารณาคัดเลือกและสั่งเลื่อนอันดับเงินเดือนสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) **จอมพล ถ. ชนงวัชร์**
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๐๘ วันที่ ๒๗ ธ.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๔๗ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗
ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนในอันดับหนึ่ง ฯ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๗) และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ข้อ ๒ กฎ ก.พ. นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๑ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗

ข้อ ๔ ในกฎ ก.พ. นี้ คำว่า "ปี" หมายความว่า "ปี" หมายความว่าปีงบประมาณ

ข้อ ๕ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการในอันดับหนึ่ง ฯ โดยปกติให้ส่งเลื่อนได้ปีละหนึ่งขั้น และผู้ซึ่งจะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ซึ่งมีวัฒนธรรม
- (๒) เป็นผู้ซึ่งปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนตามที่ทางราชการได้กำหนดไว้ และรักษาวินัยโดยเคร่งครัด
- (๓) เป็นผู้ซึ่งมีความรู้และความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และมีความอดุสาหะบากบั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ingsงานที่ได้กระทำไปนั้นเรียบร้อยเป็นผลดีแก่ทางราชการ
- (๔) เป็นผู้ซึ่งได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่มีคุณภาพ และปริมาณของงานสมควรที่จะเลื่อนขั้นเงินเดือน
- (๕) เป็นผู้ซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการมาครบรอบปี หรือเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือน หรือเลื่อนขั้นเงินเดือน มาครบรอบปี โดยนับตั้งแต่เดือนแรกของปีเป็นต้นไป
- (๖) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่มีวันลาลาก โดยถือเกณฑ์วันลารวมทั้งลากิจและลาป่วยถึงสี่สิบห้าวัน เว้นแต่
  - (ก) ลาอุปสมบทโดยได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ
  - (ข) ลากลอบบุตรไม่เกินหกสิบวัน
  - (ค) ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน - หรือ
  - (ง) ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือในขณะที่เดินทางไปหรือกลับจากปฏิบัติราชการตามหน้าที่

- (๑) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่ลาบ่อยครั้ง หรือมารับราชการสายกว่าเวลาที่ทางราชการกำหนดเนื่อง ๆ
- (๘) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่ขาดราชการ เว้นแต่เพราะเหตุสุดวิสัย
- (๙) ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนต้องไม่เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย เว้นแต่โทษภาคทัณฑ์

ในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดได้ถูกงดเลื่อนเงินเดือนเพราะเป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ในระหว่างสอบสวนหรือถูกฟ้องในคดีอาญาในกรณีนั้นมาแล้ว ถ้าเป็นผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์จะได้เลื่อนชั้นเงินเดือนผู้บังคับบัญชาจะเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นผู้ซึ่งถูกลงโทษตัดเงินเดือนจะเลื่อนชั้นเงินเดือนได้ต่อเมื่อพ้นโทษตัดเงินเดือนแล้ว หรือถ้าเป็นผู้ซึ่งถูกลงโทษลดชั้นเงินเดือนจะเลื่อนชั้นเงินเดือนได้ต่อเมื่อได้ถูกลงโทษลดชั้นเงินเดือนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน

- (๑๐) ในรอบปีที่แล้วมาต้องเป็นผู้ซึ่งไม่ถูกสั่งพักราชการเกินกว่าหกเดือน

ข้อ ๖ การพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นนั้น ให้พิจารณาคัดเลือกจากผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวในข้อ ๕ และต้องเป็นผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการได้ผลดียิ่งจนถือเป็นตัวอย่างที่ดีได้
- (๒) ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่มีการต่อสู้ หรือปฏิบัติงานที่เสี่ยงอันตรายเป็นกรณีพิเศษ
- (๓) ปฏิบัติงานในท้องที่กันดารและมีสุขภาพุมเป็นการเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต และเป็นท้องที่ที่ทางราชการได้รับรองแล้ว
- (๔) ปฏิบัติงานเกินกว่าตำแหน่งหน้าที่จนเกิดประโยชน์ต่อราชการเป็นพิเศษ และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย
- (๕) ปฏิบัติงานโดยได้ค้นคว้า หรือประดิษฐ์ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ เป็นพิเศษ และทางราชการได้รับรองให้ใช้การค้นคว้าหรือสิ่งที่ ประดิษฐ์นั้น
- (๖) ปฏิบัติงานตรากตรำและรับผิดชอบการเงินเป็นจำนวนมาก
- (๗) ปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการด้วยความตรากตรำเหนื่อยห้อยเป็นพิเศษ และงานนั้นได้ผลดียิ่ง
- (๘) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการกิจอย่างหนึ่งอย่างใด จนสำเร็จเป็นผลดียิ่งแก่ประเทศชาติ
- (๙) ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่มีคุณภาพและปริมาณของงานสูงกว่าอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ และได้ผลดีสมความมุ่งหมาย

ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาหลักฐานโดยละเอียดรอบคอบว่า ข้าราชการผู้นั้นได้ปฏิบัติงานถึงขนาดที่สมควรจะได้เลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นหรือไม่ ถ้าเห็นว่าเป็นการสมควรก็ให้ส่งเลื่อนได้ไม่เกินสองขั้น แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าสมควรให้เลื่อนชั้นเงินเดือนเกินกว่าสองขั้นก็ให้นำเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของผู้ซึ่งจะได้เลื่อนชั้นเงินเดือน เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ผู้บังคับบัญชาส่งเลื่อนต่อไป และในคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนนั้น ให้ระบุด้วยว่าผู้นั้นได้ปฏิบัติงานเป็นกรณีพิเศษเข้าในหลักเกณฑ์ประการใดในกฎ ก.พ. ข้อนี้ด้วย

ข้อ ๙ ผู้ซึ่งสมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นตามข้อ ๖ แต่ขาดลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ (๕) ถ้าในบั้นปลายแล้วมาผู้ซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการ หรือเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือน หรือเลื่อนขั้นเงินเดือน แล้วแต่กรณี ตั้งแต่หกเดือนขึ้นไป ให้เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ไม่เกินหนึ่งขั้น

ข้อ ๙ ผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์สมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ถ้าผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัย หรือถูกฟ้องในคดีอาญา ก่อนมีคำสั่งให้เลื่อนขั้นเงินเดือน ให้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ก่อน แต่ถ้าการสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วในบั้นปลายผู้นั้นไม่ถูกลงโทษทางวินัย หรือไม่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุก หรือไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ก็ให้ส่งเลื่อนขั้นเงินเดือนในบั้นปลายได้

แต่ถ้าในระหว่างที่รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนนั้นทางราชการได้กั้นเงินสำหรับเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ให้ ถ้าการสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วผู้นั้นไม่ถูกลงโทษทางวินัย หรือไม่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุก หรือไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ก็ให้นำเงินนั้นมาเลื่อนขั้นเงินเดือนในบั้นปลายส่งเลื่อนได้ การเลื่อนขั้นเงินเดือนให้เท่ากับเงินที่กั้นไว้ให้ ถ้าไม่เกินบั้นปลายหนึ่งขั้น ไม่ถือว่าเป็นการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษตามความในข้อ ๖ แห่งกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๘ ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๕ (๘) การส่งเลื่อนขั้นเงินเดือนตามปกติให้เลื่อนขั้นเงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๑ ของเดือนแรกของบั้นปลายที่เลื่อนนั้น

ผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์สมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือนแต่ได้ออกจากราชการ หรือไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาเดิมจะส่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นภายหลังย้อนไปตั้งแต่วันที่ ๑ ของเดือนแรกของบั้นปลายที่เลื่อนนั้นก็ได้

ข้อ ๑๐ การเลื่อนขั้นเงินเดือนนอกจากตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้นำเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ผู้บังคับบัญชาส่งเลื่อนเป็นพิเศษเฉพาะราย

ข้อ ๑๑ การเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๒ การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต้องมีเงินสำหรับเลื่อนขั้นภายในวงเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนที่ได้รับอนุมัติไว้.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) **จอมพล ต. ชนวิชัย**
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๗ ตอนที่ ๑๐๘ วันที่ ๒๗ ธ.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมโยธาเทศบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๗) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๑๗ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดให้เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานเก็บเงินจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานพัสดุจัตวา	”	
พนักงานบัญชีจัตวา	”	
ช่างจัตวา	”	
พนักงานเก็บเงินตรี	ประจำแผนก	
พนักงานพัสดุตรี	”	
พนักงานบัญชีตรี	”	
ช่างตรี	”	
นายช่างตรี	”	
สถาปนิกตรี	”	
นักวิทยาศาสตร์	”	
พนักงานรายได้	หัวหน้าแผนก	
พนักงานรักษารเงิน	”	
พนักงานเก็บเงินโท	”	
พนักงานบัญชีโท	”	
ช่างโท	”	
นายช่างโท	”	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
สถาปนิกโท	หัวหน้าแผนก	
สมุหบัญชี	หัวหน้ากอง	
ช่างเอก	”	
นายช่างเอก	”	
สถาปนิกเอก	”	
เลขานุการกรม	”	สำนักงานเลขานุการกรม หัวหน้ากอง
นายช่างใหญ่	รองอธิบดี	

ไว้ไว้ ๓ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) **จอมพล ถ. ชนวิชัย**
 นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๑๒ วันที่ ๓๑ ธ.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกระทรวงยุติธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗
ศ.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
ผู้ช่วยพยาน	เสมียนพนักงาน
พยานจัตวา	”
ครูจัตวา	”
พนักงานบัญชี	”
พนักงานยึดทรัพย์	ประจำแผนก
รองจำศาลตรี	”
จำศาลตรี	”
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรี	”
แม่บ้าน	”
อนุศาสนาจารย์	”
ครูตรี	”
พยานตรี	”
พนักงานสังฆมนตรี	”
พนักงานคดีตรี	”
พนักงานคุมประพฤติตรี	”
รองจำศาลโท	หัวหน้าแผนก
จำศาลโท	”

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สิน	หัวหน้าแผนก
หัวหน้าธุรการสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาภาค	”
ครูโท	”
พนักงานสังคมโท	”
พนักงานคดีโท	”
พนักงานคุมประพฤติโท	”
ทันตแพทย์	”
นายแพทย์	”
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง	”
จำศาลเอก	หัวหน้ากอง
เลขานุการ ก.ต.	”
ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง	”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) **จอมพล ต. ชนวิชัย**
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๑๒ วันที่ ๓๑ ธ.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๕๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมศิลปากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๖ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างศิลป์จัตวา	เสมียนพนักงาน	
ศิลปินจัตวา	”	
ครูจัตวา	”	
ภัณฑารักษ์จัตวา	”	
บรรณารักษ์จัตวา	”	
ช่างศิลป์ตรี	ประจำแผนก	
นายช่างศิลป์ตรี	”	
สถาปนิกตรี	”	
ศิลปินตรี	”	
ครูตรี	”	
อาจารย์ตรี	”	
ภัณฑารักษ์ตรี	”	
บรรณารักษ์ตรี	”	
ช่างศิลป์โท	หัวหน้าแผนก	
นายช่างศิลป์โท	”	

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
สถาปนิกโท	หัวหน้าแผนก	
ศิลปินโท	”	
ครูโท	”	
อาจารย์โท	”	
ภัณฑารักษ์โท	”	
บรรณารักษ์โท	”	
นายช่างศิลปเอก	หัวหน้ากอง	
สถาปนิกเอก	”	
ศิลปินเอก	”	
ภัณฑารักษ์เอก	”	
เลขานุการกรม	”	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะ หัวหน้ากอง
สถาปนิกพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
ภัณฑารักษ์พิเศษ	”	
ศิลปินพิเศษ	”	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. ชนวรรักษ์
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.;

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๘ ตอนที่ ๓ วันที่ ๓๐ ม.ค. ๒๕๐๔

ระเบียบ

ควมมาก

ที่ น.ว. ๒๒/๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนสูงขึ้นปี ๒๕๐๔

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแบบบัญชีการขอกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนสูงขึ้น

ด้วย ก.พ. ได้พิจารณาเห็นสมควรวางระเบียบปฏิบัติในการพิจารณากำหนดชั้น และอันดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกลงมาตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ สำหรับปี ๒๕๐๔ ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. โดยที่ปีงบประมาณ ๒๕๐๔ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔ สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๐๔ มีระยะเวลาเพียง ๘ เดือน ฉะนั้น ก.พ. จึงจะต้องพิจารณากำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนให้แล้วเสร็จเร็วกว่าก่อนๆ และเห็นสมควรให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ ที่จะขอกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนสูงขึ้นส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๐๔ (สำหรับจังหวัดให้เสนอเรื่องผ่านกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัด แล้วให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัด เสนอไปยัง ก.พ.) และขอให้พิจารณาเสียก่อนว่า ในกรมหนึ่ง ๆ มีตำแหน่งต่าง ๆ ที่จะขอ กำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนสูงขึ้นรวมทั้งหมดเท่าใด แล้วให้รวมเสนอไปให้ ก.พ. พิจารณาพร้อมกันเพียง ครั้งเดียว

๒. สำหรับการกำหนดอันดับเงินเดือนสูงขึ้นนั้น ก.พ. เห็นว่าโดยที่อัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ ที่ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ตั้งแต่ชั้นเอกลงมารวมทั้งข้าราชการพลเรือนวิสามัญทั้ง ในราชการบริหารส่วน กลางและส่วนภูมิภาคมีเป็นจำนวนมากด้วยกัน และโดยที่ปีงบประมาณ ๒๕๐๔ มีระยะเวลาเพียง ๘ เดือน ซึ่ง ก.พ. ต้องพิจารณาให้เสร็จเร็วกว่าปีก่อน ๆ ดังกล่าวแล้ว ถ้า ก.พ. จะพิจารณากำหนดอันดับเงินเดือนทุกชั้นทุกตำแหน่ง อาจทำให้การปรับปรุงเงินเดือนประจำปีไม่ทันตามกำหนดเวลา ฉะนั้น ก.พ. จะพิจารณากำหนดอันดับเงินเดือน ของตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นเอกและชั้นโท ส่วนตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือน ชั้นตรีและชั้นจัตวา ถ้ากระทรวงทบวงกรมและจังหวัดมีเงินงบประมาณภายในวงเงินเดือนที่ได้รับอนุมัติที่จะนำมา กำหนดอันดับเงินเดือนสูงขึ้นได้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาไปเอง โดยไม่ต้องเสนอให้ ก.พ. พิจารณา โดย ถือว่า ก.พ. ได้พิจารณากำหนดอันดับเงินเดือนของตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวา ตาม ความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ แล้วโดยอนุโลม

๓. สำหรับการกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น ก.พ. จะพิจารณาทุกชั้นทุกตำแหน่ง โดยไม่มี ข้อยกเว้น

๔. การพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อเทียบชั้น หรือเทียบอันดับ เงินเดือนสูงขึ้นไป ก.พ. และกระทรวงการคลังจะต้องพิจารณาตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ข้อ ๗ นั้น ก.พ. และกระทรวงการคลังก็จะพิจารณาโดยอนุโลมตามระเบียบและหลักการเช่นเดียวกับการกำหนดชั้น และอันดับเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญดังกล่าวแล้วข้างต้น และถ้ากระทรวงทบวงกรมใดจะส่งเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณา ก็โปรดรวมเสนอไปพร้อมกับการขอกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ

อนึ่งตามที่ ก.พ. ได้วางแบบบัญชีรายละเอียดการขอกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนสูงขึ้นไป และแจ้งให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ทราบตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๐๓ นั้น ปรากฏว่าในการกรอกข้อความลงในแบบบัญชีรายละเอียดนั้นมีส่วนราชการบางแห่งยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดกำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบและกรอกข้อความลงในแบบให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ และได้ส่งตัวอย่างแบบบัญชีพร้อมทั้งคำอธิบายมาพร้อมกับหนังสือนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **สุกฤษฎีการุณี**
 (หลวงสุกฤษฎีการุณี)
 เลขาธิการ ก.พ.

บัญชีข้อกำหนดตราเงินเดือนให้เบ็ดเตล็ดหรืออันดับเงินเดือนสูงขึ้นไป ๒๕๐๔ (ยกเว้นพิเศษ)

กรม.....กระทรวง.....

(๑) ลำดับที่	(๒) ตำแหน่งเงิน	(๔) เงินเดือน		(๕) เงินเดือน		(๖) ข้อกำหนดใหม่		(๗) ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งใหม่	(๘) ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนเฉพาะในแผนก หรือ กองที่จะขอกำหนดเป็นขั้นหรืออันดับสูงขึ้นไปซึ่งมีอยู่เดิม รวมทั้งตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่ว่างอยู่ทั้งหมด			(๙) หน้าที่ปริมาณงานและคุณภาพในตำแหน่ง
		พ.ศ. ๒๕๐๒	อันดับ	พ.ศ. ๒๕๐๓	อันดับ	พ.ศ. ๒๕๐๔	อันดับ		ขั้น	ขั้น	อันดับ	
๑												

คำอธิบาย

๑. บัญชีช่อง ๑, ๒, ๓, ๔ และช่อง ๕ ไม่มีปัญหา
๒. บัญชีช่อง ๖ หมายความว่าเงินงบประมาณที่จะกำหนดเป็นขั้นหรืออันดับอยู่แล้ว
๓. ให้แสดงตำแหน่งเฉพาะที่จะขอกำหนดเป็นขั้นสูงขึ้นไป จะขอกำหนดอันดับสูงขึ้นไปเช่นใดก็ตาม หรือถ้าจะกำหนดอัตราเงินเดือนสูงขึ้นไป ให้แสดงตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่มีอยู่ในแผนกหรือกองที่ขอกำหนด ตำแหน่งประจำแผนกสารบรรณ ก็ให้แสดงว่าแผนกสารบรรณมีอัตราเงินเดือนตำแหน่งใดอยู่บ้าง หรือถ้าจะกำหนดเงินเดือนตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณเป็นขั้นโท อันดับ ๓ ก็ให้แสดงว่า สำนักงานเลขาธิการกรมนี้มีอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับและขั้นโท ตำแหน่งใดอยู่บ้าง ส่วนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่จะขอกำหนดอันดับสูงขึ้นไป ถ้าจะกำหนดตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณเป็นขั้นโท อันดับ ๓ ก็ให้แสดงว่า ในกรมนี้มีอัตราขั้นโท อันดับ ๓ ตำแหน่งใดว่างอยู่บ้างหรือไม่ และถ้าเป็นกรณีที่ขอกำหนดขั้นสูงขึ้นไป ก็จะกำหนดเป็นขั้นโท ก็ให้แสดงตำแหน่งและอัตราเงินเดือนในขั้นนั้นที่ว่างอยู่ เช่นจะกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นโท เป็นขั้นเอก สำหรับตำแหน่งนักสถิติกรมเอก ก็ให้แสดงอัตราเงินเดือนขั้นเอกทุกตำแหน่งที่ว่างอยู่ในกรมนี้ ว่ามีอยู่อย่างใดบ้าง
๕. บัญชีช่อง ๘ ให้ทำเป็นบันทึกชี้แจงหน้าที่ปริมาณและคุณภาพของงานโดยละเอียดและเป็นรายตำแหน่งที่ขอกำหนดพร้อมทั้งสถิติของงานย้อนหลัง ๓ ปี และถ้าหากมีข้อความมาก ก็ให้แยกทำเป็นใบแนบทำบัญชีรายละเอียด โดยแสดงข้อความให้ทราบไว้ในช่องนี้.

ก.พ. ฉบับที่ ๒๘ หรือฉบับอื่นใดบ้างหรือไม่ หากมีทางจะทำได้อาจจะขอรวบรวมทราบวิธีการ และตัวอย่างการกระทำด้วย

ตอบ ที่บอกไปไม่ชัดว่าบรรจุครั้งแรกอย่างไร ในตำแหน่งใด ถ้าบรรจุในครั้งแรกโดย ต่อแข่งขันเข้าเป็นเสมียนก็ไม่มีทางที่จะปรับขึ้นเงินเดือนตามคุณวุฒิ ถ้าจะให้ได้รับเงินเดือนตาม คุณวุฒิก็ต้องทำพิธีบรรจุใหม่ ทั้งนี้ต้องมีอัตราเงินเดือนเท่าหรือสูงกว่าคุณวุฒิว่างอยู่หรือขอตั้งอัตรา ใหม่ในงบประมาณและขอให้ ก.พ. กำหนดอัตรานั้นเป็นอัตราใช้บรรจุผู้ได้ประกาศนียบัตรวิชาชั้นนี้ และขึ้นประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกต่อไป ทั้งนี้คงเปิดให้ผู้อยู่หม่อมคุณวุฒิเช่นหม่อมสิทธิสมัครสอบ ด้วย แต่ถ้าบรรจุครั้งแรกโดยสอบคัดเลือกบรรจุในฐานะผู้ ได้รับประกาศนียบัตรนี้ แต่ให้รับเงิน เดือนต่ำกว่าคุณวุฒิเพราะไม่มีอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒิว่าง จึงจะปรับขึ้นเงินเดือนตามคุณวุฒิ ได้ตามมติคณะรัฐมนตรี น.ว. ๓๖/๒๔๘๖ ต.ว. ๒๖ ม.ก. ๘๖

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๘๗๕/๒๕๐๓ นครราชสีมา

ถาม ผู้ที่จะรักษาราชการแทนนายอำเภอ นั้น จะต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีตำแหน่งเป็น หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือไม่ ขณะนี้ปรากฏว่าอำเภอหนึ่ง นายอำเภอได้ออกเป็น คำสั่งแต่งตั้งผู้บัญชาจัดว่าเป็นผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอ ทั้ง ๆ ที่มีคำสั่งผู้บัญชาจัดประจำ อยู่แล้ว (ออกเป็นคำสั่งเรียงตามลำดับอาวุโส) เช่นนี้จะถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องซึ่งผู้เจ้า กิจควรมีผู้บัญชาจัดว่า ย่อมไม่มีอำนาจที่จะลงนามในใบเสร็จ หรือใบอนุญาตต่าง ๆ แทนนายอำเภอ (เช่นใบอนุญาตเล่นการพนัน, ใบเบิกทาง ฯลฯ)

ตอบ นายอำเภอจะตั้งใครให้เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้ ไม่จำเป็นต้องตั้งหัวหน้า ส่วนราชการ

๒ ถาม ในการรักษาราชการแทนนายอำเภอ ซึ่งนายอำเภอได้ออกคำสั่งไว้แล้วนั้นโดยปกติ จะรักษาราชการแทนเมื่อนายอำเภอไม่ได้ประจำทำงานอยู่ ณ ที่ว่าการอำเภอ แต่ความจริงมีอยู่ว่า นายอำเภอมีบ้านส่วนตัวอยู่ในเมือง วันเสาร์ อาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดราชการตามปกติ นายอำเภอต้อง มาอยู่ที่บ้านส่วนตัวเป็นประจำเช่นนี้ หากวันหยุดราชการดังกล่าว มีราชการด่วนที่ต้องให้นายอำเภอ จัดทำ เช่น ไปร่วมตั้งกองคดีอุทธรณ์กับตำรวจเช่นนี้ ผู้อาวุโสอันดับแรกตามคำสั่งที่แต่งตั้ง

ไว้ นั้น จะปฏิเสธว่ามีได้รักษาราชการแทนนายอำเภอจะถูกต้องหรือไม่ และควรจะปฏิบัติอย่างไร และหากถือว่ารักษาราชการแทนนายอำเภอ จะตั้งราชการในนามของนายอำเภอ จะสมบูรณ์และถูกต้องตามระเบียบแบบแผนหรือไม่

ตอบ นายอำเภอต้องไม่อาจปฏิบัติราชการได้ จึงจะมีผู้รักษาราชการแทน ถ้านายอำเภอยังอาจปฏิบัติราชการนั้นได้ ก็ยังเป็นหน้าที่ของนายอำเภออยู่ แค่ไหนจึงจะเรียกว่า “อาจปฏิบัติราชการได้” และ “ไม่อาจปฏิบัติราชการได้” เป็นข้อเท็จจริงซึ่งจะต้องดูเป็นเรื่องๆไป ตามตัวอย่างเรื่องที่ยกมา นายอำเภออาจยังปฏิบัติราชการนั้นได้อยู่ก็ได้

ตอบคุณสุรพล ศรีพรหมบุตร ที่ว่าการอำเภอเชิงคัน

๑. ถาม ตามที่มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถะที่ได้รับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า สิบห้าปี และได้รับเงินเดือนแก่ร้อยละบาทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี และดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าหัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง และอธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณี รับรองว่าเป็นผู้มีความประพฤติดีความรู้และความสามารถ สัมควรที่จะเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้ อธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาจะคัดเลือกให้เลื่อนชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี โดยอนุมัติ อ.ก.พ. กรมก็ได้” นั้น บัญชีรายชื่อว่า คำว่าสิบห้าปี นับตามปีปฏิทิน หรือนับชนรอบเข้าใจเช่นน้อยอย่างไร

ก. รับราชการเมื่อ ๕ พ.ค. ๘๑ ครบสิบห้าปี ในวันที่ ๓ ม.ค. ๐๕

ข. รับราชการเมื่อ ๕ พ.ค. ครบสิบห้าปี ในวันที่ ๔ พ.ค. ๐๖

ตอบ นับวันชนวน ตาม ข. ถูก

๒. ถาม ครูโรงเรียนประชาบาลที่ถูกยกฐานะขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนตามบัญชีในวันที่ ๕ พ.ค. ๘๓ จะขอนับเวดาก่อนยกฐานะมารวมเพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นตามบัญชีมาตรา ๕๗ วรรค ๒ จะได้หรือไม่

ตอบ ปัญหาที่ยังไม่มีการตีความ ความเห็นส่วนตัวเห็นว่าน่าจะเอาเวดาก่อนยกฐานะมารวมเพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นตาม ม. ๕๗ ไม่ได้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๓๐๕/๓๕๐๓

๑. ถาม ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งช่างจัดวา มีทางใดที่จะเลื่อนเป็นชั้นตรีได้บ้าง นอกจากตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือกฎ ก.พ. ทั้งนี้หมายถึงข้าราชการ ตำแหน่งช่างจัดวาที่ไม่มีประกาศนียบัตรวิชาชีพ แต่สอบเข้ามาได้โดยการสอบคัดเลือก ตามระเบียบ การสอบของกรมชลประทานก่อน พ.ศ. ๒๕๑๗

ตอบ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัดวา ตำแหน่งช่างมีทางที่จะเลื่อนเป็นชั้นตรีได้โดย สอบแข่งขัน ตามมาตรา ๕๒ หรือสอบคัดเลือกตามกฎหมาย ก.พ. ออกตามมาตรา ๕๓ หรือออกพระราช กฤษฎีกาบรรจุในเหตุพิเศษตาม ม. ๔๕ หรือออกกฎ ก.พ. บรรจุช่างฝีมือตาม ม. ๕๕ หรือเลื่อนชั้นตาม หลักเกณฑ์ในมาตรา ๕๗ แต่จะเลื่อนโดยไม่อาศัยหลักเกณฑ์ตามกฎหมายโดยเด็ดขาดไม่ได้

๒. ถาม ในการเลื่อนชั้นข้าราชการชั้นจัดวา อ.ก.พ. หรือก.พ. จะวางระเบียบการเลื่อนชั้นเช่น เดียวกับระเบียบการเลื่อนชั้นตรีเป็นโท โทเป็นเอก จะได้หรือไม่ (หมายถึงการเลื่อนข้าราชการ ตำแหน่งที่ใช้วิชาเฉพาะในกระทรวงทบวงกรมนี้ ๆ คงที่ระเบียบใหม่ได้ออกไปแล้ว) เพื่อให้ ข้าราชการชั้นจัดวามีกำลังใจกับเขาบ้าง

ตอบ ข้าราชการชั้นจัดวาอยู่ในตำแหน่งถูกมีอีกทำงาน "ตามคำสั่ง" ส่วนข้าราชการชั้นตรี นั้น อยู่ในตำแหน่งนางงานหรือหัวหน้าซึ่งจะต้องใช้ "หัว" ในการตั้งงานและตัดสินใจในการทำงาน ด้วยตัวเอง การเปลี่ยนฐานะจาก "ผู้ทำตามคำสั่ง" เป็น "ผู้ทำตามคำสั่ง" นั้น จะต้องมีการคัดเลือก ความรู้ความสามารถตามสมควร ไม่ใช่ปล่อยให้เลื่อนขึ้นไปตามแต่พรรคพวกจะช่วยกันหรือตาม ฮากุได้ที่รับราชการมานาน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีวิธีการพิจารณาความรู้ความสามารถที่พอเชื่อถือ ได้ เช่น คุณวุฒิปริญญา หรือประกาศนียบัตร หรือสอบวัดความรู้ เป็นต้น ฉะนั้นถึงแม้ ผู้ไม่มีปริญญาหรือประกาศนียบัตร แต่ถ้า "หัว" ถึงขนาดที่จะสอบผ่านได้ ถ้าสอบผ่านไม่ได้ก็ แสดงว่า "หัว" ไม่ถึงขนาดที่จะเป็น "ผู้ใช้หัว"

๓. ถาม ข้าราชการชั้นจัดวามีความสำคัญ เช่นเดียวกับข้าราชการชั้นอื่น ๆ แต่ทำไมในกรณี บางอย่างเช่นการฝึกอบรม ข้าราชการชั้นจัดวามักจะถูกกีดกันไม่ให้มีโอกาสเข้าฝึกอบรมด้วย ถึง แม้จะมีโอกาสฝึกอบรม ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมก็ไม่ค่อยจะนำความรู้ที่ได้ฝึกอบรมไปถ่ายทอดเลย

ตอบ แต่ละตำแหน่งหน้าที่ย่อมจะมีความสำคัญด้วยกันทั้งนั้นเปรียบเทียบอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย เช่น ต้มอง มือ เท้า ก็ย่อมสำคัญด้วยกัน ถ้าขาดต้มอง ไม่มีมือเท้าก็ไปไหนไม่ได้ทำอะไรไม่ได้ มีแต่มือ เท้า ไม่มีต้มอง มือเท้าก็จะเป็นอัมพาต ทำอะไรไม่ได้เพราะไม่มีผู้สั่ง ในดวงงานก็เช่นกัน มีแต่หัวหน้าไม่มีลูกมือก็ทำงานไม่ได้ มีแต่ลูกมือไม่มีหัวหน้าก็ไม่มีใครสั่งงานงานดำเนินไปไม่ได้เช่นกัน วิธีการฝึกต้มองต่างกับวิธีการฝึกมือฝึกเท้า ฉะนั้น วิธีการฝึกหัวหน้าย่อมจะต่างกับวิธีการฝึกลูกมือ ฉะนั้น การฝึกอบรมหัวหน้า กับ การฝึกอบรมข้าราชการชั้นจัตวา จึงต้องแยกฝึกอบรมตามหลักสูตรที่เหมาะสมแก่หน้าที่ เช่น ในการฝึกอบรมหัวหน้า นอกจากวิชาการตามสายงานแล้ว อาจมีวิชาการวางแผน (Planning) วิชาการจัดแบ่งงาน (Organizing) วิชาการควบคุมงาน (Supervision) และวิชามนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) เป็นต้น ซึ่งเป็นวิชาที่หัวหน้างานทุกคนจะต้องใช้ในการควบคุมงาน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือฝ่ายช่าง แต่ไม่จำเป็นเลยที่จะอบรมวิชาเหล่านี้แก่ลูกมือที่ทำงานตามคำสั่ง ซึ่งควรอบรมเฉพาะหลักวิชาที่ต้องใช้และวิชาทำงานให้แล้วควรต้องเร่งใจเรียนเท่านั้น จึงเป็นการเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์ที่จะให้ข้าราชการชั้นจัตวาเข้าร่วมอบรมกับข้าราชการชั้นหัวหน้า หรือให้ผู้รับการอบรมมานำความรู้กลับมาถ่ายทอด ทางปกครองนั้น ควรจะจัดอบรมเฉพาะข้าราชการชั้นจัตวา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานและเพื่อส่งเสริมเป็นชนชั้นต่อไป

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๑๕๐/๒๕๐๓:

๑. ถาม นาย ก. เป็นครูโรงเรียนประชาบาลสังกัดอำเภอหนึ่งมาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๘ มีวุฒิ บ. ครน มา พ.ศ. ๒๔๘๐ ถูกอธิบดีกรมสามัญศึกษาสั่งให้พ้นจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตาม ม. ๓๓ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๘๔ ได้รับบำเหน็จไปแล้ว ๓๒๐ บาท ระหว่างอยู่นอกราชการเป็นครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์ มีวุฒิ พ.ป. ต่อมาได้มาสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าเป็นครูโรงเรียนประชาบาลได้ ขอเรียนถามว่า จังหวัดจะบรรจุได้โดยที่เดียวในรูปสอบคัดเลือก หรือจังหวัดจะต้องดำเนินการอย่างไร ในการบรรจุแต่งตั้งบุคคลผู้นี้ เพราะผู้นี้ออกจากราชการโดยไม่มีความผิดแต่ใจตัวไม่ได้ยื่นเรื่องขอกลับเข้ารับราชการคืน

ตอบ บรรจุตามผลการสอบคัดเลือกนั้นเหมาะแล้ว ถ้าจะบรรจุในฐานะผู้ออกจากราชการ
กับเข้ารับการจะต้องปฏิบัติพิธีการตาม ม. ๓๒ และอาจมีปัญหาเรื่องบรรจุไม่เกินเงินเดือนเดิม

๒. ถาม นาย ข. เป็นครูโรงเรียนเกษตรกรรม ชันโท เงินเดือน ๓๖๐๐ บาท ยื่นใบลาออก
แต่ ๓ ม.ค. ๒๕๐๕ เพราะป่วย จังหวัดสั่งให้ออกจากราชการได้ตาม ม. ๓๕, ๓๓๕ พ.ร.บ. พด. เรือ่น ๆ
และตาม ม. ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๑๕ แต่กรมอาชีวศึกษาทักท้วงว่าต้องออก
ตาม ม. ๓๖ แต่ตาม ม. ๓๖ นี้ เป็นอำนาจของอธิบดีเจ้าสังกัด ขอเรียนถามว่า ที่จังหวัดดำเนินการไป
นั้นผิดเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือไม่

ตอบ เรื่องนี้เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ เจตนารมณ์ของกฎหมายบำเหน็จบำนาญนั้น
ประสงค์จะให้บำเหน็จบำนาญตอบแทนแก่ข้าราชการที่รับราชการมานาน และออกจากราชการโดย
ไม่มีความผิดซึ่งจะออกโดยสมัครใจหรือไม่ก็ตาม ส่วนผู้ที่รับราชการมาไม่นานนักนั้น จะให้บำเหน็จ
บำนาญแต่เฉพาะผู้ที่ถูกทางราชการสั่งให้ออก ไม่ให้แก่ผู้ลาออกโดยสมัครใจ ทั้งนี้ด้วยประสงค์จะ
ให้ข้าราชการยึดราชการเป็นอาชีพ สำหรับกรณีตามตัวอย่างที่ถามมีแงอยู่ ซึ่งอาจพิจารณาได้เป็น
๒ ทาง คือจะถือว่าเป็นการลาออกโดยสมัครใจ หรือว่าเป็นกรณีที่ทางราชการสั่งให้ออกเพราะป่วย
กรณีทั้ง ๒ นี้ มีผลต่างกันทางบำเหน็จบำนาญ คือ ถ้าเป็นกรณีทางราชการสั่งให้ออกเพราะป่วยตาม
มาตรา ๓๖ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก็จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ
คือถ้าวันราชการไม่ถึง ๓๐ ปี ก็จะได้วันบำเหน็จ ถ้าวันราชการ ๓๐ ปีขึ้นไปจะรับบำเหน็จหรือบำนาญ
ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีอนุญาตให้ลาออกโดยสมัครใจ ตามมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ จะไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญเลยถ้าวันราชการไม่ถึง ๓๐ ปี ถ้าวันราชการ
ถึง ๓๐ ปี แต่ไม่ถึง ๒๕ ปี จะได้รับบำเหน็จต่อเมื่อเป็นกรณีที่เจ้ากระทรวงสั่งให้ออก (ได้แต่บำเหน็จ
เล็กน้อยเขาบำนาญไม่ได้) ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออก ก็ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จ ต้องวันราชการ
ถึง ๒๕ ปีขึ้นไปและอายุถึง ๕๐ ปี จึงจะลาออกโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญได้ สรุป ถ้าลาออก
เวลาราชการเกิน ๓๐ ปีแต่ไม่ถึง ๒๕ ปี อายุไม่ถึง ๕๐ ปี จะได้แต่บำเหน็จ แต่ถ้าทางราชการสั่งให้

ออกจะได้บำนาญ หรือสมัครจะรับบำนาญแทนก็ได้ สำหรับเรื่องตามตัวอย่างที่ยกขมานั้น เป็นกรณีความถูกต้อง ซึ่งถ้าเป็นกรณี “เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของคนได้โดยสมัครใจ” ซึ่งโดยปกติก็ได้แก่การลาป่วยนาน ก็เข้ากรณีตามมาตรา ๓๖ แต่ถ้าทำงานปกติอยู่ดี ๆ ก็ยื่นใบลาออกโดยอ้างว่าป่วย ซึ่งจะช่วยจริงไม่จริงแค่ไหนก็ไม่ทราบ อย่างนี้อาจเข้ากรณีตามมาตรา ๓๕ จึงยอมแล้วแต่ข้อเท็จจริงที่จะปรับเข้าบทกฎหมายเป็นเรื่อง ๆ ไป

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๕๖๗/๒๕๐๓

ถาม ปลัดอำเภอที่เข้ารับการอบรมปลัดอำเภอพัฒนากร วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๓ เวลาอบรม ๖ เดือน ไม่ปรากฏว่า ได้เลื่อนขั้นสูงขึ้นอย่างไร และโดยเฉพาะปลัดอำเภอจตุวา เงินเดือนแค่ ๘๕๐ บาท ถึง ๘๐๐ บาท ซึ่งเบิกในอัตราขั้นตรีอยู่แล้ว เข้ารับการอบรมก็มีเป็นจำนวนมาก เงินเดือนเต็มขั้น ๘๐๐ บาท ก็มีมากคน อบรมระยะนาน ๖ เดือน ก็ไม่ปรากฏได้เลื่อนขั้นสูงขึ้นจากเดิม น่าจะได้รับการพิจารณาจากทางราชการในทางเลื่อนวิทยฐานะตามสมควร เช่นทางครู ตำรวจ ทหารบ้าง ทางที่จะก้าวหน้าของปลัดอำเภอพัฒนากร จะมีในทางใดบ้าง

ตอบ การอบรมปลัดอำเภอพัฒนากรนั้น เป็นการอบรมเพื่อให้ความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ใหม่ ไม่ใช่อบรมเพื่อเลื่อนขั้น ถ้าจะเป็นขั้นตรีก็ต้องสอบกลับเลื่อนปลัดอำเภอตรีตามวิธีการที่กำหนดไว้ อันเป็นทางก้าวหน้าที่เปิดช่องอยู่แล้ว

ตอบคุณเน้นทนิย์ ไชยสุต กรมประชาสงเคราะห์

๑. ถาม สถิติในการดาราการไปศึกษาหรือดูงานในต่างประเทศของข้าราชการสามัญ วิชาสามัญ และลูกจ้าง เท่าเทียมกันหรือไม่ ประการใด

ตอบ ไม่เท่าเทียมกัน ข้าราชการพลเรือนสามัญที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี อาจจะไปศึกษาในต่างประเทศโดยได้รับเงินเดือนเต็มได้ แต่ข้าราชการพลเรือนวิชาสามัญและลูกจ้างไปศึกษาโดยได้รับเงินเดือนหาได้ไม่

๒. ถาม ก.พ. มีระเบียบเรื่องนี้ไว้หรือไม่ (นอกเหนือไปจากโควตาที่กำหนดจำนวนข้าราชการให้แก่กระทรวงทบวงกรม)

ตอบ มีระเบียบเป็นมติของคณะรัฐมนตรี กำหนดไว้ว่าผู้ที่จะมีสิทธิลาไปศึกษาต่อโดยได้รับเงินเดือนเต็มนี้ ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี อายุไม่เกิน ๓๕ ปี และกระทรวงเจ้าสังกัดต้องทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อน

๓. ถาม การปรับอัตราจ้าง ให้เป็นสามัญ มีวิธีการอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะอัตราจ้างขั้นตรี ๓,๒๐๐ บาท จะปรับเป็นขั้นโทอันดับ ๓ ขั้น ๓,๒๐๐ บาท ของสามัญได้หรือไม่

ตอบ อัตราจ้างปรับเป็นอัตราสามัญไม่ได้ จะทำได้ก็แต่โดยขอตั้งอัตราสามัญในงบประมาณใหม่ โดยเงื่อนไขให้ตัดอัตราจ้างออก ส่วนการบรรจุบุคคลในอัตราสามัญนั้น ต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน คือเปิดสอบแข่งขัน หรือบรรจุตามคุณวุฒิ ปริญาหรือประกาศนียบัตร ซึ่งจะได้รับเงินเดือนเพียงเท่าคุณวุฒินั้น เท่านั้น ไม่ใช่เป็นลูกจ้างอยู่ในอัตราเงินเดือนเท่าใด ก็จะปรับให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในอัตราเท่านั้น เว้นแต่จะมีพระราชกฤษฎีกาบรรจุในเหตุพิเศษตามมาตรา ๕๔ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗

คอบสมาชิกเลขที่ ๕๘๖/๒๕๐๓

ถาม ตามหนังสือเลขาธิการสภาคณะรัฐมนตรี ค่วนมากที่ น.ว. ๖๗/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๐๓ ข้อ ๓ วรรค ๒ ความว่า "ข้าราชการที่ไต่เลื่อนขั้นโดยไม่ได้เงินเดือน และขณะที่ไต่เลื่อนขั้นนั้น ได้รับเงินเดือนอยู่ยังไม่เต็มอัตราของขั้นเดิมก่อนที่ไต่เลื่อน ระยะเวลารอบปีให้นับเวลาระหว่างที่ได้รับเงินเดือนครั้งสุดท้ายในขั้นเดิมนรวมเข้าได้ด้วย" นั้น หมายความว่าอย่างไร

ตัวอย่าง ๑. ข้าราชการชั้นจตุตถวิทยันตพิเศษ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๓ ได้รับเงินเดือน ๙๖๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๓ ได้เลื่อนขั้นเป็นขั้นตรี ผู้บังคับบัญชาจะขอเลื่อนขั้นเงินเดือนขั้นตรีใน พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้หรือไม่

ตัวอย่าง ๒ ข้าราชการชั้นตรีอันดับ ๒ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๓ ได้รับเงินเดือน ๙๖๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๓ ได้เลื่อนเป็นขั้นโท ผู้บังคับบัญชาจะขอเลื่อนขั้นเงินเดือนขั้นโทใน พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้หรือไม่

ตอบ น.ว. ที่ว่ากำหนดหลักเกณฑ์ในการขอตั้งงบประมาณ สำหรับปรับปรุงเงินเดือน เดือน ไม่ใช่กำหนดหลักเกณฑ์ในการเดือนเงินเดือน การเดือนเงินเดือนจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ในกฎ ก.พ. ซึ่งคนเดือนขึ้นมาไม่ครบรอบปีเดือนเงินเดือนไม่ได้ การนับครบรอบปีในการเดือนเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ในกฎ ก.พ. นั้นนับเต็มตามปีงบประมาณ หาได้มีชอยกเงิน ดังเช่น วิธีการขอตั้งงบประมาณตาม น.ว. ที่ว่านั้นไม่

ตามตัวอย่าง ๓. ขอตั้งงบประมาณสำหรับเดือนเงินเดือนได้ แต่ถ้าจะเดือนเงินเดือน ผู้ขึ้น ต้องขออนุมัติ ก.พ. เพราะเดือนขึ้นมาไม่ครบรอบปี แต่ถ้าผู้ขึ้นมีความดีความชอบพิเศษเข้าเกณฑ์ควรเดือน ๒ ปี ก็ตั้งเดือนได้ ๓ ปี โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. เพราะเดือนขึ้นมาเกินกว่า ๖ เดือน แล้ว

ตามตัวอย่าง ๒ ขอตั้งงบประมาณสำหรับเดือนเงินเดือนไม่ได้ เพราะได้รับเงินเดือนเต็มอัตราของขั้นเดิมก่อนเดือนมาแล้ว ส่วนการตั้งเดือนเงินเดือน ถ้ามีเงินเหลือมาจากที่ตั้งงบประมาณไว้ให้คนอื่น ก็อาจเดือนให้ผู้ใดโดยขออนุมัติ ก.พ. หรือถ้ามีความดีความชอบพิเศษที่ควรเดือน ๒ ปี ก็อาจตั้งเดือนได้ ๓ ปี โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. เพราะเดือนขึ้นมาเกิน ๖ เดือนแล้ว

เย็บปกรวมเล่มวารสารข้าราชการ

ค่าเย็บปกแข็งรวมเล่มวารสารข้าราชการทั้งปี ปีละ ๑๓ บาท ถ้าให้ส่งให้ทางไปรษณีย์ เพิ่มค่าส่งอีก ๔.๕๐ บาท

ผู้ประสงค์จะเย็บรวมเล่ม โปรดส่งวารสารข้าราชการของท่านไปยังผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร

ระเบียบคลัง

โดย... วิเชียร ไม้เรียง อ.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

*** **

กอบปัญหาสมาชิก

คอบคุณจันทร์ พันธุ์วิจิตร หน่วยควบคุมไข้มาลาเรีย นครราชสีมา

ถาม ตามวารสารข้าราชการปีที่ ๕ ฉบับที่ ๘ เดือนสิงหาคม ๒๕๐๓ หน้า ๕๗ ซึ่งคุณบุญถม พึ่งทอง แผนกอนามัย จังหวัดกาญจนบุรีถาม และคุณวิเชียร ไม้เรียง อ.บ. ตอบนั้น ได้หารือไปที่กองควบคุมไข้มาลาเรียและโรคเท้าช้างแล้วทางกองมาลาเรียตอบว่า เงิน พ.ด.ร. นั้นเป็นบำเหน็จความชอบพิเศษแมนซ์ดัตัน และสงครามเกาหลี แต่ในวารสารที่อ้างถึงตอบว่าเป็นเงินบำเหน็จความชอบพิเศษไปราชการสงครามเอเชียบูรพา จึงเรียนหารือถามมาว่า เงิน พ.ด.ร. นั้นจ่ายให้คราวไหนแน่

ตอบ เรื่องนี้ได้ค้นคว้าและพิจารณาใหม่แล้ว

๑. ผู้ที่ไปสงครามมหาเอเชียนั้น ถ้าได้ทำความดีความชอบก็ได้รับการชดเชยเงินเดือนให้ ถ้าเจ้าสังกัดไม่มีอัตรา ก็มีเงินชดเชยกลางจำนวนหนึ่งจ่ายเพิ่มให้ ถ้าเมื่อใดมีอัตราว่างพอบรรจุตามอัตราเงินเดือนที่ได้รับนั้นได้ก็ให้บรรจุเข้ารับเป็นอัตราเงินเดือนไปเลย.

โดยเหตุนี้ ผู้ที่สอบเดือนชนได้ในครั้งนั้นจึงไม่มีอัตราเงินเพิ่มพิเศษเฉพาะตัวดังกล่าวแล้ว คิดตัวไปอีก.

๒. เงิน พ.ด.ร. เพิ่งมีเมื่อสงครามเกาหลี และชดเชยแมนซ์ดัตันเป็นต้นมา ถูกต้องแล้ว

คอบสมาชิกเลขที่ ๑๐๓ จ.ว. กาฬสินธุ์

ถาม นาย ก. ข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่ทางอำเภอ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จังหวัดได้ออกคำสั่งได้ นาย ก. ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๓ ในขณะที่ออกคำสั่ง นาย ก. ยังคงปฏิบัติราชการอยู่ เพราะยังไม่ได้รับคำสั่งได้ออกจากทางจังหวัด นาย ก.

ปฏิบัติราชการไปจนถึงวันที่ ๓๕ ธันวาคม ๒๕๐๓ จึงได้ทราบและเซ็นรับทราบคำสั่งและมอบหมาย
 งานในหน้าที่ของตนในวันที่ ๓๕ ธันวาคม ๒๕๐๓ นั้นเอง จนถึงเวลา ๓๕.๓๐ น. การมอบ
 หมายการงานจึงแล้วเสร็จ ดังนี้ นาย ก. จะพ้นจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓๕ ธันวาคม ๒๕๐๓ ซึ่ง
 เป็นวันมอบหมายการงานโดยเบิกเงินเดือนในวันที่ ๓๕ ธันวาคม ๒๕๐๓ ไม่ได้ (คือเบิกได้แต่
 วันที่ ๓ ถึงวันที่ ๓๔) หรืออย่างไร หรือจะเบิกให้ตั้งแต่วันที่ ๓ ถึงวันที่ ๓๕

ตอบ ถ้าความจริงปรากฏว่าคดียังคงปฏิบัติงานอยู่ก่อนวันได้รับทราบคำสั่ง ผู้น้อยมี
 สิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างปฏิบัติงานอยู่

ตอบคุณนาย หมี่ไพร อ. โปธาราม จ. ราชบุรี

คำถาม นาย ก. ได้รับบรรจุเป็นครูโรงเรียนประชาบาล เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๗๗ ณ โรงเรียน
 ประชาบาลแห่งหนึ่ง ต่อมาโรงเรียนอยู่ในเขตเทศบาล ทางกระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้
 เทศบาลดำเนินการศึกษาเอง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๗๖ โดยโอนครูประชาบาลที่สอนอยู่เดิมให้อยู่ใน
 ความดูแลของเทศบาลนั้น ๆ ต่อไป นาย ก. ก็โอนเป็นครูเทศบาลด้วย ส่วนเงินเดือนของครูนั้นกระทรวง
 ศึกษาธิการเป็นผู้จ่ายให้ ตอนที่โอนครูไปอยู่โรงเรียนเทศบาล ทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการ
 หรือเทศบาลได้คิดให้เงินรางวัลตอบแทนให้แก่ครูที่โอนมาครั้งเดือนของเงินเดือน นับแต่วันเป็นครู
 จนถึงวันโอนไป และในต่อมาทางเทศบาลไม่สามารถจะดำเนินการศึกษาให้ก้าวหน้าได้เพราะ
 ขาดเงิน กระทรวงศึกษาธิการก็ต้องรับโอนเอาโรงเรียนเทศบาลบางแห่งมาดำเนินการต่อไปตามเดิม
 จนถึงปัจจุบันนี้ ส่วน นาย ก. ก็คงอยู่โรงเรียนเดิมต่อไป

จึงใคร่ขอเรียนถามสรุป ดังนี้

๑. **ถาม** นาย ก. เป็นครูโรงเรียนประชาบาลตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๗๗ โอนเป็นครู
 เทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๗๖ ได้รับเงินรางวัลตอบแทนแล้ว ต่อมาโอนเป็นครูประชาบาลตามเดิม
 จนถึงปัจจุบันนี้จะถือว่าเวลารับราชการคิดบำเหน็จบำนาญตอนโอนเป็นครูเทศบาลขาดตอนหรือไม่?

ตอบ ขาด

๒. **ถาม** ตามนัยข้อ ๑ ดังกล่าวแล้ว ปัจจุบันนี้ นาย ก. ได้รับราชการเป็นครูประชาบาลอยู่
 ตามเดิม ได้รับเงินเดือน ๘๐๐ บาท มีความประสงค์จะขอลาออกจากราชการเพื่อไปประกอบอาชีพ
 ทางอื่น ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๔ โดยขอคิดเวลารับราชการตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๗๗
 เป็นต้นมา จะได้หรือไม่? ถ้าได้จะได้บำเหน็จบำนาญเท่าไร? กำหนดให้ด้วย

ตอบ มีเวดาราชการปกติ ๒๖ ปี เศษ แต่เวลาที่ท่านไม่ทราบ จึงยังคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ไม่ได้.

๓. **ถาม** ระเบียบการโอนครูโรงเรียนประชาบาลไปอยู่ในความควบคุมดูแลของเทศบาล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๘๖ มีไว้ได้อย่างไร?

ตอบ ระเบียบการโอนครูประชาบาลไปเทศบาล ควรสอบถามรายละเอียดไปกระทรวงศึกษาธิการ เท่าที่ทราบมี ๒ กรณี คือ

๑. ตัวไปทำงานเทศบาล เงินเดือนยังรับทางกระทรวงศึกษาธิการ กรณีนี้ถือยังเป็นครูประชาบาลอยู่ตามเดิม.

๒. ตัวไปทำงานเทศบาลและขาดจากอัตราเงินเดือนทางกระทรวงศึกษาธิการ ไปรับเงินเดือนทางเทศบาลอย่างนี้ ถือว่าขาดจากครูประชาบาลไปเป็นพนักงานเทศบาลแล้ว กรณีนี้ส่วนมากได้รับเงินรางวัลครูประชาบาลไปแล้ว.

ตอบคุณมานิจ ไมตรระรัตน์ ที่ว่าการอำเภอตะพานหิน

ถาม นาย ก. เคยรับราชการอยู่ในกรมไปรษณีย์โทรเลข ตั้งแต่ ปี ๒๔๘๓-๒๔๘๗ ต่อมาได้ลาออกเพื่อไปรับราชการในกรมมหาดไทย โดยได้ลาออกวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๔๘๗ และได้เข้ารับราชการในกรมมหาดไทยนับแต่ ๓ กรกฎาคม ๒๔๘๗ จนบัดนี้ นาย ก. ยังไม่ได้ขอต่ออายุราชการเดิมกับเวดาราชการใหม่ ใครขอทราบว่าจะตามกฎหมายบำเหน็จบำนาญมีทางที่จะขอต่ออายุราชการในกรมไปรษณีย์โทรเลขเท่ากับกรมมหาดไทยใหม่จะได้หรือไม่ นาย ก. ไม่เคยขอรับบำเหน็จ และทางราชการตั้งให้ชดเชยโดยไม่มีคุณสมบัติ ถ้าได้จะมีวิธีปฏิบัติอย่างไร.

ตอบ ชัยแท้จริงปรากฏว่าลาออกเข้ากรณีมาตรา ๓๐ (๓) แล้ว เวดาราชการมาก่อนต้องตัดออก ต่อกันไม่ได้.

ตอบคุณปัญญา อายุวัฒน์ เชื้อนภูมิพล จังหวัดตาก

คำถาม ผมรับราชการอยู่โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ตำแหน่งหัวหน้าแผนกธุรการชั้นโท เงินเดือน ๓๓๐๐ บาท มีความประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ ฐานรับราชการนาน ผมได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๓๗ พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็นข้าราชการสามัญคิดต่อกันมาจนบัดนี้ และจะรอลาออกวันที่ ๓ ม.ค. ๒๕๐๕ ผมมีปัญหาใครเรียนหรือ ดังนี้

๑. ถาม เวลาราชการของผมมีเพียง ๒๔ ปี ๕ เดือน ๓๔ วันเศษ แต่จะขอเพิ่มเวลาเป็นทศคูณระหว่างประกาศกฎอัยการศึกอีก ๒ ปี กับ ๓ เดือนเศษ เป็น ๒๖ ปี กับ ๘ เดือนเศษ ขอลาออกจากราชการ ฐานรับราชการนาน (๒๕ ปี) ได้หรือไม่?

ตอบ ได้เพราะ พ.ร.บ. บำเหน็จ วลา ๒๔๘๔ ได้บัญญัติว่า "มีเวลาดำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ"

เวลาดำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ในหมวด ๒ บัญญัติรวมทั้งเวลาปฏิบัติราชการ เวลาทศคูณ เวลาอุทิศศึกษาไว้ด้วย.

๒. ถาม การคำนวณบำเหน็จบำนาญ จะใช้ ๒๗ ปีคุณเงินเดือน (โดยนับเศษเวลารับราชการที่ไม่ถึงปี+เวลาทศคูณของกฎอัยการศึก ซึ่งรวมวันแล้วได้ ๘ เดือนเศษ) หรือจะใช้เวลา ๒๖ ปีคุณ

ตอบ เวลาปกติมีอยู่ ๒๔ ปี ๕ เดือน ๓๔ วัน

,, ทศคูณ ๒ ,, ๓ ,, - ,,

รวม ๒๖ ,, ๘ ,, ๓๔ วัน เศษ

ในการคำนวณ นับให้เป็น ๒๗ ปี

ได้บำนาญ = $\frac{๓๓๐๐ \times ๒๗}{๕๕}$

๕๕

= ๖๓๘.๓๘

๓. ถาม ในกรณีนี้ เมื่อจะขอรับบำนาญจะใช้ ๕๐ เป็นคัวหาร หรือใช้ ๕๕ เป็นคัวหาร

ตอบ คำตอบอยู่ในข้อ ๒ แล้ว

๔. ถาม ถ้าผมจะรับราชการไปจนถึงต้นเดือนมกราคม ๒๕๐๔ เวลาราชการของผมเป็น ๒๔ ปี ๖ เดือน เศษ เช่นนี้จะนับเป็น ๒๕ ปี และขอคำนวณบำเหน็จบำนาญโดยใช้หลักเอา ๕๐ หาร จะได้หรือไม่?

ตอบ ไม่ได้ โปรดดู ม. ๓๒ (๒) (ข) ผู้ที่จะได้สิทธิ ๕๐ หาร ต้องได้มาทำงาน จริง ๆ ครบ ๒๕ ปี บริบูรณ์จะรวมวันทศคูณ หรือนับเศษด้วยไม่ได้

๕. ถาม ทราบว่า พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญจะออกใช้ใหม่นั้น จะประกาศใช้เมื่อไร มีหลักการสำคัญที่มีผลต่อกว่า พ.ร.บ. เก่าโดยย่ออย่างไรบ้าง.

ตอบ พ.ร.บ. บำเหน็จที่จะออกใช้ใหม่เมื่อใดนั้นตอบไม่ได้ หลักการจะเป็นอย่างไรก็ยังไม่ตอบไม่ได้ เพราะยังไม่ออกใช้เป็นกฎหมาย

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๕๕๖/๒๕๐๓ เพชรบุรี

ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาอันดับ ๑ ของจังหวัดเชียงใหม่อยู่แล้ว ครั้นต่อมา นาย ก. ได้รับประกาศนียบัตร ซึ่ง ก.พ. รับรอง กรมจิงบวรฯ นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาอันดับ ๒ ตามคุณวุฒิในอัตราว่างของจังหวัดสงขลา ดังนี้.—

๑. นาย ก. จะขอเบิกเงินค่าพาหนะเดินทางในการขยับย้ายครอบครัวได้หรือไม่? เพราะเหตุใด

๒. จะถือว่า นาย ก. มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดเชียงใหม่ หรือจังหวัดสงขลา เพราะเดิม นาย ก. เข้ารับราชการครั้งแรกที่จังหวัดเชียงใหม่ (เกี่ยวกับสิทธิการขอรับเงินค่าเช่าบ้าน)

ตอบ ๑. นาย ก. เบิกเงินค่าพาหนะเดินทางย้ายครอบครัวได้ เพราะนาย ก. เริ่มรับราชการอยู่ที่ทางจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อกรมตั้งย้ายไปต่างสำนักงานก็ย่อมเบิกได้

๒. สำหรับค่าบ้านมีสิทธิได้ เพราะถือว่ามีภูมิลำเนาอยู่เชียงใหม่

อนึ่ง การเปลี่ยนแปลงจากวิสามัญมาเป็นสามัญ ก็ทำให้สิทธิในค่าเช่าบ้านเปลี่ยนแปลงไปไม่ โปรดดูมาตรา ๔ พ.ร.ฎ. ค่าเช่าบ้านซึ่งใช้คำว่า “ข้าราชการประจำการ” นอกจากข้าราชการชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้างจึงมีสิทธิได้ค่าเช่าบ้านตามความในพระราชบัญญัติ

ตอบคุณวิจิต แผล้วสถาน

๑. ถาม นาง ก. วุฒิ ม. ๖ เริ่มเป็นครูโรงเรียนประชาบาล จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๓ (ระหว่างเป็นครูประชาบาลสอบประโยคครูพิเศษมูลได้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗) ตาออกจากครูประชาบาล เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๔๘๘ ไปเป็นครูโรงเรียนราษฎร (จ. ปทุมธานี) วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๘๘ ตาออกจากครูโรงเรียนราษฎร วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๔ ไปเป็น

ครูโรงเรียนประชาบาล (จ. ปทุมธานี) วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๔ ขอร้องถามว่ากรณีเช่นนี้ทางราชการจะต่ออายุราชการให้เมื่อเป็นครูโรงเรียนประชาบาลครั้งแรกหรือไม่ (ถ้าต่อให้จะได้นำสมุดประวัติเมื่อครั้งเป็นครูจังหวัดสมุทรปราการมาใช้ต่อไป)

ตอบ ไม่ต่อ เป็นการต้องห้ามตาม ม. ๓๐ (๓) แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ ๒๔๘๔

๒. ถาม ตามที่ตอบปัญหา สมาชิกเลขที่ ๓๓๘๕ กรมชลประทาน (ฉบับเดือนธันวาคม ๒๕๐๓) ว่าข้าราชการรับราชการประมาณ ๘ ปี มีเวดาราชการที่ดูคุณระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึกอีกประมาณ ๒ ปี รวมเป็น ๓๐ ปี ขอลาออกจากราชการเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญ ให้นำรวมเวดาราชการที่ดูคุณระหว่างใช้ประกาศกฎอัยการศึกได้ด้วยนั้น กรณีข้าราชการครูวิสามัญ รับราชการมา ๔ ปีเศษ แล้วลาออกจากราชการ ยื่นเรื่องราวขอรับเงินทดแทนโดยขอรวมเวดาราชการในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก อีก ๓ ปี ๓๐ เดือน ๒๖ วัน บัดเป็น ๒ ปี รวมเวดาราชการ ๖ ปี ตามระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการ พ.ศ. ๒๕๐๐ ข้อ ๕ (ก) โดยอนุโลมด้วยจะได้หรือไม่ ดงมีรายละเอียด ดังนี้ ก. ดุสิต ม. ๖ เป็นครูโรงเรียนประชาบาล ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ เป็นข้าราชการวิสามัญ เพราะไม่มีวุฒิครู ลาออกจากราชการวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๓ รวมเวดาราชการ ๓ ปี ๓๐ เดือน บัดเป็น ๔ ปี ระหว่างรับราชการมีเวดาราชการที่ดูคุณระหว่างใช้กฎอัยการศึก ๒ ครั้ง ๖๘๓ วัน (๓ ปี ๓๐ เดือน ๒๖ วัน) บัดเป็น ๒ ปี

ตอบ ตามระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญฯ พ.ศ. ๒๕๐๐

การพิจารณาเวดาราชการเพื่อสิทธิตามข้อ ๕ (ก) ไม่นับเวดาราชการที่ดูคุณเข้าด้วย แต่นับที่ดูคุณเพื่อการคำนวณตามข้อ ๖ ได้.

ตอบคุณสุข รอดเจริญ

๑. ถาม ก. รับราชการเป็นข้าราชการวิสามัญประจำมา ๓๐ ปีเศษ ต่อมา ก. สอบแข่งขันเพื่อบรรจุในอัตราสามัญได้ และได้รับการบรรจุ แต่ทางการไม่นับอายุราชการติดต่อกันโดยให้แยกออกเป็นสองตอน ระหว่างเป็นวิสามัญตอนหนึ่งระหว่างบรรจุเป็นสามัญแล้วอีกตอนหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ จึงอยากทราบว่าระยะเวลา ๓๐ ปี เศษที่เป็นวิสามัญประจำ

อยู่นั้นจะขอรับบำเหน็จเป็นเงินก้อนเดียวตอนหนึ่งจะขจัดข้างหรือไม่ หากไม่ขจัดข้างขอท่านได้โปรด
กรุณาอธิบายถึงวิธีดำเนินการให้ละเอียด ตลอดจนถึงระยะเวลาที่ล่วงเลยการดำเนินการให้กระผมทราบ
ด้วย

ตอบ ได้ การขอตั้งขอเดี่ยภายใน ๓ ปี นับตั้งแต่วันพ้นจากราชการ หรือวันยุบ
ตำแหน่ง คุรุระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ.
๒๕๐๐ ข้อ ๕ (๑) ต้องทำแบบประวัติย่อส่งประกอบคำขอพร้อมกับดำเนินคำสั่งให้ ออกและแจ้งไป
ด้วยว่าขอรับทางจังหวัดใด

รายละเอียดโปรดดูระเบียบที่แนบมา

๒. ถาม ข. เริ่มเข้ารับราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีบ้านพัก
ของทางราชการให้อยู่อาศัย ต่อมาถูกย้ายมาอยู่อำเภอเมืองบุรี จังหวัดพระนคร อยู่บ้านพักของทาง
ราชการเช่นเดียวกัน ต่อมาได้โอนไปรับราชการสังกัดกระทรวงการคลัง และได้บรรจุให้ดำรงตำแหน่ง
ที่จังหวัดสิงห์บุรีไม่มีบ้านพักของทางราชการ เข้าบ้านเอกชนอยู่อาศัย แต่เบิกค่าเช่าบ้านได้ตามอัตรา
เงินเดือน ต่อมาถูกย้ายกลับไปรับราชการจังหวัดปราจีนบุรีอีก แต่ไม่มีบ้านพักของทางราชการต้อง
ต้องเช่าบ้านเอกชนอยู่ เพราะบ้านพักของตนเองไม่มี ขอทราบว่า จะเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

ตอบ ย้ายกลับไปจังหวัดปราจีนบุรี อำเภอไหน? ถ้าไปอำเภอเดิมที่เริ่มเข้ารับราชการก็
ไม่ได้ เพราะต้องห้ามตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๔๗๓
มาตรา ๕ ข้อ ๔

ศัพท์ราชการ

โดย.....สมศักดิ์ ชูโต Ph. D.

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

นอกจากองค์กรสำคัญ ๆ ของสหประชาชาติที่ควรรู้จักแล้ว ก็ยังมี **Specialised Agencies** คือ หน่วยงานพิเศษของสหประชาชาติที่ควรทราบ เช่น **The Economic Commission for Asia and the Far East (ECAFE)** คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกไกล **The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO)** องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ **The Food and Agricultural Organisation (FAO)** องค์การอาหารและเกษตรกรรม **The World Health Organisation (WHO)** องค์การอนามัยโลก **The United Nations' Children Fund (UNICEF)** องค์การกองทุนเด็กของสหประชาชาติ **The International Labour Organisation (ILO)** องค์การกรรมกรระหว่างประเทศ องค์การพิเศษของสหประชาชาติยังมีอีกมากมาย และได้รับการจัดตั้งเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นสำหรับผู้สนใจศัพท์ต่าง ๆ เหล่านี้ที่จะต้องติดตามข่าวคราวระหว่างประเทศอยู่เสมอ ที่ยกมาให้เป็นตัวอย่างไม่เฉพาะแต่ชื่อซึ่งอาจจะต้องใช้หรือเคยพบเห็นบ่อย ๆ

องค์การระหว่างประเทศที่ควรทราบแต่ไม่เกี่ยวข้องกับสหประชาชาติโดยเฉพาะก็ได้แก่องค์การซึ่งรัฐบาลไทยเป็นสมาชิกหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานร่วมกันบ่อย ๆ เช่น องค์การ สปอ. **The South-East Asia Treaty Organisation (SEATO)** องค์การแอตแลนติกเหนือ **The North Atlantic Treaty Organisation (NATO)** องค์การสันนิบาตกลาง **The Central Organisation (CENTO)** ซึ่งเป็นองค์การที่เกิดขึ้นใหม่หลังจากที่อิรักได้ถอนตัวออกจากสันนิบาตกรุงแบกแดด **Baghdad Pact** นอกจากนี้ยังมีองค์การที่ให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาลไทยในด้านต่าง ๆ เช่น **The**

United States Operations Mission (USOM). The Joint United States Military Advisory Group (JUSMAG). แผนการโคลัมโบ The Colombo Plan. The British Council, The American Universities Alumni Association (AUA), The British Information Service (BIS), The United States Information Service (USIS) องค์การเหล่านี้ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ในบ้านต่าง ๆ ซึ่งท่านอาจจะต้องทำหน้าที่ติดต่อในบางโอกาส ในเรื่องการติดต่อโฆษณา ก็ควรจะรู้ด้วยว่า BBC. ย่อมาจาก British Broadcasting Corporation และวิทยุ VOA ก็คือ Voice of America.

ศักราชการเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศนี้ มิได้มีความประสงค์จะให้รายละเอียดโดยครบถ้วน เพราะว่ามีมากมายและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ที่นำมาเสนอเป็นเพียงศัพท์ที่พบเห็นบ่อย ๆ โดยเฉพาะในประเทศไทย โดยมีความหวังว่าอาจจะช่วยแก้ไขข้อสงสัยหรือไม่แน่ใจบางอย่าง และอาจจะเป็นประโยชน์แก่ท่านข้าราชการที่ต้องทำหน้าที่ติดต่อกับต่างประเทศตามสมควร.

เก็บตก

ประหยัด

เด็มนผู้หวังประหยัด ได้ตั้งบัตรเชิญงานอุปถัมภ์และจดหมายด่วนถึงผู้ซื้อ ซึ่งอยู่ต่างจังหวัด โดยใช้ซองตราครุฑ และเขียนเลขที่ส่งหนังสือแบบหนังสือราชการแล้วก็ประทับตราว่า "ในราชการ ฯ" ลงบนซองด้วย เพื่อหักเงินค่าไปรษณียากร ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นการประหยัดที่ไม่เข้าท่า จึงตัดเงินเดือน ๓๕ % ๓ เดือน

— น.แหละ.....เขาว่าเสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย.

GOVERNMENT ORGANIZATION

ส่วนราชการ

๑๓๓ Thailand Government Organization Manual Series

ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ROYAL IRRIGATION DEPARTMENT

The Department is responsible for constructing, maintaining and operating irrigation projects to increase agricultural productivity, reservoirs in rural communities to provide water for drinking and other domestic uses, flood control projects, and dams and plants to generate hydro—electric power.

The Department is divided into:

Office of the Secretary

The Office handles all correspondence of the Director General; is the central routing point for all communications pertaining to the Department; coordinates activities within the Department and with other Departments; contacts domestic and foreign firms with respect to purchasing supplies and equipment; gives legal advice to the Department on contracts and obser-

กรมชลประทาน

กรมนี้ มีหน้าที่รับผิดชอบในการก่อสร้าง บำรุงรักษา และปฏิบัติการตามโครงการชลประทานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนผลิตผลทางเกษตรกรรม เก็บน้ำในท้องที่ชุมชนตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้มีน้ำสำหรับดื่มและใช้ในครัวเรือน ปฏิบัติงานตามโครงการควบคุมอุทกภัย สร้างเขื่อนและโรงงานไฟฟ้าพลังน้ำ

กรมนี้แบ่งออกเป็น:—

สำนักงานเลขานุการกรม

สำนักงานนี้มีหน้าที่เกี่ยวกับงานติดต่อโต้ตอบของอธิบดี เป็นศูนย์กลางติดต่อของกรม ประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในกรม และกับกรมอื่น ๆ ติดต่อกับบริษัทห้างร้านในประเทศ และนอกประเทศเกี่ยวกับการซื้อขายวัสดุ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่กรมในการทำสัญญาและการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รับและตอบจดหมายร้องทุกข์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีขอบของข้าราชการใน

vation of rules and regulations; receives and investigates complaints of abuses of authority and misconduct by officials of the Department; provides information to the public on irrigation techniques and on the activities of the Department ; and operates a radio communication system which links Departmental headquarters with the field offices and operations.

The Office is divided into five sections:

1. Correspondence Section
2. Publicity Section
3. Law Section
4. Legal Control Section
5. Communications Section

Personnel Division

The Division is responsible for personnel administration of the Department. Thus it is concerned with recruitment, examination, selection, appointment, transfer, promotion, removal, punishment, personnel records, pensions and gratuities of

กรม แจกจ่ายข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับการชลประทาน และกิจกรรมของกรมแก่ประชาชน ตลอดจนรับผิดชอบวิทยุติดต่อดำรงกรม กับสำนักงานและหน่วยปฏิบัติการสนามต่าง ๆ

สำนักงานแบ่งออกเป็น ๕ แผนก คือ:-

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกเผยแพร่
- (๓) แผนกกฎหมาย
- (๔) แผนกอาณานิคม
- (๕) แผนกสื่อสาร

กองการเจ้าหน้าที่

กองนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานบุคคลของกรม ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาคนเข้าทำงาน การสอบแข่งขัน การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนชั้น การออกจากราชการ การลงโทษ การทะเบียนประวัติ บำนาญและบำเหน็จของข้าราชการประจำ

Government officials as well as wages and compensations of the temporary-paid employees of the Department.

The Division is divided into two sections:

1. Government Official Personnel Section
2. Government Temporary - Paid Employee Personnel Section

Land Procurement Division

The Division acquires land needed for irrigation, reservoir, or dam sites by arranging for purchase or expropriation; also it represents the Department in courts of law in cases involving these matters.

Finance Division

The Division prepares budget estimates for the Department; authorizes and keeps accounts of funds and expenditures; handles special funds and the World Bank loan for the Bhumiphol Project; and pays the salaries and wages of personnel.

The Division is divided into eight sections :

ตลอดจนค่าจ้างและเงินทดแทนสำหรับลูกจ้างชั่วคราวของกรมด้วย

กองนี้แบ่งออกเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกระเบียบและชีวประวัติข้าราชการ
- (๒) แผนกระเบียบและชีวประวัติลูกจ้าง

กองจัดหาที่ดิน

กองนี้ทำหน้าที่จัดหาที่ดินที่ต้องการ เพื่อการชลประทาน ทำอ่างเก็บน้ำ หรือสร้างเขื่อน โดยดำเนินการจัดซื้อหรือเวนคืน ที่ดินที่จำเป็นแก่กรมในศาลยุติธรรม ในกรณีที่กรมเป็นผู้แทนกรมในคดีเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้

กองคลัง

กองนี้ทำหน้าที่ทางงบประมาณของกรม ปฏิบัติการและเก็บรักษาบัญชีเกี่ยวกับการเงิน และการใช้จ่าย ปฏิบัติการเกี่ยวกับเงินทุนพิเศษ และเงินกู้ยืมธนาคารโลกสำหรับโครงการเขื่อน - ภูมิพล และจ่ายเงินเดือนและค่าจ้างของข้าราชการ และลูกจ้าง

กองนี้แบ่งออกเป็น ๘ แผนก คือ:—

1. Administration Section	(๑) แผนกควบคุม
2. Cash Section	(๒) แผนกเงิน
3. Maintenance and Operation Accounts Section	(๓) แผนกบัญชีบำรุงรักษา
4. State Irrigation Accounts Section	(๔) แผนกบัญชีก่อสร้างชลประทานหลวง
5. People's Irrigation Accounts Section	(๕) แผนกบัญชีก่อสร้างชลประทานราษฎร์
6. Chao Phya Project Accounts Section	(๖) แผนกบัญชีโครงการเจ้าพระยา
7. Audit Section	(๗) แผนกตรวจบัญชี
8. Bhumiphol Project Accounts Section	(๘) แผนกบัญชีโครงการเขื่อน-ภูมิพล

Stores Division

The Division purchases, stores and issues materials, supplies and equipment ; also it purchases and sells motor pumps for irrigation purposes to farmers at lower costs than market prices.

The Division is divided into five sections:

1. Procurement Section
2. Stores Accounts Section
3. Godown Section
4. Chao Phya Project Stores Section
5. Bhumiphol Project Stores Section

กองพัสดุ

กองนี้มีหน้าที่จัดซื้อ เก็บรักษา และจ่ายวัสดุ เครื่องใช้และเครื่องมือ กองนี้มีหน้าที่ซื้อและขายเครื่องสูบน้ำสำหรับการทดน้ำแก่ชาวนาในราคาต่ำกว่าราคาตลาดด้วย

กองนี้แบ่งออกเป็น ๕ แผนก คือ

- (๑) แผนกจัดซื้อ
- (๒) แผนกบัญชีพัสดุ
- (๓) แผนกคลังพัสดุ
- (๔) แผนกพัสดุโครงการเจ้าพระยา
- (๕) แผนกพัสดุโครงการเขื่อน-ภูมิพล

Transport Division

The Division provides land and water transport facilities in order that equipment and materials can be delivered regularly to the sites for construction, maintenance, or operations, and it repairs all vehicles and boats belonging to the Department.

The Division is divided into five sections:

1. Administration Section
2. Land Transport Section
3. River Transport Section
4. Vehicle Repair Section
5. Transport Section

Medical Division

The Division provides medical care and advice to all officials and employees of the Department. It operates three hospitals and thirty-one permanent and mobile health units.

กองยานพาหนะ

กองนี้ทำหน้าที่จัดยานพาหนะทางบกและทางน้ำเพื่อนำวัสดุและเครื่องมือเครื่องใช้ไปยังสถานที่ก่อสร้าง ที่บำรุงรักษา หรือสถานที่ปฏิบัติการให้ได้ทันเวลาที่ ตลอดจนซ่อมแซม ยวดยานและเรือของกรม

กองนี้แบ่งออกเป็น ๕ แผนก คือ :

- (๑) แผนกควบคุม
- (๒) แผนกยานพาหนะทางบก
- (๓) แผนกยานพาหนะทางน้ำ
- (๔) แผนกซ่อมยานพาหนะ
- (๕) แผนกขนส่ง

กองแพทย์

กองนี้ทำหน้าที่ให้การรักษาพยาบาล และให้คำแนะนำแก่บรรดาข้าราชการและลูกจ้างของกรม กองนี้ดำเนินการโรงพยาบาล ๓ โรง และหน่วยพยาบาลประจำที่และเคลื่อนที่อีก ๓๑ หน่วย

(ต่อฉบับหน้า)

คำภาษาอังกฤษที่ใช้เสมอ

โดย.....สมพร เทพสิทธิ์า M.B.A. (Penn)

(ต่อจากฉบับก่อน)

angry (adj.) โกรธ

I was very angry at him. ฉันโกรธเขามาก.

He always gets angry at trifles. เขามักจะโกรธด้วยเรื่องเล็กน้อย.

You will be sorry if you make me angry. คุณจะต้องเสียใจ ถ้าทำให้ฉันโกรธ.

annex (v) รวมเข้าด้วยกัน, ผนวก

Japan annexed Korea in 1910. ญี่ปุ่นผนวกเกาหลีเข้าในดินแดนในปี ๑๙๑๐.

(n) สิ่งต่อเข้าด้วยกัน เช่น an annex to a hotel คอกอกหลังหนึ่งของโฮเต็ลที่สร้างต่อจากคอกใหญ่

anniversary วันครบรอบ

Today is his birthday anniversary. วันนี้เป็นวันครบรอบวันเกิดของเขา.

They celebrated their wedding anniversary. เขาฉลองวันครบรอบแต่งงานของเขา.

announce ประกาศ, แจ้งให้ทราบ

The government announced its policy to the national assembly.

รัฐบาลแถลงนโยบายแก่รัฐสภา.

They announced their engagement. เขาประกาศการหมั้นของเขาให้ทราบ.

The servant announced Mr. and Mrs. Jones.

คนใช้ประกาศการมาของนายและนางโจนส์.

announcement การประกาศ, คำประกาศ

If there is any change, an announcement will be made.

หากมีการเปลี่ยนแปลง จะประกาศให้ทราบ.

The announcement was published in the newspaper.

ประกาศได้นำลงในหนังสือพิมพ์.

He made an announcement of his intention to resign.

เขาประกาศความตั้งใจของเขาที่จะลาออก.

annoy รบกวน, ทำให้รำคาญ

Don't annoy your brother. อย่ารังแกน้อง.

He is trying to annoy me. เขาพยายามแกล้งฉัน.

I felt annoyed when he insisted in coming with me.

ฉันรู้สึกรำคาญ เมื่อเขารบเร้าจะมากับฉัน.

annual ประจำปี, รายปี

The annual report will be published soon. รายงานประจำปีจะจัดพิมพ์ในเร็ว ๆ นี้.

His annual income is 12,000 baht. รายได้ประจำปีของเขาคือ ๑๒,๐๐๐ บาท.

annul ยกเลิก

The judge annulled the contract because it was illegitimate.

ผู้พิพากษาได้ยกเลิกรัฐสัญญา เพราะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย.

This law annuls all previous laws on the same subject.

กฎหมายฉบับนี้ยกเลิกกฎหมายฉบับก่อนทั้งหมดในเรื่องเดียวกัน.

anonymous ไม่มีชื่อ, ไม่เปิดเผยชื่อ

I received an anonymous letter. ผมได้รับจดหมายที่ไม่มีชื่อผู้เขียนหนึ่งฉบับ.

An anonymous book is one published without the name of the author.

anonymous book คือหนังสือที่พิมพ์โดยไม่มีชื่อผู้แต่ง.

(ยังมีต่อ)

Conversation สนทนา

โดย..... สมศักดิ์ ชูโต Ph.D.

Right Questions and Answers. (Part II)

It is usual to say 'Happy Birthday', but it is a change to say 'Many happy returns'.

The answer to 'Do you mind if....' is neither 'Yes' nor 'No' but usually 'Please do'.

If you want to ask for permission, avoid the use of 'Can I...'. Use 'Could I...' or 'May I...' instead.

'Mr. A is not at home' can either mean he is not in the house or, more usually, he is not ready to see any guest.

It is good manner to open a door for lady with the expression 'After you, please'.

It is easy to express agreement in a conversation; but if you have to disagree, may be it is better to begin with 'I am afraid I.....'.

If you have to leave, for whatever reason, during a conversation, don't forget to say 'Excuse me, please'.

When you have to say good-bye to a person you have just met, it is nice to say 'I am glad to meet (know) you', or 'I am glad to have met you'.

คำถามและคำตอบที่ถูก (ตอนที่ ๒)

อวยพรวันเกิด เปลี่ยนใช้สำนวนหลังบ้าง

การตอบอนุญาต

การตั้งคำถามขออนุญาต

สองความหมายในสำนวนเดียว คือ ไม่อยู่บ้าน
หรือไม่รับแขกก็ได้

การพูดแสดงมารยาทเวลาเปิดประตูให้สภาพสตรี

ใช้ในกรณีที่ยังเป็น จะต้องแสดงความคิดเห็นตรง
ข้าม

ถ้าต้องลกรอกไปจากการสนทนา 'ไม่ว่าด้วยเหตุ
ผลใด ๆ

การพูดเมื่อจะลาจากบุคคลซึ่งเพิ่งรู้จัก

News Summary

๑๐๐ น. ๕ ๒

สรุปข่าว

HOME

- 1 Jan. The King's speech on New Year's Day was broadcast, commending the Government's success and requesting the public to co-operate as a factor for national prosperity.

The President of the Constituent Assembly addressed the public by radio with a pledge to draft the permanent Constitution soon.

In his New Year's address, the Premier recounted the success of the National economic development and emphasised the Government's economic and educational plans as essential to the national progress.

- 3 Jan. The cabinet held a meeting under the chairmanship of Deputy Premier Gen. Thanorm Kittikhachorn.

The Education Ministry opened a training course for divisional chiefs.

Maj. Gen. Ambara Chintakanonda was appointed Under-Secretary for Economic Affairs in succession to Luang Thavil Sreshthabanijkar, who had reached the official age for retirement.

- 5 Jan. The Constituent Assembly accepted in principle the Postal Fund Bill, the National Natural Park Bill and a Bill for transfer of expropriated land in Phra Khanong district to former owners.

Deputy Premier Gen. Thanorm Kittikhachorn opened a training course in ideological warfare for 80 officers and officials.

ในประเทศ

- ๑ มค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัสทางวิทยุกระจายเสียงในวันขึ้นปีใหม่ ทรงชมเชยความสำเร็จของรัฐบาล และทรงขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือเป็นปัจจัยอย่างหนึ่ง เพื่อความวัฒนาถาวรของประเทศชาติ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญได้กล่าวคำปราศรัยต่อประชาชน ทางวิทยุกระจายเสียง ด้วย คำมั่นว่าจะร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรในไม่ช้า

นายกรัฐมนตรีได้กล่าวคำปราศรัยในวันขึ้นปีใหม่ ได้บรรยายถึงความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ และได้เน้นถึงโครงการเศรษฐกิจและโครงการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติ

- ๓ มค. มีการประชุมคณะรัฐมนตรี โดยมีพลเอก ถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

กระทรวงศึกษาธิการเปิดการอบรมข้าราชการชั้นหัวหน้า

พลตรีอัมพร จินตกานนท์ ได้รับแต่งตั้งเป็นปลัดกระทรวงเศรษฐกิจการสืบแทนหลวงถวิล เศรษฐพานิชชการ ซึ่งพ้นเกษียณอายุ

- ๕ มค. สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ลงมติรับหลักการแห่งร่าง พรบ. ทุนไปรษณีย์, ร่าง พ.ร.บ. ธรรมชาติอุทยานแห่งชาติ และร่าง พรบ. โอนกรรมสิทธิ์อสังหาริมทรัพย์ ที่ถูกเวนคืนตำบลพระโขนงคืนให้แก่เจ้าของเดิม

พลเอก ถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรี เปิดการอบรมวิชาสงครามจิตวิทยาแก่นำขทหารและข้าราชการ ๘๐ นาย

- 6 Jan The Premier opened a training course for the second group of hooligans to be released, numbering 100. 51 additional hooligans were being trained in the provinces.
- 8 Jan The Foreign Minister opened a training course for tourist guides at Chulalongkorn University.
- 9 Jan. The Co-operatives Minister presided over a meeting of 53 co-operative officials to consider the problem of the national economic development as far as the co-operative was concerned.
- 11 Jan The Premier presided over the meeting of Thammasat University Council which approved resignation of the Dean of the Social Administration Faculty, Dr. Vibul Dharmavidya, and appointed Prof. Davee Raengkham as Acting Dean of the Faculty.
- 12 Jan. The Constituent Assembly passed a Bill on the medals made in commemoration of the Royal return from the state tour of the U.S. and European countries.
- M.R. Chakrathong Thongyai was appointed Under-Secretary for Agriculture and Mr. Surindr Viseskul was appointed Under-Secretary for Communications.
- 19 Jan. Their Majesties The King and Queen, accompanied by the Royal Children, returned to Bangkok from their royal state visits abroad.
- 21 Jan The parade of the Armed Forces held along the Rajdamnern Avenue to mark the King and Queen return from the Royal State tour abroad.

- ๖ มก. นายกรัฐมนตรีเปิดการอบรม บุคคลอันธพาลรุ่นที่ ๒ จำนวน ๑๐๐ คน เพื่อปลดปล่อยอีก ๕๑ คน เป็นบุคคลอันธพาลที่กำลังได้รับอบรมต่างจังหวัด
- ๘ มก. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเปิดการอบรมมัคคุเทศก์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๙ มก. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์เป็นประธานในการประชุมข้าราชการสหกรณ์จำนวน ๕๓ คน เพื่อพิจารณาปัญหา เรื่อง การพัฒนาการ เศรษฐกิจ แห่งชาติที่เกี่ยวกับสหกรณ์
- ๑๑ มก. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุมสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อนุมัติให้ ดร. วิบูลย์ ธรรมวิทย์ ลาออกจากตำแหน่งคณบดี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และตั้งศาสตราจารย์ทวี แรงขำ รักษาการแทนคณบดี
- ๑๒ โคมก. สภาร่างรัฐธรรมนูญอนุมัติให้ผ่านร่าง พรบ. เหรียญที่ระลึก ในการเสด็จพระราชดำเนินสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ในยุโรป
- มร. จักรทอง ทองใหญ่ ได้รับแต่งตั้งเป็นปลัดกระทรวงเกษตร และนายสุรินทร์ วิเศษกุล เป็นปลัดกระทรวงคมนาคม
- ๑๘ มก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยพระโอรสพระราชธิดา ได้เสด็จพระราชดำเนินนิวัติสู่พระนครจากการเยือนต่างประเทศเป็นทางราชการ
- ๒๑ มก. มีพิธีสวนสนามของกองทัพทั้งสามตามเส้นทางถนนราชดำเนิน ในโอกาส เสด็จพระราชดำเนินกลับจากการเยือนต่างประเทศเป็นทางราชการ

เฉลยปัญหาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์

โดย..... โชค สุคันธวิช พ.ม., อ.บ. Int. Sc., F.R.G.S. ผู้อำนวยการวิทยาลัย
 บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา
 อาสา ศุภระมงคล พ.ม., อ.บ. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

ข้อ ๑๕๖) ถาม ในทางประวัติศาสตร์ท่านทราบเรื่อง “ สงครามบางแก้ว ” อย่างไรบ้าง

ตอบ เป็นสงครามซึ่งเกิดขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้ทำการสู้รบกับพม่าที่ตำบลบางแก้ว แขวงเมืองราชบุรี มีรายละเอียดพอที่จะกล่าวได้ คือ ทพพม่าซึ่งมี ญอยคองหูน เป็นแม่ทัพยกเข้ามาทางด่านพระเจดีย์สามองค์ เพื่อติดตามจับครัวมอญกบฏที่หนีเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ทพพม่ายกเข้ามาถึงท่าดินแดง ก็ได้พบค่ายพระยาสมรราช ซึ่งสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ครัดตั้งให้ยกพลไปตั้งค่ายขัณฑ์คาทัพอยู่ พม่าก็ตรงเข้าโจมตีทัพไทยซึ่งกำลังน้อยกว่า ทัพไทยจึงแตกหนีมาอยู่ที่ปากแพรก (ที่ตั้งเมืองกาญจนบุรีปัจจุบันนี้) ทพพม่าก็ยกตามตีจนพระยาสมรราชต้องหนีจากปากแพรกมาอีก สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงทราบว่า ทัพพระยาสมรราชแตกพ่ายมากก็ร้อนพระทัยเป็นอันมาก เพราะกำลังส่วนใหญ่ยังอยู่ทางเหนือเกรงจะยกมาตั้งรับมีทันพระองค์จึงรีบตั้งให้พระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้าจุ้ยยกกองทัพไปรักษาเมืองราชบุรีไว้ และให้พระเจ้าหลานเธอเจ้ารามดกษณินขึ้นไปเร่งกองทัพทางเหนือมาโดยด่วน ครั้นกองทัพทางเหนือมาถึงกรุงแล้วทรงรับสั่งห้ามมิให้ข้าราชการทั้งปวงในกองทหารแะบ้าน โดยพระองค์ทรงประทับอยู่ที่หน้าตำหนักแพ ให้ข้าราชการทหารทั้งปวงกราบถวายบังคมแล้วรีบเดินทัพไปทางใต้โดยด่วน

ฝ่ายญอยคองหูนครั้นโจมตีทัพพระยาสมรราชแตกแล้วก็รู้สึกอึดหิม แสดงความศุหมั่นไทยเป็นอันมากและมุ่งหมายจะเก็บรวบรวมทรัพย์สินสมบัติของไทยตั้งไปพม่าเช่นครั้งก่อน ๆ ที่ได้รับชนะไทย ญอยคองหูนจึงแบ่งกองทัพออกเป็นสองกอง โดยให้หมองจายิดคุมกองหนึ่งตั้งมั่นอยู่ที่ตำบลปากแพรก

ส่วนตัวขอยกย่องคุณงามความดีของกษัตริย์ไทยที่เข้าไปตั้งมั่นอยู่ที่ตำบลบางแก้ว แขวงเมืองราชบุรี พอพระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้าจุยยกกองทัพไปถึง ก็กระจ่ายพลเข้าตั้งค่ายรายล้อมโอบค้ำพม่าไว้ รอจนสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีคุมทัพหลวงเสด็จไปถึง สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงทรงคิดจะล้อมจับพม่าให้ได้หมด เพื่อปลุกใจคนไทยให้กล้าแข็งและหมดความเกรงกลัวพม่า (สมัยนั้นคนไทยเกรงกลัวพม่าเพราะคราวที่เสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า ๆ ได้ทำรุนแรงแก่คนไทยไว้มาก) สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีต้องการที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่าคนไทยก็เก่งกล้าสามารถจับกุมพม่าเป็นเชลยได้เหมือนกัน จึงรับสั่งให้ตั้งค่ายรายล้อมทัพพม่าให้หนาแน่นเข้าอีก และแต่งกองทัพที่เข้มแข็งไปตั้งควบคุมห้วยหนองต่าง ๆ ไว้มิให้พม่ามีน้ำใช้ แล้วจัดทัพอีกกองหนึ่งให้ไปคอยตัดการลำเลียงเสบียงอาหารที่เขาขงม มีให้ส่งไปมาถึงกันได้ พระองค์ทรงห้ามกองทัพไทยมิให้โจมตีพม่า หากแต่ให้ล้อมไว้โดยหนาแน่นเท่านั้น และถ้าพม่าจะออกมาทางใดก็ให้พยายามต่อสู้โจมตีให้ถอยกลับไปทีละที

อะแซหุณก็ แม่ทัพใหญ่พม่าเห็นขอยกย่องคุณงามความดีของกษัตริย์ไทย จึงให้ตะแคงมรทองยกทัพมาติดตาม เมื่อมาถึงและได้ทราบข่าวขอยกย่องคุณงามความดี ก็แบ่งกองทัพตั้งไปช่วย ส่วนตนเองพยายามยกพลเข้าตีค่ายไทยที่หนองขาแต่ไม่สำเร็จ ต้องถอยไปตั้งมั่นที่ปากแพรก พม่าที่ยกมาช่วยขอยกย่องคุณงามความดีก็ถูกล้อมไว้อีกที่เขาขงม ดังนั้นพม่าทั้งสามกองก็ติดต่อช่วยเหลือกันไม่ได้ พม่าทั้งสามทัพถูกไทยล้อมอย่างหนาแน่นจะตีออกหนีไปก็ไม่สำเร็จ ในที่สุดขอยกย่องคุณงามความดียอมอ่อนน้อมต่อไทย ส่วนอีกสองกองทัพก็ถูกทัพไทยโจมตีแตกพ่ายไปหมด รวมเวลาที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทำการล้อมค่ายพม่าที่บางแก้วอยู่ถึง ๔๘ วัน จึงได้ชัยชนะโดยเด็ดขาด

ข้อ ๑๕ - ถาม จงกล่าวถึงประวัติของท้าวสุรนารีมาโดยสังเขป

ตอบ ท้าวสุรนารีเป็นวีรสตรีไทย นามเดิมว่าท่านผู้หญิงโม เป็นภริยาพระยาปลัดเมืองนครราชสีมา สมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เจ้านุวงศ์บุตรของเมืองเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นประเทศราชของไทย ถูกลอบยุยงทัพเข้ามายึดหัวเมืองไทยทางตะวันออกเฉียงเหนือ เจ้านุวงศ์เองยกทัพหลวงลงมายึดเมืองนครราชสีมาไว้ได้ด้วยกบฏตั้งมายังสระบุรี สมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ทรงทราบ

จึงเสด็จยกทัพหลวงมาปราบปรามยังสระบุรี เจ้าอนุวงศ์จึงถอยมาตั้งรับที่นครราชสีมาในตอนนั้น บรรดาครัวไทยที่ถูกกวาดต้อนไปเวียงจันทน์มีคุณหญิงโมเป็นหัวหน้าคิดถอยไปให้พวกผู้หญิงจึงชวนให้เดินทางช้า ๆ เพื่อรอครัวไทยรุ่นหลัง ๆ ที่ถูกกวาดต้อนมา ครั้นรวมกำลังได้มากแล้วจึงร่วมใจกันขยอแยงอาวุธฆ่าฟันชาวเวียงจันทน์ล้มตายแตกพ่ายไป ครบครัวไทยนั้นจึงตั้งมั่นลงที่ทุ่งสัมริด แล้วรวบรวมผู้คนแตกพ่ายเพิ่มขึ้นเป็นปีกแผ่น พอดีพระยาปลัดได้คิดตามมาทันและเข้าร่วมบังคับบัญชาผู้คนรวมแรงต่อสู้ศัตรูต่อไป เจ้าอนุวงศ์ได้ทราบถึงสงทหารมาตีค่ายชาวนครราชสีมาที่ทุ่งสัมริด แต่กลับถูกพวกคุณหญิงโมโจมตีแตกพ่ายกลับไป พอดีที่ทางกรุงเทพ ฯ คิดตามไปถึง เจ้าอนุวงศ์ก็ถอยร่นไปตั้งรับ ณ เวียงจันทน์ การต่อสู้ได้ดำเนินไปเป็นเวลานานในที่สุดก็ปราบปรามได้ จับตัวเจ้าอนุวงศ์มาคุมขังที่กรุงเทพ ฯ จนถึงแก่กรรมที่กรุงเทพ ฯ สำหรับคุณหญิงโมที่ได้ประกอบวีรกรรมอันยกย่องสรรเสริญครั้งทรงทราบก็ปูนบำเหน็จรางวัลพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็นท้าวสุรนารี ปัจจุบันนี้ชาวนครราชสีมาได้สร้างอนุสาวรีย์ขึ้นไว้เป็นที่ระลึกประดิษฐาน อยู่บริเวณกลางเมืองนครราชสีมา นับว่าเป็นเกียรติประวัติที่ยั่งยืนไปจนชั่วกัลปาวสาน.

(ยังมีต่อ)

๕. เก็บตก

เรื่องผิดเวลา

เมื่อมีใครถามทีไรว่า บ้าไม่หน่อมดุกคว่ำมั้งชั้นสาว สาวเจ้าทุกซึกก็ไปแจ้งความดำเนินคดีแก่บ้าไม่หน่อม แต่แล้วก็ชอดอนคำร้องทุกข์โดยแจ้งว่าตกลงกันได้แล้ว ผู้บังคับบัญชาของบ้าไม่หน่อมสอบสวนทางวินัยแล้วฟังได้ว่า มีการได้เสียกันจริง แต่ตอนนั้นไม่ปรากฏว่าสาวตั้งเลี้ยงร้องหรือชดชื่นแต่อย่างใด จึงสงสัยว่าทำไมอีกตอนนั้นไม่ร้อง เพิ่งจะมาร้องเอาตอนนี้ เลยยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา ตั้งตงโทษบ้าไม่หน่อมเพียงภาคทัณฑ์

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

แนวเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ

โดย.....สมศักดิ์ ชูโต Ph. D.

□ □ □

THE CHAO PHYA RIVER

(ข้อสอบชั้นตรีกรมการศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๕)

Some of the world's famous capitals are linked with the names of their famous rivers. The capital of Thailand, Bangkok, is in this category. The Chao Phya is a lifeline and a symbol of Bangkok in much the same way as the Thames is to the Londoners. In fact, this comparison is aptly appropriate for these two famous rivers contribute largely to the importance of Bangkok and London as sea ports.

The Chao Phya used to be known, and still is known in some quarters, the 'Menam' river. This is an aberration which could not have been committed by any Thai for the word 'menam', in Thai, means river. It is possible that there was some misunderstanding when this English version of the Chao Phya was coined. At any rate, this name has persisted and it is fairly popular among the English-speaking peoples. The same thing is true of the famous Indian river, the 'Sindho', known in English as the 'Indus'. However, it is encouraging that the real name i.e. the Chao Phya is gaining more acceptance and is sure to replace the 'Menam' in future.

The Chao Phya is the biggest and the longest river in Thailand. It is also unquestionably the most important from the points of view of commerce and communications.

Its origin is in the north of Thailand in the form of four 'Kwais' or streams known as Ping, Wang, Yom and Nan. These four streams are merged into the mighty Chao Phya which runs its course into Bangkok and passes into the Gulf of Thailand at Paknam, a town about thirty kilometres from the capital. These two factors: the nearness of Bangkok to the sea and the Chao Phya as a link between Bangkok and the sea, has given Bangkok an important place as an international port. It is in Bangkok that most of Thailand's international trade is handled. The importance of Bangkok is due largely to the Chao Phya. It could almost be said that there would not have been Bangkok without the Chao Phya.

There is no better way of seeing a typical Thai life than along the banks of the Chao Phya and its innumerable 'klongs' or canals. Boats and conveyances of all sizes and descriptions are to be found. 'Floating Markets', where local trade is carried out on water, are innumerable and are of particular interest to tourists. These activities are to be seen all the year round for the Chao Phya is a peaceful river in the sense that it hardly, if ever, produces any natural violence. The word 'menam' in Thai means literally 'mother of water' and this is a fitting way of describing the Chao Phya. For the Chao Phya is, in comparison, playing a role of mother to those depending on her for a living—peaceful, protective and responsible.

แปล

แม่น้ำเจ้าพระยา

เมืองหลวงบางเมืองที่มีชื่อเสียงของโลกมักจะมีชื่อแม่น้ำที่มีชื่อเสียงของเมืองนั้นเสมออยู่ด้วย กรุงเทพฯ เมืองหลวงของไทยก็อยู่ในประเภทเมืองหลวงเหล่านี้ แม่น้ำเจ้าพระยามีชื่อว่าแม่น้ำเจ้าพระยาและสัญลักษณ์ของกรุงเทพฯ คัดยัดคั่งกับแม่น้ำเทมส์คือชาวลอนดอน โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง การเปรียบเทียบอนันต์ว่าเหมาะสมมาก เพราะแม่น้ำที่ขุดเพียงทอดยาวนับว่ามีส่วนอย่างมากในการสร้างความสำคัญให้แก่กรุงเทพ ฯ และตอนตอนในฐานะเป็นเมืองท่า

แม่น้ำเจ้าพระยาเคยมีชื่อเรียก และเขียนในบางแห่งก็ยังเรียกกันว่า 'แม่น้ำ' ในภาษาอังกฤษ ความผิดอันนี้คงมิใช่เกิดจากคนไทยเพราะ "แม่น้ำ" ในภาษาอังกฤษ ก็คือ แม่น้ำ ในภาษาไทย อาจจะเป็นไปได้ว่าได้มีการเข้าใจผิดบางอย่างเมื่อได้มีการบัญญัติชื่อแม่น้ำเจ้าพระยาในภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ชื่อก็ยังคงใช้อยู่ และมีจะนิยมกันแพร่หลายพอสมควรในหมู่นักพูดภาษาอังกฤษ กรณีเช่นเดียวกันก็ได้แก่แม่น้ำสินธุในอินเดีย ซึ่งเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า 'อินดีส' แต่ชื่อ 'เจ้าพระยา' ก็กำลังได้รับการรับรองมากขึ้นและคงจะแทนชื่อ 'แม่น้ำ' ในอนาคตอย่างแน่นอน

เจ้าพระยาเป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดและยาวที่สุดในประเทศไทย นอกจากนั้นก็ยังมีความสำคัญที่สุดในการค้าและการคมนาคม จุดเริ่มของแม่น้ำเจ้าพระยาเกิดในภาคเหนือของไทยในรูปของแคว & แคว คือ ปิง วัง ยม น่าน แควทั้งสี่ ได้รวมเข้าเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งไหลผ่านกรุงเทพ ฯ ไปสู่อ่าวไทย ณ ปากน้ำ ซึ่งเป็นเมืองอยู่ห่างจากกรุงเทพ ฯ ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร ปัจจุบัน ๒ ประการคือการที่กรุงเทพ ฯ อยู่ใกล้ทะเล และการที่แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเครื่องเชื่อมระหว่างกรุงเทพ ฯ กับทะเลได้สร้างความสำเร็จให้กรุงเทพ ฯ เป็นเมืองท่าระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศของไทยมีศูนย์กลางดวงใหญ่ที่กรุงเทพ ฯ ความสำคัญของกรุงเทพ ฯ นี้ได้มาจากแม่น้ำเจ้าพระยาเกือบจะกล่าวได้ว่าถ้าปราศจากเสียซึ่งแม่น้ำเจ้าพระยาก็คงจะไม่มีกรุงเทพ ฯ

ไม่มีวิธีใดที่จะสังเกตการดำเนินชีวิตแบบไทยได้ดีเท่าไปชมตามฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยาและตามคลองต่าง ๆ จะพบว่าเรือและเครื่องดำดิ่งเคลื่อนที่ทุกชนิดและทุกขนาด จะเห็น 'ตลาดลอย' คือการค้าขายในเรือเต็มไปหมด ซึ่งนับเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นพิเศษสำหรับนักทัศนศาสตร์ ดั้งเดิมจะมีให้เห็นตลอดปี เพราะแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสงบ คือ ปราศจากการรุนแรงของธรรมชาติ คำว่า "แม่น้ำ" ในภาษาไทย ถ้าแปลตรงตัวก็คือ "แม่ของน้ำ" และความหมายนี้เหมาะในการที่จะใช้กับแม่น้ำเจ้าพระยา เพราะถ้าเปรียบเทียบแล้ว เจ้าพระยา ก็ทำหน้าที่เหมือน "แม่" สำหรับประชาชนที่ต้องใช้แม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อเลี้ยงชีพ ดั่งบเรียวร้อย ให้ความคุ้มครองและรับผิดชอบแก่ลูก ๆ.

เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

กรมที่ดิน พ.ศ. ๒๕๐๓

วิชา กฎหมาย, กฎ, ข้อบังคับและระเบียบการ ฯลฯ

โดย.....โกศล เวสโกสิทธิ์ หัวหน้าแผนกเดินสำรวจที่ดิน ๓ กองหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน

(ต่อจากปีที่ 5 ฉบับที่ 12)

ข้อ ๖. ถาม โบนแดนไหนจะออกให้ในกรณีใดบ้าง และมีวิธีปฏิบัติในการขอรับโบนแดนอย่างไร ?

แนวตอบ โบนแดนไหนออกให้ในกรณีดังต่อไปนี้

- ๑. เป็นอันตราย, ชำรุด บางส่วนหรือทั้งฉบับ
- ๒. สูญหาย

วิธีปฏิบัติในการขอรับโบนแดน เจ้าของที่ดินต้องยื่นคำขอและปฏิญาณตนต่อเจ้าพนักงานที่ดินโดยนำพยานหลักฐานมาให้เจ้าพนักงานที่ดินทำการสอบสวนจนเป็นที่เชื่อถือได้แล้วเจ้าพนักงานที่ดินจึงประกาศให้ทราบมีกำหนด ๓๐ วัน เมื่อไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดคัดค้านภายในกำหนดเจ้าพนักงานที่ดินก็จะออก โบนแดนให้เจ้าของที่ดินตามคำขอต่อไป

ข้อ ๗. ถาม กรณีใดบ้างที่จะรับอายุที่ดินได้ และเมื่อรับอายุแล้วจะสิ้นสุดลงเมื่อใด

แนวตอบ กรณีที่จะรับอายุที่ดินต้องเป็นกรณีที่ผูกพันกับที่ดินแปลงที่ขออายุโดยตรง อันอาจจะให้ผู้มีส่วนได้เสีย ในที่ดินนั้น พ้อง บังคับ ให้มีการจดทะเบียนหรือ ให้ มีการเปลี่ยนแปลง ทางทะเบียนได้

การรับอายุที่ดินเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อ

- ๑. ผู้อายุไม่ได้นำหลักฐานมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับอายุภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอายุไว้ ว่าตนได้พ้องในกรณีนั้นต่อศาลแล้ว

๒. ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับอายุตัวว่า ค้าได้พิพากษายกคำขอที่ให้มีการ บังคับให้มีการจดทะเบียนหรือให้มีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนและคดีถึงที่สุดแล้ว

๓. พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามคำพิพากษาของศาล หรือ ศาลตั้งเพิกถอนอายุตัว

ข้อ. ๘. ถาม मिश्रिंगโรมันकारओठिक ถิ่นที่ดินเพื่อประโยชน์ของมิชชิ่ง ๆ อย่างไรบ้าง ?

แนวตอบ मिश्रिंगโรมันकारओठिक ถิ่นที่ดินเพื่อประโยชน์ของมิชชิ่งแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ -

๑. สถานวัดบาดหลวง ตั้งอยู่ประจำแห่งหนึ่งซึ่งรัฐบาลอนุญาตแล้ว และมีที่เหล่านี้ รวมอยู่ด้วย คือ ที่วัด, บำช้า, ที่อยู่ของบาดหลวง, โรงเรียน โรงเลี้ยงเด็กและโรงพยาบาล

๒. สถานพักสอนศาสนา มีที่เหล่านี้รวมอยู่ด้วย คือ- โรงสวด, ที่พักของ บาดหลวงเวลาไปตรวจสถานพัก, โรงเรียนศาสนา, หรือโรงทำการกุศลอย่างอื่น ๆ

๓. ที่ดินดำหรับทำประโยชน์ให้แก่มิชชิ่ง ที่ดินประเภทนี้ต้องอยู่ภายในเขตของ เมืองใดเมืองหนึ่ง ซึ่งมีสถานวัดบาดหลวงตั้งอยู่แห่งหนึ่งแล้ว

ข้อ. ๙. ถาม ในกรณีที่มิชชิ่งขอรับโฉนดที่ดินจะต้องให้ขอคำรับรองการทำประโยชน์เสียก่อนหรือไม่ ?

แนวตอบ การขอรับ โฉนดที่ดินผู้ขอรับโฉนดที่ดินไม่ต้อง ขอรับรอง การ ทำประโยชน์เสียก่อน เพราะเป็นเรื่องการออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินมิใช่กรณีโอน

ข้อ. ๑๐. ถาม นาย อาร์. ดี. ยอนตัน สัญชาติอังกฤษ ขอให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ๓ งาน กับเพื่อพานิชยกรรม ๓ ไร่ ๓ งาน ตามทางการสอบสวนปรากฏว่า นางแสง สัญชาติไทย, ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายอาร์. ดี. ยอนตัน มีที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยแล้ว ๓ งาน ดังนั้น จะควรให้นายอาร์. ดี. ยอนตัน ถิ่นที่ดินที่ขอขึ้นเพียงใด หรือไม่ ?

แนวตอบ การจะให้นายอาร์. ดี. ยอนตัน ถิ่นที่ดินได้เพียงใดหรือไม่ขึ้น ย่อมอยู่ภายใต้บังคับแห่ง บทบัญญัติมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน, ซึ่งได้กำหนดจำนวนที่ดินที่จะพึงอนุญาต ให้คนต่างด้าวถือได้เป็นรายครอบครัวได้ สำหรับ

ที่อยู่อาศัยครอบครัวจะไม่เกิน ๓ ไร่

ที่ใช้เพื่อพาณิชยกรรมไม่เกิน ๓ ไร่

สำหรับกรณีนี้ นายอาร์.ค. ยอนตัน ขอให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ๓ งาน ๕ เมื่อปรากฏอยู่ว่าคนในครอบครัวคือนางแสงภริยามที่ดินประเภทนี้อยู่แล้ว ๓ งาน รวมกับที่จะขอมาใหม่จึงเกินกำหนดสิทธิตามกฎหมาย ควรให้ผู้ขอถือที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้อีกเพียง ๓ งานเท่านั้น,

ส่วนที่ดินซึ่งนายอาร์.ค. ยอนตัน ขอได้มาเพื่อการพาณิชยกรรม ๓ ไร่ ๓ งานนั้นก็เกินกำหนดสิทธิตามกฎหมายเช่นกัน จึงควรให้ผู้ขอถือที่ดินประเภทหนึ่งได้เพียง ๓ ไร่

Δ

บริการ

ขอพบ คุณเบงบุทธ สอนจิตร

คุณสวัสดิ์ ชาญวิจิตร ขณะนี้เป็นปลัดจังหวัดเอก จังหวัดสุรินทร์

เฉลยสอบธรรมวิและควมรู้รอบตัว

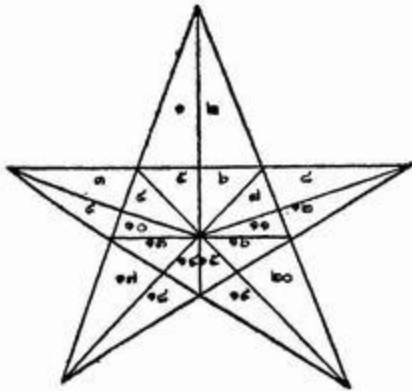

ปัญหาซึ่งรางวัลประจำฉบับเดือน มกราคม ๒๕๐๔

ปัญหาซึ่งรางวัลในฉบับเดือน มกราคม ๒๕๐๔ ยังไม่มีใครตอบข้อ ๓ ภาพจากคำพังเพย
ได้ถูกต้องเลย จึงออกซ้ำอีกครั้ง เพิ่มรางวัลเป็น ๓๐๐ บาท

ปัญหาซึ่งรางวัลประจำฉบับ เดือน ตุลาคม, พฤศจิกายน และ ธันวาคม ๒๕๐๓

ตามที่เราระบุไว้ฉบับก่อนว่า คุณเพ็ญศรี เจริญยิ่ง
นับดาวในรูปตามเหลี่ยมได้ ๘๓ รูป แต่ถ้าผู้ตอบไปแต่ได้เกิน
๘๓ รูป สามารถแสดงให้เห็นจริงจากรูปนี้ ได้ว่ามีรูปสาม
เหลี่ยมใดที่ยังไม่ได้นับหลงหูหลงตาอยู่อีก เราพร้อมที่จะ
พิจารณาใหม่ นั้น

บัดนี้ คุณสมบุรณ์ เต็มศิริ จังหวัดเชียงใหม่ผู้ส่ง

คำตอบมาในเดือนธันวาคม ๒๕๐๓ ซึ่งตอบข้ออื่นถูกต้อง และตอบข้อนี้ว่ามีรูปสามเหลี่ยมในดาว
๘๒ รูป ได้แสดงมาว่ายังมีรูปสามเหลี่ยมที่หลงตา คุณเพ็ญศรี ยังไม่ได้นับอยู่อีก ๑ รูป คือสามเหลี่ยม
ที่ประกอบด้วย หมายเลข ๔-๕-๖-๗-๘-๑๐-๑๑-๑๒-๑๓-๑๔-๑๕-๑๖-๑๗-๑๘ ซึ่งก็
เป็นความจริง และคุณวิทยา สงวนวิทย์ ได้แสดงว่ารูปสามเหลี่ยมในดาวมี ๘๕ รูป แต่มีได้เรียง
เลขเหมือนกับที่เราลงพิมพ์ไว้ จึงขอให้คุณวิทยาเรียงเลขใหม่ให้เหมือนกับที่เราลงพิมพ์ไว้แล้วแสดง
ว่ารูปสามเหลี่ยมรูปใดที่คุณเพ็ญศรีและคุณสมบุรณ์ยังไม่ได้นับ เพื่อประกอบการพิจารณาของเรา
ในการจ่ายรางวัลต่อไป เราให้โอกาสแก่ผู้มาอีกคนที่จะแย้งได้อีกด้วย ทั้งนี้ภายในวันที่ ๒๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

๓. ภาพมาจากคำพังเพยบทหนึ่ง คำพังเพยบทนั้นว่าอย่างไร มีที่มาและความหมายอย่างไร ?
๔. กรุงรัตนโกสินทร์สร้างชนเมื่อใด และเหตุใดจึงมีนามว่า “รัตนโกสินทร์”
๕. ในรัชกาลใดบ้างที่มีพระมหากษัตริย์ไทยปกครองแผ่นดินพร้อมกัน ๒ พระองค์
๖. แดงหยิบผ้าเช็ดหน้าผืนหนึ่งออกมาแล้วพูดกับดำว่า “ฉันจะวางผ้าผืนนี้ปูตงบนพื้น แล้วเราจะขึ้นไปยืนด้วยกันโดยไม่ถูกเนื้อต้องตัวกันเลยจะได้ไหม” ดำทำไม่ได้ แต่แดงทำได้ แดงมีวิธีอย่างไร
๗. ช่างไม้ผู้หนึ่งต้องการไม้แผ่นหนึ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส แต่เขามีไม้เพียงแผ่นเดียว ดังรูปนี้

 เขาจึงเลื่อยไม้แผ่นนั้นออกเป็น ๓ ชิ้น แล้วมาต่อกันเขาก็ปรากฏเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตามที่ต้องการ โดยไม่เหลือเศษไม้เลย ท่านทราบไหมว่าเขาเลื่อยโดยวิธีใด ?

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสาร ชำราชากร ภายในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕
 ส่งมาธิการวารสารชำราชากรผู้ตอบถูกหมดและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๓๐๐ บาท
 (ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อและสถานที่อยู่ชัด ๆ และควรแจ้งเลขที่สมาชิกปี ๒๕๐๕ ด้วย)